

Newid ar gyfer y Dyfodol

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Bae Abertawe
Swansea Bay University
Health Board

Adroddiad Blynyddol Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe 2021-22

Cynnwys

Eitem	Tudalen
Datganiad Cyfrifoldebau'r Prif Weithredwr fel y Swyddog Atebol	3
Datganiad o Gyfrifoldebau'r Cyfarwyddwyr mewn perthynas â'r Cyfrifon	4
Am y Bwrdd Iechyd	5
Cyflwyniad: Cyflwyniad y Prif Weithredwr	7
Adroddiad Perfformiad	11
Adroddiad Atebolrwydd:	30
• Datganiad Llywodraethu Blynnyddol	31
• Yr Adroddiad Atebolrwydd ac Archwilio Seneddol	79
• Adroddiad Staff	81
• Adroddiad Tâl	85
Tueddiadau Gwariant Hirdymor	104
Datganiadau Ariannol a Nodiadau	114

Datganiad o Gyfrifoldebau'r Prif Weithredwr fel Swyddog Atebol

Mae gweinidogion Cymru wedi cyfarwyddo mai'r Prif Weithredwr ddylai fod yn swyddog atebol i'r Bwrdd Iechyd.

Mae cyfrifoldebau perthnasol swyddogion atebol, gan gynnwys eu cyfrifoldeb am briodoldeb a rheoleidd-dra'r cyllid cyhoeddus y maent yn atebol amdano, ac am gadw cofnodion cywir, wedi'u nodi ym memorandwm y swyddog atebol a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

Mae'n ofynnol i'r swyddog atebol gadarnhau, cyn belled ag y mae'n ymwybodol, nad oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw archwilwyr yr endid yn ymwybodol ohoni, a bod y swyddog atebol wedi cymryd yr holl gamau y dylai fod wedi'u cymryd i wneud ei hunan yn ymwybodol ohoni. unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sefydlu bod archwilwyr yr endid yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Mae'n ofynnol i'r swyddog atebol gadarnhau bod yr adroddiad blynyddol a'r cyfrifon yn eu cyfanrwydd yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy a'i fod yn cymryd cyfrifoldeb personol am yr adroddiad blynyddol a'r cyfrifon a'r dyfarniadau sy'n ofynnol ar gyfer penderfynu ei fod yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy.

Hyd eithaf fy ngwybodaeth a'm cred, rwyf wedi cyflawni'n briodol y cyfrifoldebau a nodir yn fy llythyr penodi fel swyddog atebol.

Dyddiad: 8 Mehefin 2022 Prif Weithredwr:

Datganiad o Gyfrifoldebau'r Cyfarwyddwyr mewn perthynas â'r Cyfrifon

Mae'n ofynnol i'r cyfarwyddwyr o dan Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 baratoi cyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol. Mae gweinidogion Cymru, gyda chymeradwyaeth y Trysorlys, yn cyfarwyddo bod y cyfrifon hyn yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa'r Bwrdd Iechyd ac o incwm a gwariant y Bwrdd Iechyd am y cyfnod hwnnw.

Wrth baratoi'r cyfrifon hynny, mae'n ofynnol i'r cyfarwyddwyr:

- gymhwyso ar sail gyson egwyddorion cyfrifyddu a osodwyd gan weinidogion Cymru gyda chymeradwyaeth y Trysorlys;
- gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon sy'n gyfrifol ac yn ddoeth;
- datgan a ddilynwyd safonau cyfrifyddu, yn amodol ar unrhyw wyriadau sylweddol a ddatgelir ac a eglurwyd yn y cyfrif.

Mae'r cyfarwyddwyr yn cadarnhau eu bod wedi cydymffurfio â'r gofynion uchod wrth baratoi'r cyfrifon.

Mae'r cyfarwyddwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu cywir sy'n datgelu gyda chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg sefyllfa ariannol yr awdurdod ac i'w galluogi i sicrhau bod y cyfrifon yn cydymffurfio â'r gofynion a amlinellir yn y cyfarwyddyd a grybwyllwyd uchod gan weinidogion Cymru.

Trwy orchymyn y bwrdd, llofnodwyd:

Cadeirydd

Dyddiad: 8 Mehefin
2022

Prif Weithredwr

Dyddiad: 8 Mehefin
2022

Cyfarwyddwr Cyllid

Dyddiad: 8 Mehefin
2022

Am y Bwrdd Iechyd

Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe yn cynllunio, yn comisiynu ac yn darparu gwasanaethau gofal iechyd i bobl Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe, ac yn gweithio i wella eu hiechyd a'u lles. Rydym yn gwasanaethu poblogaeth o tua 390,000, mae gennym gyllideb o tua £1.3biliwn ac yn cyflogi bron i 13,500 o staff.

Mae gennym dri ysbyty mawr sy'n darparu ystod o wasanaethau: Ysbytai Treforys a Singleton yn Abertawe ac Ysbyty Castell-nedd Port Talbot ym Maglan, Port Talbot. Mae gennym hefyd ysbyty cymunedol yng Ngorseinion a chanolfannau adnoddau gofal sylfaenol sy'n darparu gwasanaethau clinigol y tu allan i'r prif ysbytai.

Rydym yn darparu mwy na 70 o wasanaethau arbenigol i boblogaethau de-orllewin Cymru, de Cymru ac ar gyfer rhai gwasanaethau, yn genedlaethol. Mae hyn yn adlewyrchu ein rhagoriaeth glinigol a'n hystod amrywiol o wasanaethau lleol a thrydyddol ar gyfer pobl Cymru a thu hwnt.

Mae contractwyr annibynnol gofal sylfaenol yn chwarae rhan hanfodol yng ngofal ein poblogaeth, ac mae'r Bwrdd Iechyd yn comisiynu gwasanaethau gan 49 o bractisau meddygon teulu, 31 o bractisau optometreg, 72 o bractisau deintyddol a 92 o fferyllfeydd cymunedol ar draws ein rhanbarth.

Darperir gwasanaethau iechyd meddwl ac anabledd dysgu mewn ysbytai a lleoliadau cymunedol i drigolion rhanbarth Bae Abertawe, ac rydym yn darparu gwasanaeth rhanbarthol ar gyfer gwasanaethau iechyd meddwl fforensig ac anabledd dysgu.

Mae pum gwasanaeth Cymru gyfan yn cael eu cynnal gan y bwrdd iechyd:

- Gwasanaeth Adalw a Throsglwyddo Meddygol Brys (EMRTS) – mae'n darparu prosesau gwneud penderfyniadau uwch a gofal critigol ar gyfer bywyd neu argyfyngau sy'n bygwth aelodau'r corff y mae angen eu trosglwyddo ar gyfer triniaeth amser-gritigol mewn cyfleuster priodol.
- Rhwydwaith Cyflawni Gweithredol y Rhwydwaith Trawma Mawr – yn darparu'r swyddogaeth reoli sy'n goruchwyllo'r rhwydwaith trawma mawr, yn cydlyn trosglwyddiadau cleifion rhwng y ganolfan trawma mawr, unedau trawma ac ysbytai lleol a gwella dysgu trawma mawr i wella canlyniadau cleifion, profiad y claf a safonau ansawdd o'r pwynt derbyn clwyf i gwblhau adferiad.

- Rhwydwaith Lymffoedema – yn rheoli Tîm Cenedlaethol Rhwydwaith Lymffoedema Cymru.
- Uned Gyflawni GIG Cymru – yn darparu cymorth proffesiynol i Lywodraeth Cymru i fonitro a rheoli perfformiad ar draws GIG Cymru;
- Gwasanaeth Cludo Newyddenedigol - y Gwasanaeth Cludo Newyddenedigol yw'r gwasanaeth sy'n symud babanod (newydd-anedig) yn ddiogel rhwng ysbytai ledled Cymru ac ymhellach pan fo angen. Mae'r gwasanaeth yn cael ei staffio gan staff meddygol a nyrsio arbenigol i ddarparu gofal newyddenedigol parhaus cyn ac yn ystod y daith. Os bydd angen, bydd y gwasanaeth hefyd yn trosglwyddo babanod newydd-anedig yn ôl i'r uned leol, ar ddiwedd eu triniaeth.

Credwn yn gryf mai er mwyn darparu gwasanaethau iechyd a lles effeithiol ar gyfer ein poblogaeth rydym yn gweithio orau mewn cydweithrediad agos â phartneriaid allweddol, gan gynnwys awdurdodau lleol Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot, sefydliadau trydydd sector, prifysgolion, byrddau iechyd eraill a'n cyhoedd. Rydym yn rhoi pwys mawr ar ein haelodaeth o fyrdau partneriaeth lleol, gan gynnwys byrddau gwasanaethau cyhoeddus a Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gorllewin Morgannwg.

Rydym hefyd yn rhan o Gydweithrediad Rhanbarthol ar gyfer Iechyd (ARCH), sy'n gydweithrediad unigryw rhwng tri phartner: Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe, Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda a Phrifysgol Abertawe. Mae'n cynnwys ardaloedd awdurdodau lleol Ceredigion, Sir Benfro, Sir Gaerfyrddin, Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe a'i nod yw gwella iechyd, cyfoeth a lles rhanbarth de-orllewin Cymru.

Mae gan y bwrdd ddiben clir, uchelgais, nodau strategol, ac mae amcanion galluogi wedi'u datblygu i gyflawni ein cyfrifoldebau dinesig drwy wella iechyd cymunedau, lleihau anghydraddoldebau iechyd a darparu gofal iechyd darbodus lle mae cleifion a defnyddwyr gwasanaeth yn teimlo eu bod yn cael gofal, yn hyderus ac yn ddiogel. Nodir y rhain yn ein [cynllun adfer a chynaliadwyedd](#).

Er bod ein hamcanion yn sicrhau ein bod yn bodloni blaenoriaethau cenedlaethol a lleol a safonau proffesiynol, mae ein ffyrdd o weithio wedi'u tanategu gan fframwaith gwerthoedd ac ymddygiad, a ddatblygwyd yn dilyn llawer o sgysiau gyda staff, cleifion a defnyddwyr gwasanaeth, perthnasau a gofalwyr. Mae'r rhain wrth galon popeth a wnawn:

Caring for each other in every human contact in all of our communities and each of our hospitals

We will: Be approachable, helpful, attentive to other's needs; be thoughtful and flexible about how to meet the needs of each person; be calm, patient, reassuring and put people at ease; protect others' dignity and privacy and treat others as we wish to be treated.

Working together as patients, families, carers, staff and communities so we always put patients first

We will: Listen closely; consider other's views and include people; appreciate others: be open, honest and clear; give constructive feedback and be open to and act on feedback ourselves; be supportive and say "thank you."

Always improving so that we are at our best for every patient and for each other

We will: Be vigilant about safety and risk; never turn a blind eye; look for opportunities to learn; enthusiastically share ideas and actively seek solutions; be accountable for our behaviour and hold others to account; keep promises; be positive, a role model and inspiration to others.

Cyflwyniad: Trosolwg y Prif Weithredwr

Roedd 2021-22 yn flwyddyn ryfeddol i Fwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe. Tra bod ein staff yn parhau i wynebu ac ymateb i Covid-19, fe wnaethom hefyd achub ar y cyfle i ddatblygu ein gwasanaethau i wneud y Bwrdd Iechyd yn fwy cynaliadwy yn y tymor hwy. Mae'r her sy'n ein hwynebu o bosibl yn un o'r rhai anoddaf y mae'r GIG wedi'i gweld ers degawdau, gan wella ar ôl Covid-19 a bodloni'r galw presennol am ofal sydd wedi cyflymu yn ystod y pandemig.

Cynhaliwyd y rhaglen ymgysylltu, '[Newid ar gyfer y Dyfodol](#)', yn ystod haf 2021 ac ymgynghorwyd ar nifer o gynigion newid gwasanaeth i fynd i'r afael â heriau hirsefydlog, megis anghydraddoldebau iechyd lleol sylweddol, poblogaeth sy'n tyfu ac yn heneiddio, nifer yr achosion o salwch hirdymor a recriwtio a heriau ariannol. Roedd y rhain yn rhan o [flaenoriaethau ein](#)

[cynllun blynyddol ar gyfer 2021-22](#).

Roedd y cynigion yn adeiladu ar ein hymgyngoriad blaenorol, 'Newid Er Gwell'; newidiadau dros dro a wnaed mewn ymateb i'r pandemig sydd wedi bod yn effeithiol ac yr ydym am eu gwneud yn rhai parhaol; a meysydd a amlygwyd gan staff a'r cyhoedd fel rhai sydd angen gwella ansawdd ein gofal a'r ffordd y trefnir gwasanaethau yn ysbytai Treforys, Singleton a Chastell-nedd Port Talbot. Roedd y rhain yn cynnwys adborth cyson am brofiad gwael cleifion mewn rhai gwasanaethau, heriau parhaus i gyflawni amseroedd aros derbyniol ar gyfer gofal brys ac argyfwng, arhosiadau ysbyty sy'n rhy hir a chanlyniadau gwaeth i gleifion hŷn yn ogystal â chansladau cynyddol o driniaethau wedi'u cynllunio ac amseroedd aros hwy. Byddant yn cael eu hadeiladu ar sylfaen o gynlluniau iechyd sylfaenol, cymunedol ac iechyd meddwl ffyniannus i gefnogi gofal lleol i'r cyhoedd sy'n gofyn am ragoriaeth gwasanaeth.

Roedd 'Newid ar gyfer y Dyfodol' yn nodi cynigion i ail-greu ein tri phrif ysbyty fel canolfannau rhagoriaeth, a phob un â ffocws dwys i chwarae i gryfderau ein staff a mynd i'r afael â'r gwelliannau sy'n hanfodol. Ysbyty Treforys ar gyfer gofal brys, arbenigol a rhanbarthol, Ysbyty Singleton ar gyfer gofal wedi'i gynllunio, gofal canser, mamolaeth a diagnosteg ac Ysbyty Castell-nedd Port Talbot ar gyfer gofal orthopedig ac asgwrn cefn, diagnosteg, adsefydlu a rhiwmatoleg. Rydym yn awr yn y broses o symud y rhain ymlaen.

Yn ogystal, fe wnaeth y pandemig ein hannog i feddwl yn wahanol ar draws ein holl weithgarwch ac yn enwedig o ran sut rydym yn rheoli gwasanaethau mewn cymunedau lleol, yn nes at gartrefi pobl, i leihau'r angen iddynt deithio i safleoedd ysbytai. Mae'r rhain hefyd yn gyfleoedd yr ydym yn eu cymryd drwy 'Newid ar gyfer y Dyfodol'. Un enghraifft yw creu gwasanaeth fflebotomi (prawf gwaed) yn Ysbyty Maes y Bae (yn ychwanegol at y tri phrif safle ysbyty), a reolir dros y ffôn a systemau archebu ar-lein - roedd hyn yn rhywbeth sydd wedi cael ei groesawu gan gleifion ac **ein nod yw cadw gwasanaeth fflebotomi mewn lleoliad cymunedol**. Enghraifft arall

yw'r buddsoddiadau sylweddol rydym wedi'u gwneud i gefnogi ein cleifion mwyaf bregus gyda'n wardiau rhithwir a'n timau gofal lliniarol.

Fe wnaethom sefydlu fframwaith parodrwydd ac ymateb i bandemig Covid-19 ar 31 Ionawr 2020, a gweithredu ymateb i ddigwyddiad mawr gyda threfniadau gorchymyn, rheoli a chyfathrebu cysylltiedig. Arhosodd y trefniadau hyn yn eu lle ar gyfer 2021-22, ond fe wnaethom hefyd ddechrau adfer ac ailosod ein gwasanaethau nad ydynt yn rhai Covid. Er i ni ddechrau gweld cynnydd mewn achosion Covid ym mis Hydref/Tachwedd 2021 o ganlyniad i amrywiad Delta, ac eto ym mis Ionawr 2022 oherwydd Omicron, llwyddodd ein gwasanaethau i barhau i raddau helaeth, oherwydd gwaith caled ac ymrwymiad ein staff. Roedd yr holl wasanaethau hanfodol yn cael eu cynnal, gyda chanslo gwasanaethau cleifion allanol a dewisol yn cael eu cadw mor isel â phosibl. Roedd hyn hefyd yn dyst i'n rhaglen frechu gynhwysfawr a arweiniodd at lai o dderbyniadau.

Parhaodd gofal brys a ac argyfwng yn her sylweddol i ni drwy gydol y flwyddyn, gyda nifer y cleifion a ddaeth i'r adran achosion brys yn dychwelyd i lefelau cyn-bandemig. Mae ein gwasanaethau gofal heb ei drefnu yn parhau i gael eu rhedeg yn unol â chanllawiau Covid-19, gyda llwybrau gwahanol ar gyfer y rhai sydd â'r firws, neu'r rhai yr amheuir bod ganddynt y firws, a'r rhai heb y firws. Mae mentrau wedi'u rhoi ar waith i gryfhau a chanoli gwasanaethau brys a gofal brys mewn un lle (Ysbyty Treforys) fel y gellir cyfeirio cleifion at y gofal mwyaf priodol a, lle bo modd, eu rhyddhau adref naill ai ar yr un diwrnod neu ar ôl arhosiad byr iawn. Mae yna gleifion y bydd angen eu derbyn i ward o hyd, ac mae hyn yn profi'n heriol oherwydd nifer y cleifion sydd wedi'u hoptimeiddio'n glinigol ar ein wardiau sy'n dal i aros am becyn gofal neu leoliad cartref gofal cyn y gellir eu rhyddhau. Fel rhan o'n gwaith i fynd i'r afael â hyn, comisiynwyd nifer o welyau cartrefi gofal gennym. Mae'r rhain yn cael eu defnyddio gan gleifion am uchafswm o chwe wythnos gan gleifion sy'n aros am wely parhaol yn rhywle arall neu becyn gofal i ddychwelyd adref.

Mae ein staff wedi bod dan bwysau aruthrol drwy gydol y flwyddyn ac roedd eu hymroddiad a'u harbenigedd yn hanfodol i wasanaethau addasu'n gyflym i Covid fel bod cleifion yn parhau i gael mynediad at y gofal yr oedd ei angen arnynt. Mae'r angen iddynt amddiffyn eu cleifion a'u hunain wedi arwain at bwysau sylweddol iawn ar y gweithlu, gyda niferoedd uchel o staff angen hunan-ynysu am resymau'n ymwneud â Covid-19. Cafwyd yr un pwysau yn y sector cartrefi gofal a gofal cartref, a buom yn gweithio'n agos iawn gyda'n cydweithwyr yn yr awdurdodau lleol i reoli risgiau, ond roedd effaith ar ein llif cleifion gyda llai o gapasiti i ryddhau cleifion â'r gorau yn glinigol.

Mae ansawdd gofal wedi bod yn ffocws hollbwysig i ni eleni oherwydd er ein bod yn cydnabod yr angen i ddarparu gofal amserol, mae'n hanfodol bod gofal o ansawdd sy'n ddiogel i gleifion a defnyddwyr gwasanaethau, ac yn darparu profiad da i gleifion. Yn anffodus, daeth rhai meysydd lle nad oedd gofal wedi bod o'r safon orau i'r amlwg yn ystod y flwyddyn (adolygiad o'r [tîm nyrso cymunedol plant](#) a'r [adolygiad 'Cael Pethau'n Iawn Tro Cyntaf' o lawdriniaeth gardiaidd](#)). Canfu'r rhain, ynghyd ag archwiliadau mewnol ac allanol o lywodraethu ansawdd, fod angen datblygu system rheoli ansawdd ar fyrder. Yn ystod Chwefror a Mawrth 2022 cynhaliwyd gweithdai gyda'r uwch dîm arwain, wedi'u hwyluso gan gydweithiwr allanol, i drafod sut olwg oedd ar systemau o safon fyd-eang ac i ddylunio system rheoli ansawdd. Mae

gwaith bellach ar y gweill i roi hyn ar waith a bydd yn dechrau gyda sesiwn bwrdd i ffwrdd ym mis Ebrill ar ansawdd a diwylliant.

Cafodd pum blaenoriaeth ansawdd eu cynnwys yn y cynllun blynyddol ar gyfer 2021-22 – madredd, cwmpïadau, gofal diwedd oes, hunanladdiad a rheoli heintiau. Mae cynnydd da yn cael ei wneud ar draws pob un o'r rhain a bydd yn parhau i'r flwyddyn ariannol nesaf. Mae ffocws arbennig yn cael ei roi ar reoli heintiau gan fod ein cyfraddau yn ystyfnig o uchel. Rhannwyd datganiad sefyllfa 'cyflwr y genedl' gyda'r Bwrdd Rheoli ym mis Tachwedd 2021 a chytunwyd ar broses lle mae pob achos yn cael ei adolygu gan y grŵp gwasanaeth perthnasol fel 'digwyddiad byth' ac yna panel craffu misol o'r holl achosion gan y Cyfarwyddwr Meddygol a Chyfarwyddwr Nyrso a Phrofiad y Claf. Cytunwyd ar gynllun gweithredu cynhwysfawr ym mis Mawrth 2022 ac mae'r camau gweithredu ar waith.

Mae gofal wedi'i gynllunio wedi bod yn arbennig o anodd, oherwydd cafodd yr holl ofal nad yw'n ofal brys ei atal ar ddechrau'r pandemig, yn unol â chyfarwyddyd Llywodraeth Cymru. Mae gennym ôl-groniad sylweddol o gleifion i'w gweld, yn ogystal â chleifion newydd sy'n cael eu hatgyfeirio bellach. Er ein bod yn gallu darparu gwasanaethau nad ydynt yn rhai brys, nad ydynt yn rhai Covid yn ystod 2021-22, lleihawyd ein capasiti am nifer o resymau, a'r mwyaf arwyddocaol oedd y gweithlu, gyda niferoedd uchel o staff angen hunan-ynysu ar gyfer Covid-19. rhesymau. Roedd gofynion pellhau a newid PPE (offer amddiffynnol personol) hefyd yn golygu na allem weithio mor gyflym nac mor effeithlon ag y byddem wedi dymuno.

Bydd rhai o'r newidiadau rydym wedi'u gwneud i'r ffordd rydym yn gweithio, megis ehangu'r seilwaith digidol yn gyflym i gefnogi ymgynghoriadau rhithwir, yn parhau i fod yn elfennau hanfodol o'r gwasanaethau a gynigiwn yn y dyfodol. Rydym yn dal i weithio i fynd i'r afael â'r ôl-groniad o gleifion a achoswyd gan Covid-19 yn ogystal â gweld cleifion newydd yn cael eu hatgyfeirio eleni. Er enghraifft, un o'r buddsoddiadau y cytunodd y bwrdd arno oedd sefydlu theatrau modiwlaid yn Ysbyty Castell-nedd Port Talbot i greu canolfan ar gyfer llawdriniaeth orthopedig, gwasanaeth sydd wedi bod yn heriol i'w ddarparu ers cyn Covid-19 oherwydd y problemau capasiti yn Ysbyty Treforys.

Heriwyd y sefyllfa ariannol hefyd yn ystod 2021-22. Roedd yn rhaid i ni nid yn unig barhau â'n gwariant Covid-19 ar frechu, profion a mesurau eraill, ond roedd yn bwysig parhau i fuddsoddi er mwyn darparu gwasanaethau dewisol a chanser, ac roedd y rhain yn cynnwys ffyrdd newydd arloesol o weithio.

Cyflawnwyd y sefyllfa a ragwelwyd gennym ar ddiwedd y flwyddyn o ddiffyg o £24.4m a chyflawnwyd hefyd falans ar gyfer ein terfyn adnoddau cyfalaf, a gafodd hwb tua diwedd y flwyddyn drwy lithriad cenedlaethol, gan ein galluogi i gyflwyno rhai cynlluniau, megis sganwyr CT newydd o'r flwyddyn nesaf. Yn grynwsedig yn y cyflawniad hwn oedd cyflawni ein cynllun arbedion o £27.4m (gan gyflawni £28.2m), y dylid cydnabod staff a'u rheolwyr amdano.

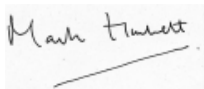
Nid oedd gennym gynllun tymor canolig integredig cymeradwy (CTCI – cynllun tair blynedd) eleni, ond roedd gennym [gynllun blynyddol](#) y cyflawnwyd y rhan fwyaf ohono drwy gydol y flwyddyn. Ein huchelgais yw cael CTCI ar gyfer 2022 – 2025 a chytunwyd ar ein [cynllun adfer a chynaliadwyedd](#) gan y bwrdd ym mis Mawrth 2022

i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo. Er ei bod wedi bod yn flwyddyn heriol arall i'r Bwrdd Iechyd ac i'r cymunedau yr ydym yn eu gwasanaethu, rydym yn parhau i drosglwyddo o ymateb i'r pandemig i adferiad, a bydd hyn yn symud ymlaen ymhellach yn 2022-23.

Mae'r flwyddyn ddiwethaf wedi bod yn hynod heriol i'r Bwrdd a'n staff, cleifion a'r cymunedau rydym yn eu gwasanaethu. Ond dylem dynnu cryfder a balchder o'r hyn a gyflawnwyd gennym i gadw ein cymunedau a'n hunain yn ddiogel wrth i Covid gynddeiriog. Nid ydym wedi gorffen gyda Covid, ond rydym bellach yn gwybod llawer mwy am sut i weithio gydag ef ac o'i gwmpas, wrth inni ganolbwyntio ar adfer ac adeiladu'r gwasanaethau GIG y mae pobl yn dibynnu arnynt.

Mae eleni'n ymwneud â chreu a darparu gwasanaethau sy'n cynnig y profiad a'r canlyniadau gorau posibl i gleifion. Mae gennym werthoedd cryf yr ydym yn tynnu arnynt ac yn eu teimlo yn ein gwaith. Mae'r gwerthoedd hyn yn crynhoi'r gwahaniaeth rydyn ni'n dod i'r gwaith i'w wneud fel tîm. Nid yw hyn yn ymwneud â gweithio'n galetach na bod yn fwy ymroddedig, roedd y ddwy flynedd ddiwethaf yn enghraifft o waith caled ac ymrwymiad. Mae'n ymwneud â threfnu ein hunain fel bod ein sgiliau a'n hymroddiad yn cael yr effaith fwyaf drwy gydnabod a chael gwared ar y rhwystrau sy'n ein rhwystro.

Mae gwella profiad y claf wrth wraidd ein gwerthoedd ac wrth wraidd sut a pham rydym yn gwella gwasanaethau a gofal ar gyfer y bobl rydym yn eu gwasanaethu.

Mark Hackett
Prif Weithredwr

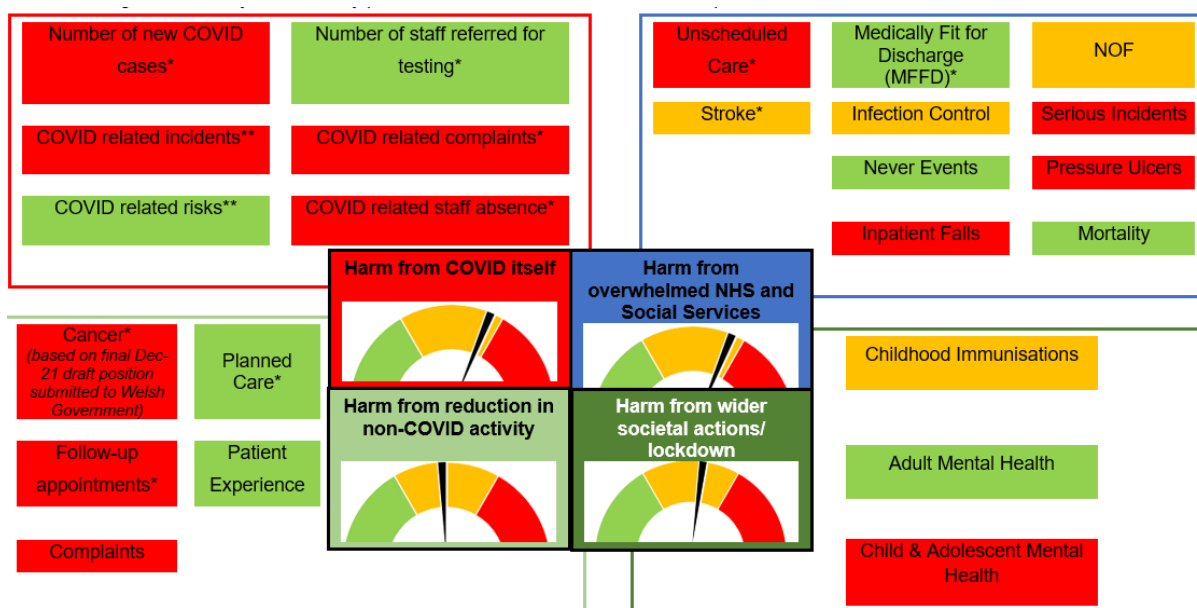
Adroddiad Perfformiad 2021-22

Ein Crynodeb Perfformiad

Roedd perfformiad yn ystod 2021-22 yn cynnwys rhai llwyddiannau a meysydd i'w gwella. Rhannwyd adroddiad perfformiad misol gyda'r pwyllgorau Perfformiad a Chyllid ac Ansawdd a Diogelwch yn seiliedig ar Fframwaith Cyflawni GIG Cymru yn ogystal ag adrodd yn ôl bob dau fis i'r bwrdd. Mae'r crynodeb hwn yn rhoi cipolwg o rai o'r pethau a aeth yn dda, ac eraill y mae angen eu gwella yn 2022-23.

Successes	Concerns
830,389 Total vaccinations undertaken (11.4.22) 269 (10%↓) Clinically Optimised patients 24,728 (3%↓) Stage 1 > 26 weeks 0 Never Events reported 5,863 (4%↓) Waiting > 8 weeks for reportable diagnostics 820 (11%↓) Patients waiting over 14 weeks for reportable therapies 435 (17.1%↓) USC backlog over 63 days 72% (1%↑) Improved theatre utilisation 44,650 (19.6%↑) Outpatient Activity figures	13,587 (4%↑) Patients waiting over 104 weeks for treatment 7 Serious Incidents reported 4,749 (11.4%↓) Covid Cases has increased 11,084 (20%↑) A&E attendances 4,198 (6.9%↑) Endoscopy patients waiting >8 weeks 14,870 (17%↑) Total GP referrals 62 (11.3%↑) Critical Care admissions 71.39% (0.9%↓) 4hr ED performance Covid Staff sickness (1.3%↑) Percentage has increased

Er mwyn gwella amlygrwydd y broses o fesur a rheoli niwed, mae adroddiadau perfformiad wedi'u halinio â'r pedwar pedrant o niwed a nodir yn Fframwaith Cyflawni GIG Cymru. Mae'r enghraifft isod yn rhoi crynodeb diwedd blwyddyn o'r sefyllfa derfynol ar gyfer dangosydd perfformiad allweddol (coch yw dirywiad, mae ambr ar y trywydd iawn a gwyrdd wedi gwella perfformiad).

NB- RAG status is against national or local target
** Data not available

*RAG status based on in-month movement in the absence of local profiles

Ein Hadroddiad Perfformiad

Covid-19

Mae'r dull profi wedi esblygu wrth i'r pandemig barhau a thrwy gydol y flwyddyn roedd gennym fynediad at:

- Ddwy ganolfan brofi (Ffordd Fabian a'r ganolfan brofi ranbarthol ym Maglan);
- Unedau profi symudol cymunedol.

Cysylltodd un o'n tîm profi, olrhain a diogelu ag unrhyw un a brofodd yn bositif am Covid-19 i roi cyngor ar y camau nesaf a nodi cysylltiadau posibl.

Mae ein rhaglen frechu gynhwysfawr wedi parhau drwy gydol 2021-22. Erbyn 31 Mawrth 2022, roedd **306,221** dosau cyntaf, **288,360** ail ddosau a mwy na **225,000** o ddosau atgyfnerthu wedi'u rhoi i oedolion dros 18 oed. Gwnaethom hefyd roi **31,301** o frechlynnau i bobl ifanc rhwng 12 a 18 oed fel rhan o'r rhaglen. Rydym wedi defnyddio amrywiaeth o gyfleusterau i gyflenwi'r brechlyn yn ystod y flwyddyn, gan gynnwys:

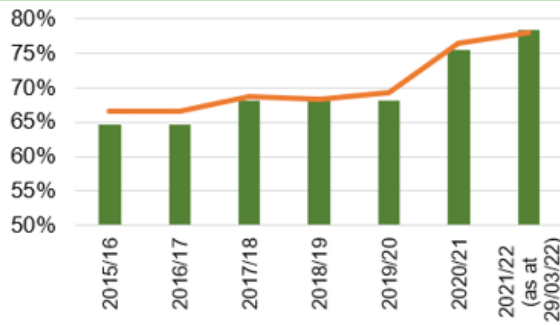
- Canolfannau brechu torfol - Ysbyty Maes y Bae, Orendy Margam, Canolfan Gorseinon a Theatr y Dywysoges Frenhinol, Port Talbot;
- Gwasanaeth symudol sy'n targedu grwpiau anodd eu cyrraedd a chymunedau anghysbell trwy 'Imbiwlans';
- Canolfannau brechu lleol mewn cynwysyddion ar draws ardaloedd y ddau awdurdod lleol;
- Canolfannau gofal sylfaenol;
- Fferyllfeydd cymunedol.

Ym mis Ionawr 2022, agorodd y rhaglen frechu i blant rhwng pump ac 11 oed. Hyd yn hyn, mae **25,994** o frechlynnau wedi'u dosbarthu i'r rhain mewn amgylchedd sy'n fwy addas i'r grŵp oedran hwnnw.

Dechreuodd yr ymgyrch fflw genedlaethol yn hydref 2021 fel y cynlluniwyd. Yn ffodus, adroddwyd am lefelau cymharol isel o firws y fflw ond roedd yn bwysicach nag erioed lleihau effaith bosibl fflw tymhorol ar unigolion a gwasanaethau gofal iechyd.

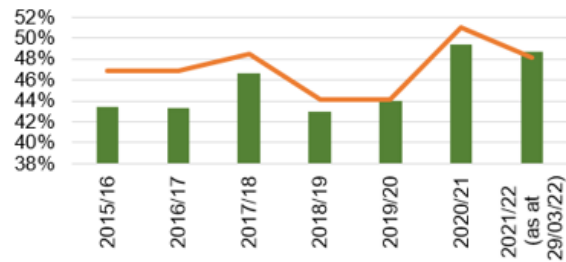

Chart 9: Influenza uptake for amongst 65 year olds and over

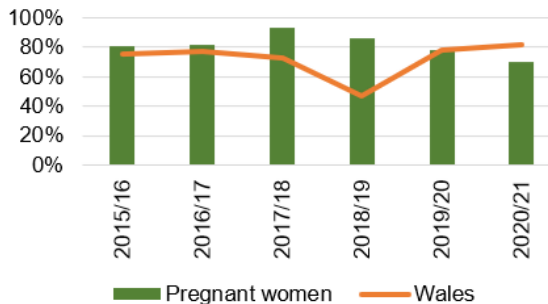
65 years + Wales
Data prior to April 2019 relates to Abertawe Bro Morgannwg University Health Board

Chart 10: Influenza uptake for amongst under 65s in risk groups

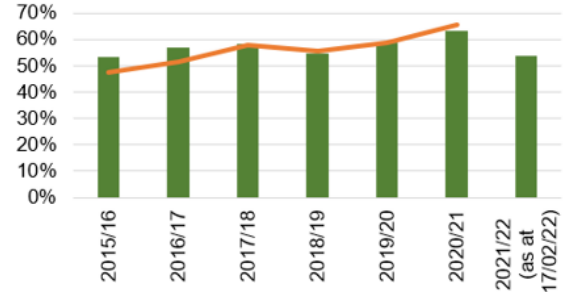
Under 65s in at risk groups Wales
Data prior to April 2019 relates to Abertawe Bro Morgannwg University Health Board

Chart 11: Influenza uptake for amongst pregnant women

Pregnant women Wales
Data prior to April 2019 relates to Abertawe Bro Morgannwg University Health Board.
2020/21 data not available

Chart 12: Influenza uptake for amongst healthcare workers

Healthcare workers Wales
Data prior to April 2019 relates to Abertawe Bro Morgannwg University Health Board.
2020/21 all-Wales data not yet available

Diolch i lwyddiant y rhaglen frechu Covid, wrth i ni ddechrau yn 2021-22, nid oedd arnom angen capasiti gofal critigol ychwanegol o'r flwyddyn flaenorol bellach wrth i ni reoli drwy ein huned gofal dwys craidd. Yr ardal yn Ysbyty Treforys a sefydlwyd yn 2020-21 oedd ein hadran cleifion allanol yn wreiddiol. Er bod cyfran fach o hwn wedi dychwelyd i'w ddefnydd gwreiddiol, mae'r gweddill wedi'i drawsnewid i gefnogi gofal brys a gofal brys.

Mae ein hysbyty maes yn parhau i fod ar agor ond nid ydym ei angen eto ar gyfer cleifion Covid-19. Yn hytrach, mae wedi rhoi cyfle i ni ailgynllunio sut rydym yn darparu profion gwaed ar gyfer y rhai yn y gymuned yn ogystal â bod yn brif ganolfan brechu torfol. Er bod rhai profion ar gael ar safleoedd ein hysbytai, **aeth mwyafrif y cleifion i Ysbyty Maes y Bae am waed**, gan leihau'r angen am deithiau diangen i safle ysbyty, yn enwedig ar adeg pan fo angen lleihau nifer yr ymwelwyr.

Roedd angen cryn dipyn o waith i gynllunio a rheoli ar gyfer marwolaethau gormodol sy'n gysylltiedig â'r pandemig. Rhoddwyd ystyriaeth ddwys i gadw parch ac urddas yr ymadawedig yn y sefyllfa anodd hon. Cyflwynwyd tîm dilysu marwolaethau i gefnogi marwolaethau cymunedol mewn cartrefi gofal a marwolaethau yn y cartref. Roedd angen datblygu gofod marwdy ychwanegol ar dri safle. Roedd hyn yn cynnwys gweithio mewn partneriaeth ar draws ardal Bae Abertawe ag awdurdodau lleol, cofrestryddion, gwasanaethau tân ac achub a'r heddlu yn ogystal â chyda

threfnwyr angladdau lleol. Datblygwyd a phrofwyd cynlluniau trafnidiaeth manwl ar gyfer symudiad lleol yr ymadawedig ac roedd yr ymateb lleol hwn yn gysylltiedig â chynllun o fewn y fforwm cydnerthedd lleol gyda chyfleusterau marwdy ychwanegol ar gael yng Nghaerdydd pe bai angen.

Rydym wedi parhau i ddarparu PPE/cyfarpar anadlol personol (RPE) priodol sy'n dosbarthu:

- **2,728,800** o fasgiau llawfeddygol;
- **231,139** masgiau hidlo wyneb (FFP)3;
- **188,778** gŵn.

Nad yw'n-Covid-19

Rydym wedi parhau i ddarparu'r holl wasanaethau nad ydynt yn ymwneud â Covid drwy gydol 2021-22, er inni wneud clinigau ad hoc wrth gefn wrth i bwysau gweithredol gynyddu yn ystod cyfnodau brig Delta ac Omicron.

Mae ein tîm cyfathrebu wedi bod yn hyrwyddo'n helaeth negeseuon ynghylch dewis y gwasanaethau cywir ar gyfer anghenion y cyhoedd, o hunanofal trwy fferyllfa, ymweld â Meddyg Teulu neu fynychu uned mân anafiadau yn hytrach na'r adran achosion brys. Mae 111 yn wasanaeth allweddol sy'n cael cyhoedduswydd fel y gall pobl gael cyngor cadarn ynghylch pa wasanaeth y dylent fod yn ei ddefnyddio.

❖ Gofal Brys ac Argyfwng

Mae gofal brys ac argyfwng yn parhau i fod yn un o'n heriau mwyaf. Er mwyn canolbwyntio ein hymdrechion, rydym wedi cydleoli'r uned meddygon teulu y tu allan i oriau a meddygon teulu aciwt ar safle Ysbyty Treforys gyda'r adran achosion brys, ac rydym wedi sefydlu canolfan gofal sylfaenol brys (gydag ail un yn Ysbyty Castell-nedd Port Talbot) ac uned asesu pobl hŷn. Cafodd y rhain eu gwella ymhellach ym mis Mawrth 2022 pan agorwyd uned arhosiad byr a chanolfan gofal brys yr un diwrnod er mwyn atal cleifion rhag gorfod cael eu derbyn yn ddiangen ac yn lle hynny, eu galluogi i wella yn eu cartrefi. Yn ogystal, mae gweithio mewn partneriaeth ag Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru yn parhau i leihau nifer yr oedi wrth drosglwyddo yn yr adran achosion brys. Mae mentrau'n cynnwys adolygu'r pentwr o fewn y hwb aciwt, creu llwybrau amgen ar gyfer poen yn y frest, salwch anadlol ac eiddilwch i leihau cludo ambiwlansys a thri cherbyd sefydlog ar safle Ysbyty Treforys lle gall cleifion aros yn ddiogel i ryddhau'r ambiwlansys brys ar gyfer galwadau eraill.

Gan gydnabod y pwysau ar ei system gofal brys ac argyfwng, nododd ein cynllun ariannol ar gyfer 2021-22 fuddsoddiad i ddatblygu modelau gwasanaeth sy'n darparu gofal i gleifion y tu allan i ysbytai aciwt. Byddai'r gwasanaethau hyn yn darparu gofal i atal cleifion rhag cael eu derbyn gan eu cefnogi i fyw'n annibynnol, neu gyda gofal a chymorth yn hytrach na bod angen eu derbyn i ofal ysbyty. Nododd ein cynllun ariannol fwy na £5m yr ydym wedi'i gynhyrchu'n fewnol drwy gyflawni arbedion i ariannu ein modelau ward rhithwir, gofal lliniarol arbenigol a gofal canolraddol yn rheolaidd yn hyn o beth.

Yn ogystal â'n cyllid mewnol ein hunain, mae'r bwrdd iechyd wedi derbyn mwy na £3m gan Lywodraeth Cymru i ddatblygu unedau gofal ôl-anesthetig a datblygu modelau gofal brys yr un diwrnod.

Yn olaf, drwy gyfuniad o gyllid Llywodraeth Cymru a chyllid cyfalaf dewisol wedi'i flaenoriaethu'n fewnol, rydym yn buddsoddi £3.9m i ddatblygu cyfleusterau newydd yn Ysbyty Treforys i foderneiddio a chynyddu ein capasiti gofal brys, a fydd yn ein galluogi i ffrydio cleifion o'r adran achosion brys ar gyfer gofal arbenigol a fydd naill ai'n arwain at ddim gofyniad am dderbyniad neu at arhosiadau llawer byrrach yn ein hysbytai. Y datblygiadau hyn yw'r sylfeini ar gyfer ad-drefnu ein modelau gofal brys yn 2022-23.

Ein prif nod ar gyfer y flwyddyn i ddod yw canoli'r gwasanaethau meddygol aciwt yn Ysbyty Treforys. Bydd hyn yn helpu i fynd i'r afael â'r materion presennol drwy ganolbwyntio adnoddau ar un safle yn ogystal â chefnogi model gwasanaeth newydd i'w ddatblygu ar gyfer rheoli cleifion meddygol aciwt yn seiliedig ar ddarparu asesiad cyflym wedi'i ategu gan ymchwiliadau diagnostig cynnar (fel y bo'n briodol). Mae hyn yn caniatáu i driniaeth gynharach gael ei darparu ac i bobl gael eu rhyddhau heb gael eu derbyn i'r ysbyty. Yn ogystal ag osgoi derbyniadau, bydd y rhaglen yn lleihau'r pwysau ar yr adran achosion brys drwy atgyfeirio cleifion y gellid eu trin mewn gwasanaeth gofal brys arall ar yr un diwrnod ar y safle a chael eu hanfon adref, neu drwy'r uned feddygol aciwt lle gellir asesu cleifion. gan uwch glinigwyr yn ystod arhosiad byr. Bydd hyn yn gadael wardiau arbenigol ar gael i'r rhai sydd eu gwir angen.

Er gwaethaf y gwelliannau hyn, mae heriau sylweddol yn y maes hwn ac rydym yn gweithio'n barhaus i wella gwasanaethau i'n cleifion.

❖ **Gofal wedi'i Gynllunio**

Yn ystod 2021-22, derbyniodd y Bwrdd Iechyd £21.899m o gyllid refeniw ychwanegol gan Lywodraeth Cymru i wella mynediad at ofal yr effeithiwyd arno gan bandemig Covid-19. Defnyddiwyd y cyllid hwn at ystod eang o ddibenion, ond roedd yn cynnwys atebion a oedd yn cynyddu'r capasiti ar gyfer delweddu diagnostig, patholeg ddiagnostig, cleifion allanol a gweithdrefnau llawfeddygol. Tua diwedd 2021-22, roedd effaith y capasiti ychwanegol hwn yn amlwg gyda niferoedd ein rhestrau aros yn dechrau sefydlogi a mynediad ar gyfer diagnosteg delweddu a phatholeg yn gwella. Dyrannwyd cyllid cyfalaf inni hefyd i'n galluogi i ddatblygu ein cynlluniau tymor canolig i hirdymor i gynyddu capasiti gweithredu ar gyfer offthalmoleg ac orthopedeg. Mae'r rhain yn gyfleoedd cyffrous i gynyddu capasiti ac i ganiatáu ar gyfer ad-drefnu gwasanaethau llawfeddygol eraill wrth i ni symud i 2022-23 a dechrau adfer amseroedd mynediad.

Ar gyfer 2022-23, dyrannwyd £21.6m i'r bwrdd iechyd ar gyfer adferiad COVID a bydd hwn yn cael ei ddefnyddio i fodloni blaenoriaethau mewn gofal wedi'i gynllunio, diagnosteg, gofal critigol a chanser.

Ar 31 Mawrth 2022, roedd gennym fwy na **70,000** o gleifion yn aros am ofal dewisol - dyma bawb yn aros am ryw agwedd ar ofal wedi'i gynllunio, boed yn apwyntiad claf allanol newydd, gwasanaeth diagnostig neu driniaeth. Mae'r broses gofal dewisol fel arfer yn dechrau gydag apwyntiad claf allanol. Ar hyn o bryd mae cyfanswm capasiti cleifion allanol yn 80% o lefelau cyn-Covid (ac mae 35% o hyn bellach yn rhithwir). Cyflwynwyd ystod o gynlluniau gyda gofal sylfaenol yn llwyddiannus yn ystod y pandemig i ddarparu gofal y tu allan i'r ysbyty ac ehangwyd y rhain yn ystod 2021-

22. Maent yn cynnwys meddygon teulu yn darparu gwasanaeth i gael gwared ar ganserau celloedd gwaelodol (croen) a sbirometreg (anadlol) ac optometryddion cymunedol yn asesu ac yn monitro cleifion a atgyfeiriwyd o'r gwasanaeth sgrinio gofal llygaid diabetig.

Mae cleifion yn cael eu hannog a'u cefnogi i ofalu amdanynt eu hunain lle bo'n bosibl ac mae clinigwyr wedi cynyddu nifer y cleifion ar lwybrau "gweld symptomau" neu "ddilyniant a gychwynnir gan glaf" er mwyn lleihau apwyntiadau dilynol diangen. Mae gwaith yn mynd rhagddo gyda gofal sylfaenol i nodi llwybrau amgen addas ar gyfer cleifion a fyddai fel arall yn cael eu hatgyfeirio ar gyfer apwyntiad claf allanol.

Yn ystod 2021-22, roedd y ffocws yn bennaf eto ar ddarparu triniaeth â'r angen clinigol mwyaf, yn seiliedig ar y meini prawf a ragnodwyd gan Goleg Brenhinol y Llawfeddygon ar ddechrau'r pandemig, megis cleifion canser a'r rhai yr oedd angen triniaeth frys arnynt. Fodd bynnag, wrth i'r flwyddyn fynd rhagddi ac wrth i gyfyngiadau leddfu, rydym wedi gallu cynyddu nifer y sesiynau theatr yr wythnos o waelodlin o 98 ym mis Hydref 2021 i 158 ym mis Mawrth 2022. Mae hyn wedi arwain at lawer mwy o gleifion yn cael eu trin yn ystod y cyfnod hwn. Mae'r gwaith wedi'i ategu gan y defnydd o'r sector annibynnol ar gyfer arbenigeddau fel:

- Offthalmoleg;
- Gastroenteroleg;
- Llawdriniaeth law;
- Llawdriniaeth gynaeceleg;
- Y Geg, Y Genau a'r Wyneb
- Orthopaedeg;
- Asgwrn Cefn
- Llawdriniaeth blastig;
- Llawdriniaeth gyffredinol.

Ymgymmerwyd â gwaith dilysu hefyd yn ystod y flwyddyn i dynnu cleifion oddi ar y rhestr aros nad oedd angen iddynt fod yno mwyach, gyda thua 20% o'r rhai a oedd yn aros am fwy na 52 wythnos yn dod i ffwrdd. Yn ogystal, roedd adolygiad o restrau aros rhwng ymgynghorwyr cardioleg a meddygon teulu yn golygu y gallai 23% gael eu tynnu oddi ar y rhestr a 27% gael eu hailgyfeirio at lwybrau mwy priodol.

Drwy'r holl fesurau hyn, mae nifer y cleifion sy'n aros am ofal dewisol wedi sefydlogi ac mae arwyddion o ostyngiad bach o fis Chwefror 2022. Bu achlysuron yn ystod y flwyddyn pan ddychwelodd y Bwrdd Iechyd i lefelau cyn-Covid ar gyfer gwaith dewisol cleifion mewnol ac weithiau daliodd y sefyllfa orau yng Nghymru.

Er mwyn cynnal amseroedd aros diagnostig ar lefel resymol, mae'r Bwrdd Iechyd wedi cyflogi nifer o sefydliadau annibynnol i ddarparu capasiti ychwanegol mewn endosgopi a darparu datrysiadau symudol ar gyfer radioleg. Mae amseroedd aros ar gyfer therapïau wedi'u cynnal o gwmpas eu targed diolch i ddefnydd sylweddol o ymgynghori rhithwir ar draws yr holl arbenigeddau.

❖ *Gwasanaethau Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu*

Cyflawniad arwyddocaol ym maes iechyd meddwl oedd agor yr uned amenedigol i famau a babanod yn Ysbyty Tonna, sy'n rhoi lle i famau newydd sy'n cael trafferth

gyda chyflyrau iechyd meddwl difrifol dderbyn gofal fel claf mewnol a chael eu babi gyda nhw. Hyd yn hyn, nid oes cyfleuster wedi bod ar gael yng Nghymru gyda menywod yn gorfod teithio i Loegr ar gyfer gwasanaeth o'r fath, gan eu gadael ymhell oddi wrth eu teuluoedd.

Aethom hefyd i ymgysylltu ynghylch ein cynlluniau ar gyfer gwasanaeth iechyd meddwl pobl hŷn a [gwasanaethau iechyd meddwl aciwt i oedolion](#). Er bod rhywfaint o feirniadaeth o'r cynlluniau yn y rownd gyntaf o ymgysylltu, cefnogwyd [y cynigion diwygiedig](#) gan y cyngor iechyd cymuned a'n bwrdd ym mis Hydref 2021. Dilynwyd hyn gan ymgysylltiad i ganoli gwasanaethau iechyd meddwl aciwt i oedolion ar safle Ysbyty Cefn Coed i greu un gwasanaeth. Daeth yr ymgysylltiad i ben ym mis Mawrth 2022 a bydd y canlyniad yn cael ei gyflwyno i'r cyngor iechyd cymuned a'r bwrdd ym mis Ebrill 2022 i'w gymeradwyo.

Lansiwyd un pwynt mynediad ar gyfer yr holl ymholiadau iechyd meddwl a wneir gan weithwyr gofal iechyd proffesiynol. Mae hyn yn galluogi'r holl atgyfeirwyr i siarad yn uniongyrchol â gweithiwr iechyd meddwl proffesiynol a chytuno ar ganlyniad ac mae'r arwyddion cynnar yn nodi ei fod yn gwerthuso'n dda. Mae'r gwasanaeth yn rhan o dîm asesu ac ymateb yn Ysbyty Castell-nedd Port Talbot ond sy'n cynnig gwasanaeth ar gyfer Bae Abertawe i gyd. Cam nesaf y datblygiad hwn fyddai gwneud y platfform atgyfeirio yn fynediad agored trwy 111 a rhagwelir y bydd hwn yn mynd yn fyw ym mis Gorffennaf 2022, sef un o'r ddau gyntaf yng Nghymru.

Rydym yn parhau i gyrraedd y targed o 26 wythnos ar gyfer mynediad at therapi seicolegol o'r dyddiad atgyfeirio er gwaethaf y cynnydd yn y galw am y therapi hwn. Er mwyn cynnal perfformiad gan y rhagwelir y bydd y galw yn cynyddu ymhellach yn ystod 2022-23, mae bid wedi'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru i ddefnyddio rhan o arian cronfa gwella'r gwasanaeth iechyd meddwl eleni i wella'r gwasanaeth ymhellach drwy recriwtio dau therapydd ymddygiad gwybyddol ychwanegol.

Eleni rydym wedi cwmpasu a gweithredu cynlluniau i alluogi un o'n hunedau anabledd dysgu cleifion mewnol, Hafod Y Wennol, i addasu ei swyddogaeth asesu ar gyfer pobl ag anghenion iechyd cymhleth ac ymddygiad heriol a oedd wedi eu harwain yn flaenorol i gael eu lleoli yn y sector ysbytai annibynnol. Mae hyn wedi cynnwys gwelliannau cyfalaf i fynd i'r afael â gofynion gwrth-glymu, datblygu cyfres neilltuaeth bwrpasol a buddsoddi yn ein gweithlu. Mae'r buddsoddiad hwn bellach yn darparu cymhareb uwch o staff fesul claf sy'n adlewyrchu cymhlethdod cynyddol y bobl sy'n cael eu cefnogi a mwy o ddarpariaeth therapïau i wella'r ymyriadau sydd ar gael i baratoi unigolion i symud ymlaen i leoliadau cymunedol. Hyd yn hyn rydym wedi gallu dod â phump o bobl yn ôl i'r gofal GIG arbenigol hwn o ysbytai annibynnol, ac mae un ohonynt eisoes wedi camu i lawr i lefel is o ofal ac mae'r adborth gan deuluoedd wedi bod yn gadarnhaol:

Service user and Family feedback

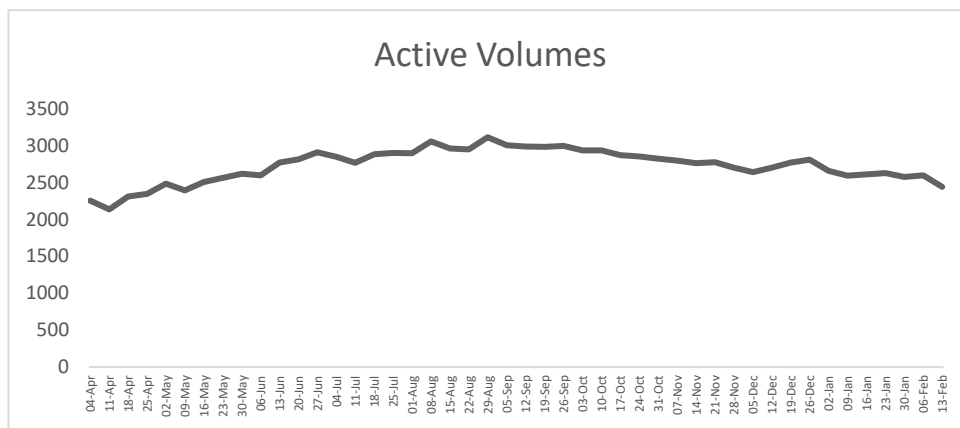
Rydym yn edrych ymlaen at gydweithio â phartneriaid awdurdodau lleol dros y flwyddyn i ddod i ddatblygu llety a chymorth cymunedol ymhellach a fydd yn golygu bod llai fyth o bobl yn cael gofal mewn ysbytai.

❖ Cancer

Mabwysiadwyd canllawiau blaenoriaethu safonol a gyhoeddwyd ar gyfer llawdriniaeth, SACT (therapi gwrth-ganser systemig) a radiotherapi trwy gydol y pandemig a'u haddasu ar y cyd wrth iddo fynd rhagddo.

Rydym wedi parhau, lle bynnag y bo modd, i leihau cyswllt wyneb yn wyneb nad yw'n frys â chleifion o fewn byrddau iechyd a lleoliadau allgymorth. Roedd hyn yn golygu addasu apwyntiadau wyneb yn wyneb a gwneud y defnydd gorau o fonitro o bell, gan adolygu'n barhaus y cyfnodau rhwng ymweliadau, gwyliadwriaeth a monitro. Roedd mentrau eraill yn cynnwys adolygu dull a dewis o driniaethau, cryfhau gofal cartref a lleihau ffracsiynau radiotherapi lle bo'n briodol. Mae llwybrau diwygiedig hefyd ar gyfer cleifion llawfeddygol, lliniarol a gofal diwedd oes.

Mae nifer y cleifion newydd yr amheuir bod cancer arnynt ar y llwybr wedi bod yn gostwng yn raddol ers mis Awst 2021.

Mae mynd i'r afael â'r ôl-groniad wedi bod yn arbennig o heriol am nifer o resymau gan gynnwys cynnydd yn y galw am wasanaethau diagnostig. Mae llai o staff ar gael oherwydd salwch, hunan-ynysu, gwylliau a swyddi gweigion hefyd yn parhau i effeithio ar bob agwedd ar y llwybr yn ogystal ag ar ofal heb ei drefnu. Rydym wedi gweithio'n ddiflino i fynd i'r afael â'r rhain ac yn parhau i wneud hynny yn ein hymrwymiad i wella gwasanaethau i bobl leol drwy wella mynediad at ofal.

Mae gwasanaethau'n bwrw ymlaen â'u cynlluniau adfer a fydd yn lleihau'r rhestr aros a'r ôl-groniad ymhellach. Mae datblygiadau diweddar, arloesi a chynlluniau cyfredol yn cynnwys:

- Mae FIT (profion imiwnogemegol ysgarthol) bellach ar gael i ofal sylfaenol ym mhob clwstwr;
- Penodi swyddi ymgynghorwyr mewn radioleg, patholeg a llawfeddygaeth, gyda swyddi pellach yn cael eu hysbysebu ar hyn o bryd;
- Mentrau rhestrau aros i fynd i'r afael ag ôl-groniad diagnostig yn y fron a gynaeoleg;
- Gwaith radioleg estynedig yn ystod yr wythnos i wella mynediad amserol at CT ac MRI;
- Ehangu'r gwasanaeth clinig diagnostig cyflym (RDC) o Chwefror 2022 i gynnwys y colon a'r rhefr, lymphiau'r gwddf, a symleiddio asesiad diagnostig; Mae hyn diolch i gyllid gan Fenter Canser Moondance, sefydliad nid-er-elw;
- Mae clinig mynediad cyflym ofariaidd un stop yn cael ei dreialu, yn dilyn cais llwyddiannus i Gomisiwn Bevan, sydd ar waith ers 17 Ionawr 2022, sy'n darparu asesiad cyflym, diagnosis a rheolaeth o gleifion yr amheuir bod ganddynt ganser yr ofari. Bydd atgyfeirio i'r tîm amlddisgyblaethol i'w drafod a chynllun triniaeth y cytunwyd arno yn cael ei hwyluso'n gynt a bod cleifion yn cael eu cefnogi gan nyrs glinigol arbenigol yn gynharach yn eu taith;
- Llawdriniaeth gynaeoleg cyn-sefydlu a pheilot adferiad gwell ar ôl llawdriniaeth sydd wedi galluogi llawdriniaeth laparosgopig achosion dydd i gael ei chyflawni.

Rydym wedi ymrwymo mwy na £1.5m mewn datblygiadau newydd yn 2021-22 ac wedi neilltuo o leiaf £1m y flwyddyn wrth symud ymlaen mewn datblygiadau canser mewnol.

Meddygaeth niwclear yng Nghanolfan Ganser De Orllewin Cymru oedd â'r sganiwr hynaf yn y DU. Yn dilyn buddsoddiad gan Lywodraeth Cymru o fwy na £4.1miliwn, mae'r adran wedi caffael dau sganiwr SPECT/CT newydd, a gosodwyd y rhain mewn adran a adnewyddwyd. Un o'r sganwyr yw sganiwr GE 3D CZT StarGuide (gyda CT 16-dafell) a dyma'r cyntaf yn y DU. Bydd yn cynyddu datrysiad a sensitifrwydd sganiau SPECT/CT, a hefyd yn gwneud opsiynau clinigol eraill yn bosibl (cyfrifo llif coronaidd wrth gefn, sganio SPECT/CT corff cyfan, ac ati). Mae hefyd yn caniatáu sefydlu cysylltiadau academiaidd a chlinigol ag arweinwyr Ewropeaidd mewn meddygaeth niwclear yn Rhydychen (DU), Orléans (Ffrainc) a Lund (Sweden). Mae'r dechnoleg hon hefyd yn galluogi meddygaeth niwclear i ddod yn safle cyfeirio yn y DU.

Mae radiotherapi yng Nghanolfan Ganser De Orllewin Cymru (SWWCC) wedi derbyn buddsoddiad sylweddol dros y flwyddyn ddiwethaf. Mae tua £9m wedi'i wario ar y cyd â Llywodraeth Cymru i ddisodli dau gyflymydd llinol presennol. Mae hyn yn golygu, o fis Gorffennaf 2023, y bydd yr holl beiriannau trin radiotherapi o dan bedair oed ac yn darparu gwasanaeth o'r radd flaenaf. Hefyd, mae'r peiriannau hyn wedi dod ag offer radiotherapi wedi'i arwain gan yr wyneb sy'n ein galluogi i gynnig triniaethau 4D modern sy'n lleihau sgîl-ffeithiau. Yn ogystal, maent wedi integreiddio offer radiotherapi dan arweiniad delwedd 3D, sy'n ein galluogi i fabwysiadu ffracsiynau byrrach, felly mae ymweliadau cleifion ar gyfer rhai safleoedd tiwmor wedi lleihau o 20 i saith (prostad) a 15 i bump (y fron), gan wneud profiad y claf yn well, a gwella yr amgylchedd. Mae'r triniaethau byrrach hyn hefyd wedi arwain at y ganolfan yn gallu trin 20% yn fwy o gleifion bob blwyddyn, sy'n golygu ein bod mewn sefyllfa dda i drin mwy o gleifion yn ddiogel, mewn modd mwy amserol. Rydym hefyd yn y cam cynllunio i ychwanegu ail sganiwr CT a chynyddu ein seilwaith o bedwar i bum cyflymydd llinellol.

Mae'r ganolfan hefyd bellach yn cynnig triniaethau arbenigol iawn, fel radiotherapi ysgyfaint stereotactig sy'n golygu nad oes rhaid i gleifion deithio i Gaerdydd mwyach ar gyfer y triniaethau dos uchel modern hyn.

❖ *Gofal sylfaenol*

Mae gwasanaethau digidol newydd, fel 'askmyGP', yn parhau i fod ar waith mewn llawer o bractisau meddygon teulu i bobl gael mynediad at gyngor a gofal iechyd gan eu meddyg teulu, gan leihau nifer yr apwyntiadau wyneb yn wyneb y gellir eu hosgoi. Mae Consultant Connect yn cael ei gyflwyno i wasanaethau gofal sylfaenol priodol i ddarparu cyngor arbenigol yn uniongyrchol i feddygfeydd, gan wella mynediad a lleihau'r pwysau ar atgyfeiriadau i wasanaethau mewn ysbytai.

Mae gofal sylfaenol wedi parhau i ymateb yn gyflym er mwyn lleihau lledaeniad yr haint a chaniatáu adweithio gwasanaethau yn ddiogel ac yn llwyddiannus. Mae ein timau wedi nodi ffyrdd o ddarparu capasiti gweithlu ychwanegol i leihau'r ôl-groniad o ofal wedi'i gynllunio gan gynnwys dermatoleg, sbirometreg, a thrwy gymryd rhan mewn oriau agor ar y penwythnos i gefnogi pwysau ar draws y system gyfan. Mae optometreg gymunedol wedi datblygu cynlluniau newydd ar gyfer atgyfeiriadau glawcoma a retinopathi diabetig a bu cynnydd yn y ddarpariaeth o wasanaethau rhagnodi annibynnol fferyllfeydd cymunedol a mynediad at feddyginiaethau gofal lliniarol. Mae mynediad at wasanaethau meddygon teulu yn hollbwysig i'n cleifion a bydd y bwrdd iechyd yn gweithio'n agos gyda phractisau meddygon teulu yn ystod 2022-2023 i helpu i gefnogi eu cynaliadwyedd ac i roi safonau mynediad newydd Llywodraeth Cymru ar waith a ddaw i rym ym mis Ebrill 2022.

Mae cydweithwyr deintyddol wedi gweithio'n ddiflino o fewn mesurau atal a rheoli heintiau llym i sicrhau bod angen brys a chleifion risg uchel yn gallu parhau i gael mynediad at ofal iechyd y geg yn amserol. Mae llwybrau newydd wedi'u cyflwyno neu'n cael eu treialu i barhau i wella mynediad at wasanaethau deintyddol brys a hirdymor. Mae sgrinio iechyd y geg a gofal deintyddol dan arweiniad therapydd mewn cartrefi gofal bellach wedi'u sefydlu ac adroddwyd canlyniadau da. Mae'r rhaglen 'Cynllun Gwên' wedi'i hailsefydlu ac mae'r niferoedd sy'n manteisio arno wedi bod yn gadarnhaol gyda dulliau cyflwyno newydd wedi'u datblygu. Mae

mynediad at wasanaethau deintyddol yn flaenoriaeth allweddol i'r bwrdd iechyd a byddwn yn gweithio gyda phractisau deintyddol i gyflwyno newid cenedlaethol i'r contract a fydd yn galluogi mwy o gleifion newydd i gael eu gweld mewn practisau deintyddol.

Mae clystyrau gofal sylfaenol wedi parhau i weithio drwy gydol y flwyddyn i ymestyn a gwella gwasanaethau lleol. Mae pob clwstwr wedi cynhyrchu cynllun ar gyfer y flwyddyn nesaf yn canolbwyntio ar atal afiechyd, cryfhau gwasanaethau gofal sylfaenol a gweithio'n agosach gyda chydweithwyr mewn ysbytai. Mae proffesiynau amlddisgyblaethol wedi parhau i ehangu'n sylweddol, wedi'u gwella gan dimau nyrsio cyflyrau cronig cymunedol arbenigol ychwanegol, therapi a fferyllwyr, gweithwyr anghenion cymhleth, a gweithwyr iechyd meddwl a lles/brysbennu, sy'n darparu gofal yn nes at y cartref ac yn aml yn osgoi'r angen am ofal eilaidd neu wasanaethau gofal sylfaenol ailadroddus. Mae ffocws clystyrau wedi bod ar gyflawni yn erbyn gwaith llwybr clinigol fel cyn-diabetes a gordewdra, gan gynnwys mynd i'r afael ag ôl-groniadau sy'n deillio o Covid-19 fel y clinigau sbirometreg a arweinir gan glwstwr. Mae'r gwasanaeth maeth a dieteteg wedi cyflwyno cynllun peilot llwyddiannus o wasanaeth coluddyn llidus gofal sylfaenol, a fydd yn cael ei gyflwyno ar draws y Bwrdd Iechyd yn 2022.

Mae datblygu ymarferwyr pwynt cyswllt cyntaf o fewn gofal sylfaenol wedi gwella mynediad ac wedi darparu asesiad ac ymyrraeth arbenigol ar gyfer ein poblogaeth yn nes at eu cartrefi ac wedi lleihau'r galw ar feddygon teulu. Mae hyn wedi cynnwys ffisiotherapi o fewn pum clwstwr, gan dargedu'r rhai â chyflwyniadau cyhyrsgerbydol a gwasanaeth awdioleg gofal sylfaenol gan alluogi'r boblogaeth i gael asesiad cyswllt cyntaf arbenigol a chyngor ynghylch eu clyw a thinitws. Mae'r gwasanaethau'n ymdrechu i gyflwyno'r gwasanaethau ymarferwyr cyswllt cyntaf hyn ar draws y Bwrdd Iechyd. Yn ogystal, mae'r gwasanaeth awdioleg yn derbyn canmoliaeth lluosog ynghylch ei fodel darparu newydd ar gyfer atgyweirio a chynnal a chadw cymhorthion clyw.

Roedd ffocws ar geisio helpu cleifion i aros allan o'r ysbyty, a rhoddwyd systemau ar waith, ar y cyd â chydweithwyr awdurdodau lleol, i helpu pobl i ddychwelyd i'r gymuned pan oeddent yn ddigon iach i wneud hynny. Mae proses rhyddhau cyflym yn creu llwybrau cyflym gan gynnwys asesiadau symlach, model brysbennu y gellir ymddiried ynddo a thîm amlddisgyblaethol yn y gymuned sy'n ymestyn i mewn i safleoedd ysbytai i gefnogi'r gwaith o nodi'r rhai y mae angen gofal arnynt.

Bu buddsoddiad sylweddol yn natblygiad "wardiau rhithwir" ar draws pedwar clwstwr yng nghanol un yn 2021-22. Mae'r gwasanaeth gofal sylfaenol amlddisgyblaethol hwn yn cael effaith gadarnhaol ar ofal cleifion gyda darparu asesiad amserol, cyfannol yng nghartrefi'r cleifion eu hunain yn eu cefnogi gyda hunanreolaeth, hybu iechyd ac osgoi derbyniadau. O ganlyniad i werth y gwasanaeth hwn rhyddhawyd buddsoddiad pellach ar gyfer cam dau i gefnogi datblygiad y gwasanaeth ar draws y pedwar clwstwr arall yn y rhanbarth.

I gefnogi plant ag anghenion anadlol cymhleth, mae'r gwasanaeth ffisiotherapi wedi datblygu gwasanaeth anadlol cymunedol pediatriig sy'n canolbwyntio ar atal derbyniadau, a hefyd hwyluso rhyddhau cynnar plant ag anghenion cymhleth o'r ysbyty.

Cafwyd cefnogaeth sylweddol hefyd gan nyrsys ardal, timau clinigol aciwt a nyrsys gofal hirdymor i gefnogi preswylwyr mewn cartrefi gofal lle bu achosion er mwyn sicrhau bod preswylwyr yn gallu cael gofal gartref lle bynnag y bo modd. Mae hyn wedi cynnwys cefnogi pobl yn ystod dyddiau olaf eu bywyd.

Mae'r sector cartrefi gofal wedi profi breuder sylweddol o ganlyniad i gyfyngiadau ar y gweithlu. Bu'r bwrdd iechyd yn gweithio gyda'i bartneriaid awdurdod lleol, y sector gwirfoddol a darparwyr cartrefi gofal i ddarparu cymorth ac arweiniad pan fo angen: yn benodol, mewnbwn staffio uniongyrchol, cyngor ar reoli heintiau a chymorth gyda phroffion, olrhain a rheoli achosion pan fo angen.

Mae gwasanaethau therapi hefyd wedi cynyddu cymorth i ysbytai aciwt ac ers mis Medi 2021 wedi datblygu gwasanaeth therapi galwedigaethol a ffisiotherapi saith diwrnod wedi'i dargedu ar rai wardiau gan gynnwys trawma yn Ysbyty Treforys dros dro i ddechrau. Mae'r canlyniadau wedi bod yn gadarnhaol, gyda gwelliannau yn ansawdd gofal cleifion gan gynnwys atal derbyniadau, asesu cynnar a chymorth i ysgogi a chynyddu rhyddhau ar benwythnosau. Oherwydd yr effaith mae'r gwasanaethau bellach yn gwreiddio gweithio saith diwrnod ar draws y wardiau meddygol a thrawma hyn yn barhaol.

Mae gwasanaethau therapi ac awdioleg yn parhau i actifadu gwasanaethau wyneb yn wyneb a rheoli'r ôl-groniad o gleifion sy'n gysylltiedig â'r pandemig. Mae ymgynghoriadau rhithwir ac adnoddau wedi'u datblygu ac yn parhau i gael eu defnyddio i gefnogi gwasanaethau. Mae Ffisiotherapi a Phodiatreg yn parhau i gynnig mynediad hunan-atgyfeirio uniongyrchol ac eleni dechreuwyd datblygu rhaglen ymarfer corff a ffordd o fyw gymunedol sydd wedi profi i gynyddu hunanreolaeth a lleihau poen i'r bobl hynny ag osteoarthritis y pen-glin.

Mae rhaglenni Covid Hir hefyd wedi'u cynllunio a'u darparu gan ffisiotherapi, therapi galwedigaethol a dieteteg fel rhan o'r gwasanaeth adsefydlu ysgyfeiniol sy'n cefnogi pobl i reoli'r symptomau gwanychol hyn, cynyddu eu hannibyniaeth a dychwelyd i'r gwaith lle bo'n briodol.

Mae'r gwasanaethau therapi hefyd wedi canolbwyntio ar ddatblygu sgiliau eu gweithlu gyda niferoedd cynyddol o glinigwyr yn gallu rhagnodi a thrwy hynny gefnogi rheolaeth gyfannol yn enwedig ar gyfer y rhai â chyflyrau cronig, er enghraifft, o fewn y tîm rhanbarthol hemoffilia.

❖ **Profiad y Claf**

Gwerth craidd i'r bwrdd iechyd yw 'gwella bob amser'. Er bod pob ymdrech wedi'i gwneud i wneud yr hyn sy'n iawn i'n cleifion, mae yna adegau wedi bod pan rydym wedi gwneud pethau'n anghywir, ac mae'n hanfodol ein bod yn gwrando ar adborth pobl er mwyn dysgu.

Er mwyn casglu profiadau cleifion, defnyddir cyfryngau cymdeithasol a negeseuon testun i anfon arolwg at gleifion ar ôl iddynt gael eu rhyddhau. Rhennir yr adborth ar draws y gwasanaethau fel y bo'n briodol. Rydym hefyd wedi datblygu arolygon pwrpasol i helpu penaethiaid gwasanaethau a thimau clinigol i wella eu gwasanaethau.

Cawsom **36,415** o ymatebion 'Ffrindiau a Theulu' yn 2021-22 ac mae'r adroddiad isod yn dangos nifer yr ymatebion a dderbyniwyd drwy bob dull casglu a chyfanswm yr ymatebion fesul safle:

Data Collection Method

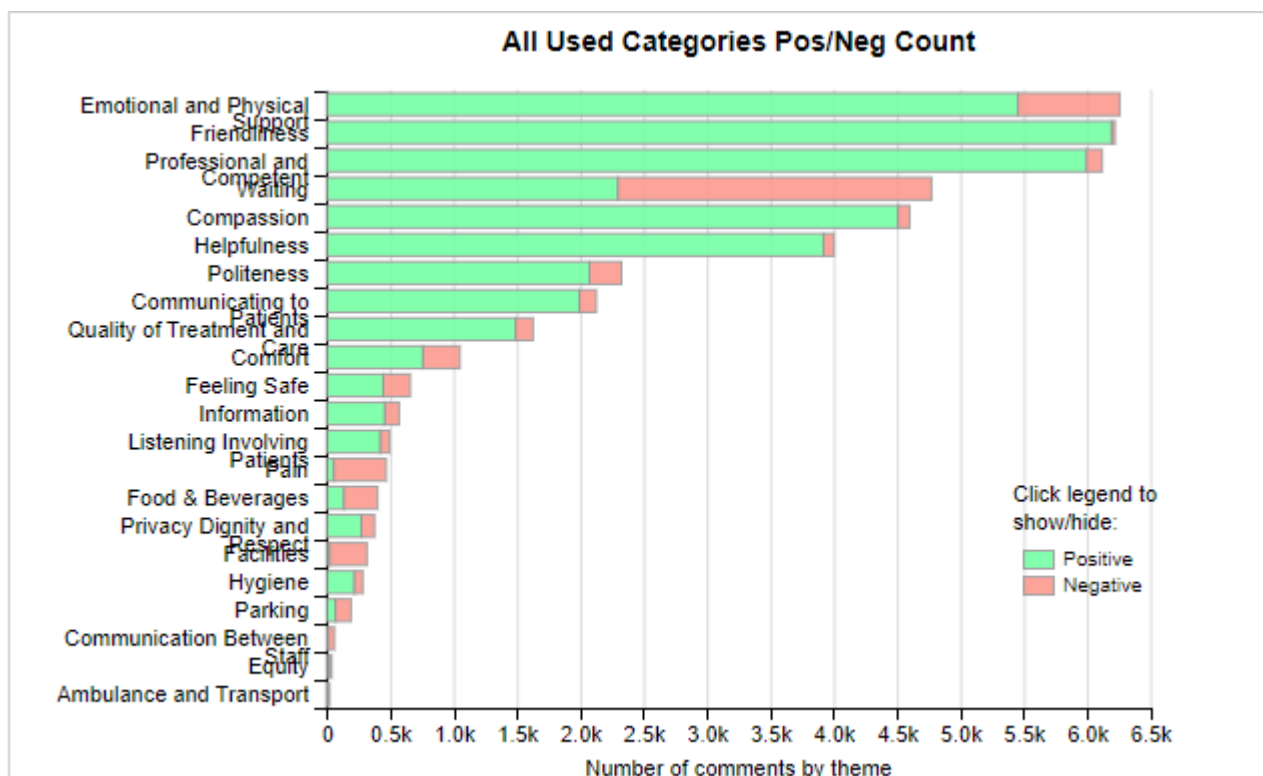
Number of responses received via each mode of collection							
SMS/ Text/ Smartphone app	Electronic tablet/ Kiosk	Paper/ Postcard in care/at discharge	Paper survey sent to home	Telephone survey	Online survey	Other	
30441	125	2668	0	127	3054	0	36415

Results by Site

Site	% Good	% Poor	Total Responses	Very good	Good	Neither good nor poor	Poor	Very poor	Don't Know
Total	92.2%	4.3%	36415	28915	4657	1141	686	865	151
Community	95.0%	2.4%	3379	2900	310	72	37	43	17
Gorseinon Hospital	86.5%	5.4%	37	26	6	1	1	1	2
Learning Disabilities	100.0%	0.0%	13	10	3	0	0	0	0
Mental Health	79.3%	12.6%	87	53	16	3	5	6	4
Morriston Hospital	90.4%	5.4%	12505	9503	1807	469	279	396	51
N/A	91.0%	3.7%	402	314	52	17	7	8	4
Neath Port Talbot Hospital	93.4%	3.4%	6681	5498	745	178	99	129	32
Singleton Hospital	92.6%	4.1%	13311	10611	1718	401	258	282	41

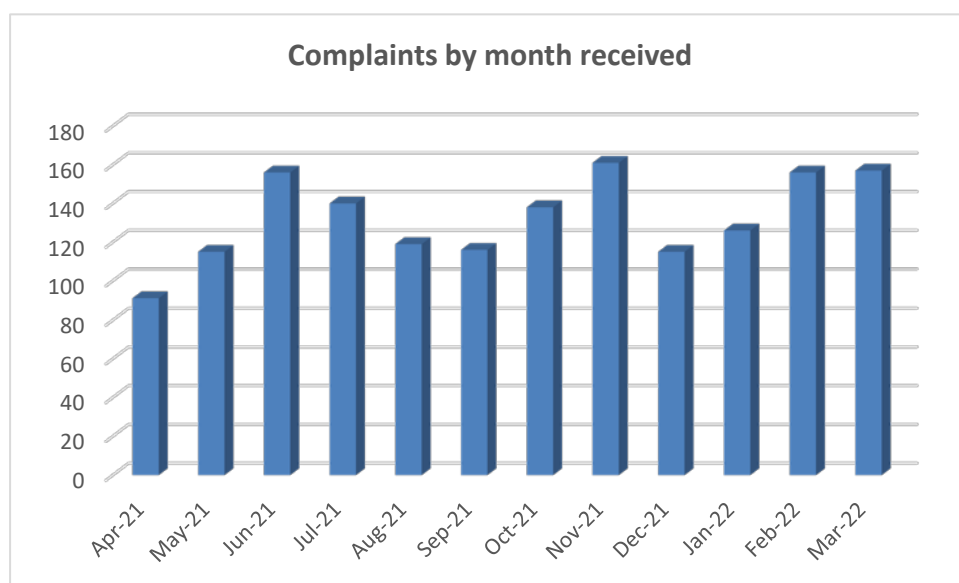
Rydym wedi dadansoddi'r ymatebion yn ôl canran:

	Very Good	Good	Neither Good Nor Poor	Poor	Very Poor	Don't Know
Community	86%	9%	2%	1%	1%	1%
Gorseinon Hospital	70%	16%	3%	3%	3%	5%
Learning Disabilities	77%	23%	-	-	-	-
Mental Health	61%	18%	3%	6%	7%	5%
Morriston Hospital	76%	14%	4%	2%	3%	-
N/A	78%	13%	4%	2%	2%	1%
Neath Port Talbot Hospital	82%	11%	3%	1%	2%	-
Singleton Hospital	80%	13%	3%	2%	2%	-

Yn ogystal â'r arolwg 'Ffrindiau a Theulu', buom hefyd yn gweithio gyda chlinigau ac adrannau i ddatblygu arolygon pwrpasol sy'n unigryw i'w gwasanaeth. Ar hyn o bryd mae gennym ni **28** arolwg pwrpasol yn fyw ar y system ac mae gennym ni bedwar arolwg caeedig o fewn y cyfnod 2021-22. Mae'r rhain wedi'u casglu ar-lein, ar bapur a hefyd dros SMS.

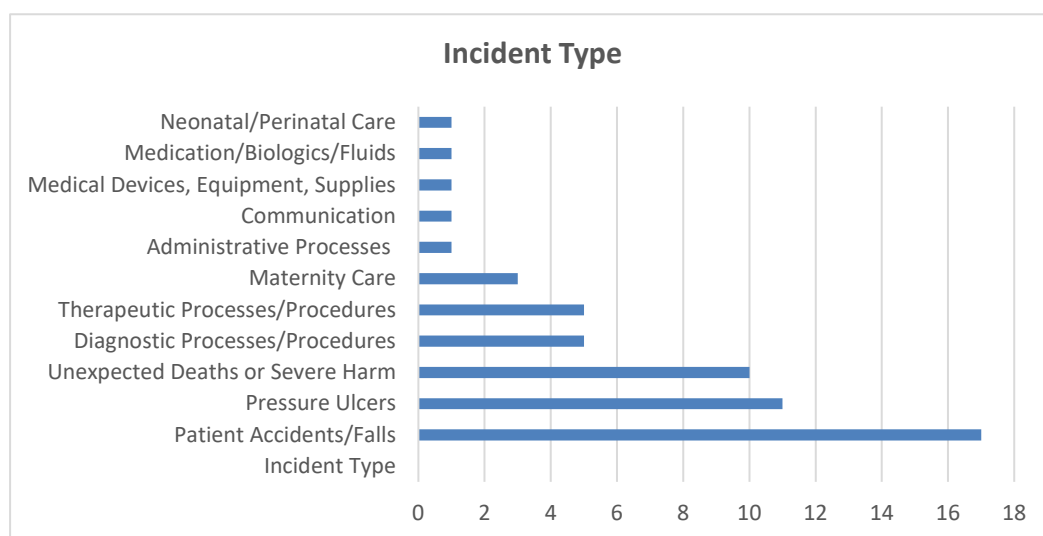
Cawsom **1,590** o gwynion ffurfiol yn ystod 2021-22 ac mae'r graff isod yn dadansoddi hyn bob mis:

Amser aros, yn ddealladwy, yw'r pryder mwyaf i'n dinasyddion ac mae'r gwaith yr ydym yn ei wneud i fynd i'r afael â hyn wedi'i amlinellu yn yr adran gofal wedi'i gynllunio.

Mae cyfathrebu hefyd yn thema gyffredin ar gyfer cwynion ar draws y Bwrdd Iechyd ac o ganlyniad, mae hyfforddiant cyfathrebu wedi'i drefnu a'i ddarparu gan Swyddfa'r Ombwdsmon.

Adroddodd y Bwrdd Iechyd 56 o ddigwyddiadau y gellir adrodd amdanynt yn genedlaethol i Uned Gyflawni GIG Cymru ers 1 Ebrill 2021 - 31 Mawrth 2022. Dangosir y math o ddigwyddiadau hyn isod:

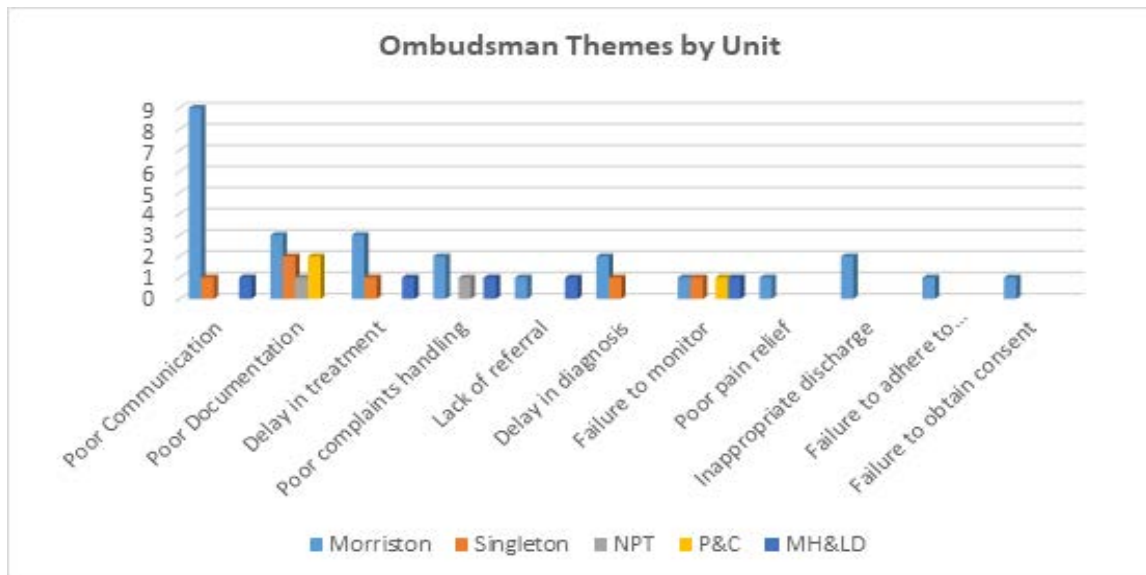

Yn ystod yr un cyfnod, adroddwyd pedwar digwyddiad byth:

- 1 x gwrthrych tramor a gadwyd ar ôl y weithdrefn;
- 1 x mewnbraniad/prosthesis anghywir;
- 2 x llawdriniaeth safle anghywir.

Nid yw'r nifer o ddigwyddiadau difrifol a digwyddiadau byth a adroddir yn dderbyniol, ac rydym yn cymryd y rhain o ddifrif. Mae pob digwyddiad yn cael ei adolygu'n drylwyr gyda'r tîm amlddisgyblaethol i benderfynu beth ddigwyddodd a sut/pam. Datblygir cynllun gwella i fynd i'r afael ag unrhyw faterion. Yn ogystal, cyflwynir yr hyn a ddysgir i'r Grŵp Llywodraethu Ansawdd a Diogelwch i sicrhau nad yw digwyddiadau tebyg yn digwydd mewn mannau eraill yn y bwrdd iechyd.

Ers 1 Ebrill 2021 – 31 Mawrth 2022, cynhaliwyd 17 o ymchwiliadau gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru. Yn ystod y cyfnod hwn, nid yw'r Bwrdd Iechyd wedi derbyn unrhyw adroddiadau budd y cyhoedd. Fodd bynnag, mae'r prif themâu a nodwyd o'r ymchwiliadau hyn i'w gweld isod:

Gan mai cyfathrebu gwael yw'r thema uchaf eto, mae dyddiadau wedi'u sicrhau gyda'r Ombudsmon tan fis Hydref 2022 er mwyn i hyfforddiant cyfathrebu gael ei gyflwyno ar draws y Bwrdd Iechyd. Mae hyfforddiant pellach mewn perthynas â hawliau dynol a chyflwyno newyddion drwg wedi'i drefnu gyda sefydliadau allanol. Yn ogystal, mae gwaith yn mynd rhagddo o fewn y sefydliad i greu cyfarwyddiaeth mewnwelediad, cyfathrebu ac ymgysylltu i fwrw ymlaen â strategaeth gyfathrebu gynhwysfawr i sicrhau bod cleifion, teuluoedd, staff a chymunedau lleol yn ymgysylltu'n barhaus ac yn ymwybodol o'r hyn sy'n digwydd o fewn y sefydliad. [Cymeradwydd y bwrdd gam cyntaf y gwaith hwn ym mis Mawrth 2022.](#)

Gweithio mewn Partneriaeth

Mae gwaith partneriaeth da wedi bod yn nodwedd graidd o'n hymateb i bandemig yn ogystal ag agenda partneriaeth ehangach, a chymerodd y bwrdd iechyd ran yn y fforwm lleol Cymru gydnerth fel ymatebwr categori un.

Fe wnaethom barhau i weithio gyda'n hasiantaethau partner priodol i reoli ac ymateb i bryderon diogelu a cham-drin domestig. Yn ogystal, rydym yn ymgysylltu â chyfarfodydd grŵp adolygu lles emosiynol a arweinir gan awdurdodau lleol oedolion agored i niwed, plant a phobl ifanc agored i niwed Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe.

Mae ein Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid yn rhan allweddol o'n mecanweithiau ar gyfer ymgysylltu â'r cyhoedd ynghylch cynlluniau a chatau gweithredu'r bwrdd iechyd. Mae wedi parhau i gyfarfod, er yn rhithwir, yn ystod 2021-22 ac er bod Covid-19 wedi bod yn ffocws yn y cyfarfodydd hyn, yn ddealladwy, mae cynlluniau a chatau gweithredu byrddau iechyd hefyd wedi'u cynnwys fel bod unrhyw bryderon neu faterion a godwyd gan aelodau yn cael eu hystyried gan y bwrdd cyn gwneud unrhyw benderfyniadau perthnasol.

Buom yn gweithio'n agos iawn gyda phartneriaid undebau llafur, partneriaeth sydd hyd yn oed yn bwysicach o ystyried y galwadau a'r heriau a roddir ar staff trwy gydol y flwyddyn. Yn ogystal â chydweithio agos â chynrychiolwyr undebau, roedd fforwm

partneriaeth y Bwrdd Iechyd yn cyfarfod yn rheolaidd, yn ogystal â fforymau partneriaeth lleol.

❖ **Gweithlu**

Fe wnaethom barhau i gydymffurfio â Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016, gan asesu wardiau perthnasol yn ddyddiol. Lle'r oedd problemau staffio, cafodd cydweithwyr eu hadleoli o ardaloedd dan lai o bwysau neu alw ar y banc/asiantaeth i lenwi'r bylchau. Nid staff nyrsio yw'r unig rai sydd wedi cael eu hadleoli, gyda llawer o feddygon yn symud i wahanol batrymau rota yn ychwanegol at adnoddau ychwanegol yn cael eu recriwtio. Mae hyn yr un peth ar gyfer gweithwyr proffesiynol perthynol i iechyd a staff gweinyddol.

Er na chyrhaeddodd absenoldeb yn ymwneud â Covid yr uchafbwynt a welwyd yn gynnar yn 2020, cafodd effaith sylweddol ar wasanaethau a ddarparwyd gan y Bwrdd Iechyd drwy gydol 2021-22 a chyrhaeddodd uchafbwynt o fwy nag 800 ym mis Rhagfyr 2021, ac ar ôl hynny mae'r niferoedd wedi parhau i ostwng, er nad yw eto i'r lefel isel iawn a welwyd yn haf 2020. Un maes yr effeithiwyd arno'n arbennig gan absenoldebau staff oedd mamolaeth. Am y rheswm hwn, gwnaed y penderfyniad anodd i gau'r uned dan arweiniad bydwagedd yn Ysbyty Castell-nedd Port Talbot dros dro a rhoi'r gorau i enedigaethau yn y cartref er mwyn gallu canoli adnoddau yn Ysbyty Singleton er mwyn darparu un gwasanaeth cadarn a chynhwysfawr. Gan fod y sefyllfa bellach yn gwella, bydd penderfyniad yn cael ei wneud yn y flwyddyn ariannol newydd ynghylch pryd i ailagor y gwasanaethau hyn.

Parhaodd y Bwrdd Iechyd i ganolbwyntio ar leoli staff yn effeithiol i amgylcheddau yr effeithiwyd arnynt gan Covid. Rheolwyd hyn yn ddyddiol, yn seiliedig ar asesiad risg ac argaeledd staff, gyda rotâu yn cael eu haddasu yn ôl yr angen a dibynnir ar yr hyblygrwydd eithriadol a ddangoswyd gan ein staff.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi gwella ei ymdrechion recriwtio i sicrhau staff ychwanegol. Roedd hefyd yn adnewyddu ymdrechion i sicrhau gweithwyr parhaol lle'r oedd swyddi gwag yn codi ac yn defnyddio staff banc ychwanegol i fynd i'r afael â bylchau, a welodd lefelau o staff ychwanegol yn cael eu defnyddio ar fwy na dwywaith y lefelau a welwyd cyn-bandemig. Wrth gefnogi ac ehangu'r rhaglen imiwneiddio Covid, gwelwyd recriwtio sylweddol i rolau clinigol/gweinyddol a datblygwyd y rhaglen wirfoddoli i gefnogi'r canolfannau brechu torfol.

Parhaodd y Bwrdd Iechyd i ddefnyddio'r offer asesu risg sydd ar gael a gwasanaethau/cyngor llesiant wedi'u targedu i sicrhau bod staff yn gallu gweithio mor ddiogel â phosibl. Gyda gwarchodaeth yn dod i ben ym mis Mawrth 2021, roedd staff sydd bellach wedi'u categoreiddio fel rhai sy'n agored i niwed yn glinigol yn cael eu hadolygu'n unigol, a dim ond yn dychwelyd i'w rolau sylweddol lle'r oedd yn ddiogel gwneud hynny neu lle roedd modd gwneud addasiadau. Hefyd, defnyddiwyd staff mewn rolau amgen yn gweithio gartref lle bo hynny'n briodol. Dros y flwyddyn ddiwethaf, gyda dim ond ychydig o eithriadau, roedd yr holl weithwyr wedi dychwelyd i rôl briodol.

Roedd cynnydd o 78% mewn atgyfeiriadau rheoli i iechyd galwedigaethol yn ymwneud â Covid-19. O ganlyniad, sefydlwyd tîm o nyrsys gyda chymorth meddygol

a phroffesiynol perthynol i iechyd. Mae'r llwybr hefyd wedi'i ymestyn i gynnwys gwasanaethau trawma a phrofedigaeth. Mae bron i 400 o hyrwyddwyr lles bellach yn eu lle i gefnogi timau yn ogystal â hyfforddwyr dysgu a datblygu sydd wedi'u lleoli ym mhob un o'r grwpiau gwasanaeth.

Mewn ymateb i newidiadau o ganlyniad i'r pandemig ac i gefnogi staff sy'n symud i rolau newydd, yn enwedig rheolwyr newydd, rhaglenni dysgu a datblygu wedi'u haddasu ar gyfer arweinyddiaeth a rheolaeth i'w rhedeg yn rhithwir, gan sicrhau'r cyfle mwyaf posibl i staff fynychu. Mae'r cynnwys hefyd wedi'i adolygu a'i ddiweddarau i sicrhau ei fod yn gyfredol ac yn berthnasol i ffyrdd newydd o weithio. Er mwyn gwella'r rhaglen gyfredol, mae modiwlau newydd wedi'u datblygu ar 'reoli timau rhithwir' a 'sgyrsiau dewr'. Mae modiwlau pellach yn cael eu datblygu ar bynciau delio ac ymdopi â newid.

Mae'r tîm datblygu gyrfa yn gweithio gyda gweithwyr a phobl o'n cymunedau lleol i'w cefnogi gyda'u dyheadau gyrfa. Mae'r tîm yn arbenigo mewn prentisiaethau, hyfforddiant galwedigaethol, gyrfaedd, ehangu mynediad, a datblygu graddedigion a thalent.

Yn newydd i'r sefydliad eleni mae'r rhaglen fentora cilyddol, sef rhaglen datblygu arweinyddiaeth sydd wedi'i dylunio i greu newid trawsnewidiol a galluogi diwylliant o amrywiaeth, cydraddoldeb a chynhwysiant, lle mae pŵer gwahaniaeth yn cael ei werthfawrogi.

Ar gefn canlyniadau arolwg staff GIG Cymru, cynhaliwyd sesiynau 'Meddwl a Ganiateir' rhwng 15 a 26 Chwefror 2021 i ddeall y canlyniadau ymhellach, rhoi cyfle pellach i staff ddweud eu dweud a rhoi gwybod i'r Bwrdd Iechyd a chynlluniau gweithredu lleol ar gyfer gwelliant. Roedd cyfanswm o 229 o staff yn rhan o'r sgwrs. Mae cynnydd yn erbyn y cynlluniau gwella yn cael ei adolygu trwy grwpiau partneriaeth lleol yn ogystal â Phwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi datblygu strategaeth llesiant staff ôl-Covid i amlinellu'r cymorth sydd ar gael i staff yn ystod 2021-22. Mae hyn yn cynnwys cymorth gwell ar gyfer iechyd meddwl a thrawma. Sicrhawyd bod adnoddau ychwanegol ar gael yn ystod y pandemig ar gyfer iechyd galwedigaethol a gwasanaeth lles y staff i ateb y galw cynyddol.

Casgliad a Rhagolwg

Mae hon wedi bod yn flwyddyn hynod heriol arall i'r Bwrdd Iechyd, ond hefyd yn un o obaith a chyfle, wrth inni gychwyn ar ein taith adferiad o ddifrif. Mae 'Newid ar gyfer y Dyfodol' yn rhoi'r blociau cychwyn i ni allu gwneud y newidiadau gwasanaeth sydd eu hangen arnom i gael sefydliad cadarn a chynaliadwy ar gyfer y tymor hir.

Mae llawer wedi'i gyflawni eisoes ond mae cryn dipyn o waith ar y gweill i adennill ôl-groniadau gofal; i barhau i foderneiddio ein gwasanaethau ac i sefydlogi sefyllfa ariannol y Bwrdd Iechyd ar y ffordd i gynaliadwyedd hirdymor. I gefnogi hyn, cymeradwywyd ein cynllun adfer a chynaliadwyedd gan y bwrdd ym mis Mawrth 2022. Mae hwn yn nodi'r hyn y byddwn yn ei gyflawni dros yr ychydig flynyddoedd nesaf, a sut. Mae'n bwriadu adnewyddu ein hysbytai yn ogystal â'n gwasanaethau

gofal sylfaenol, cymunedol a therapi i gysylltu gwelliannau mewn nifer o feysydd, gan gynnwys canser a meddygaeth frys. Er enghraifft, rydym yn bwriadu:

- Darparu un pwynt mynediad ar gyfer gofal brys iechyd meddwl;
- Ehangu'r gwasanaeth iechyd meddwl sylfaenol lleol;
- Cyflwyno model canolfan llesiant ar draws rhanbarth Bae Abertawe;
- Cyflwyno wardiau rhithwir ym mhob un o'r wyth clwstwr i gynnwys gofal lliniarol a gofal yr henoed;
- Canoli derbyniad meddygol yn Ysbyty Treforys gan gynnwys canolfan gofal brys saith diwrnod yr un diwrnod a chanolfan gofal sylfaenol brys/gofal brys symudol/uned meddygon teulu aciwt;
- Gweithredu targedau atal a rheoli heintiau ar gyfer gofal sylfaenol ac eilaidd;
- Gwella cydnabyddiaeth a chydymffurfiaeth gofal diwedd oes;
- Lleihau marwolaethau ac achosion o gwmpo;
- Adnabod a thrin pob claf sydd â sepsis yn yr ysbyty;
- Gweithredu adnabyddiaeth gynnar o bryder ac iselder, gan leihau'r risg o hunanladdiad;
- Cyflawni ein strategaeth ystadau gan gynnwys sefydlu wardiau symud;
- Cyflawni strategaeth iechyd a lles staff;
- Cyflwyno rhaglen diwylliant sefydliadol;
- Buddsoddi mewn gwasanaethau canser;
- Buddsoddi mewn cynlluniau iechyd poblogaeth;
- Cyflwyno cynlluniau gwella costau;
- Creu canolfan ragoriaeth ar gyfer orthopaedeg yn Ysbyty Castell-nedd Port Talbot sy'n cynnwys tair theatr fodiwlaid i glirio'r ôl-groniad a darparu ateb cynaliadwy;
- Sefydlu theatrau ychwanegol yn Ysbyty Singleton i greu canolfan ragoriaeth ar gyfer gofal dewisol a chefnogi trosglwyddo gofal wedi'i gynllunio o Ysbyty Treforys yn ogystal â chyllid ychwanegol ar gyfer theatr achos dydd ar gyfer offthalmoleg fel rhan o ddatrysiad cynaliadwy;
- Moderneiddio gwasanaethau anabledau dysgu.

Adroddiad Atebolrwydd 2021-22

Datganiad Llywodraethu Blynyddol

❖ Cwmpas Cyfrifoldeb

Mae'r bwrdd yn atebol am lywodraethu, rheoli risg a rheolaeth fewnol. Fel Prif Weithredwr y Bwrdd, mae gennyf gyfrifoldeb am gynnal strwythurau a gweithdrefnau llywodraethu priodol yn ogystal â system gadarn o reolaeth fewnol sy'n cefnogi cyflawniad polisiau, nodau ac amcanion y sefydliad, gan ddiogelu'r arian cyhoeddus ac asedau'r sefydliad ar yr un pryd yr wyf yn bersonol gyfrifol amdanynt. Cyflawnir y rhain yn unol â'r cyfrifoldebau a neilltuwyd gan swyddog atebol GIG Cymru.

Mae'r adroddiad blynyddol yn amlinellu'r gwahanol ffyrdd y mae'r sefydliad wedi gorfod gweithio'n fewnol a chyda phartneriaid mewn ymateb i'r pwysau digynsail wrth gynllunio a darparu gwasanaethau. Mae'n egluro'r trefniadau ar gyfer sicrhau bod safonau llywodraethu'n cael eu cynnal, bod risgiau'n cael eu nodi a'u lliniaru a bod sicrwydd wedi'i geisio a'i roi. Lle bo angen, darperir gwybodaeth ychwanegol yn y datganiad llywodraethu, fodd bynnag y bwriad fu lleihau dyblygu lle bo modd. Felly mae angen adolygu adrannau eraill yn yr adroddiad blynyddol ochr yn ochr â'r datganiad llywodraethu hwn.

Ym mis Mawrth 2022, cawsom gadarnhad y byddai ein statws uwchgyfeirio yn parhau ar 'fonitro uwch' oherwydd yr angen i wella trefniadau llywodraethu ansawdd, cau'r gwasanaeth llosgiadau dros dro a'r angen i fynd i'r afael â'r diffyg ariannol sylfaenol.

Ein Fframwaith Llywodraethu

❖ Trosolwg

Mae'n ofynnol i'r Bwrdd lechyd gyflawni'r Rheoliadau Byrddau Iechyd Lleol (Cymru) 2009 ac mae'n cynnwys darpariaeth, is-cyfrifoldeb, prif weithredwr, naw aelod annibynnol a'r cyfarwyddwr gweithredol.

Mae'r rhain i gyd yn sicrhau bod y bwrdd yn cynnwys pobl ag amrywiaeth o gefndiroedd, disgyblaethau ac arbenigedd. Ychwanegir at hyn ymhellach gan swyddi cyfarwyddwyr di-bleidlais sy'n cynnwys y Prif Swyddog Gweithredu, y Cyfarwyddwr Cyfathrebu, y Cyfarwyddwr Digidol a'r Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol.

Mae'r bwrdd yn gweithio fel corff gwneud penderfyniadau corfforaethol gyda chyfarwyddwyr gweithredol ac aelodau annibynnol yn aelodau cyfartal yn rhannu cyfrifoldeb. Ei brif rôl yw arfer arweinyddiaeth, cyfeiriad a rheolaeth sy'n cynnwys gosod cyfeiriad strategol cyffredinol y sefydliad (yn unol â pholisiau a blaenoriaethau Llywodraeth Cymru) a sefydlu a chynnal lefelau uchel o lywodraethu corfforaethol ac atebolrwydd, gan gynnwys rheoli risg a mewnllo. rheolaeth. Mae yno hefyd i:

- Sicrhau y cyflawnir nodau ac amcanion trwy herio perfformiad yn effeithiol a chraffu arno ar draws pob maes cyfrifoldeb;
- Sicrhau y darperir gofal cleifion diogel o ansawdd uchel;
- Meithrin gallu a gallu o fewn y gweithlu i adeiladu ar werthoedd y Bwrdd Iechyd a chreu diwylliant cryf o ddysgu a datblygu;
- Gweithredu stiwardiaeth ariannol effeithiol drwy sicrhau bod y bwrdd iechyd yn cael ei weinyddu'n ddarbodus ac yn economaidd gydag adnoddau'n cael eu defnyddio'n briodol ac yn effeithlon;
- Cychwyn cyfathrebu effeithiol rhwng y sefydliad a'i gymuned i sicrhau bod ei

- wasanaethau'n cael eu cynllunio a'u bod yn ymatebol i'r anghenion a nodwyd;
- Penodi, gwerthuso a goruchwyllo trefniadau ar gyfer talu swyddogion gweithredol.

Mae rhedeg y bwrdd o ddydd i ddydd yn dod o dan ei reolau sefydlog cymeradwy a'i gyfarwyddiadau ariannol sefydlog sy'n teilwra gofynion statudol Rheoliadau Byrddau Iechyd Lleol (Cyfansoddiad, Aelodaeth a Gweithdrefnau) (Cymru) 2009, ynghyd â chynllun dirprwyo sy'n berthnasol i swyddogion yn ogystal â'r bwrdd a'i bwyllgorau. Caiff y rheolau sefydlog a'r cyfarwyddiadau ariannol sefydlog eu hadolygu'n rheolaidd ac fe'u hategir gan bolisiau a gweithdrefnau corfforaethol.

Yn ystod 2021-22, gwnaed y gwelliannau canlynol:

- Gweithredu fframwaith sicrwydd y bwrdd yn llawn ac aliniad i gofrestr risg y Bwrdd Iechyd a phwyllgorau'r bwrdd;
- Sefydlwyd fframwaith rheoli perfformiad i fonitro a chefnogi gwelliant mewn meysydd o berfformiad annigonol;

❖ Adroddiad y Cyfarwyddwr

Mae'r bwrdd yn cynnwys cyfarwyddwyr gweithredol, sy'n gyflogeion i'r bwrdd iechyd, ac aelodau annibynnol a benodir gan y Gweinidog drwy'r broses penodiadau cyhoeddus. Mae aelodau presennol y bwrdd ac aelodau eraill o'r uwch dîm wedi'u nodi isod ynghyd â'r newidiadau ar gyfer y flwyddyn. Bu heriau ynghylch cadeirydd parhaol y Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid gydag aelodau annibynnol yn cadeirio'r cyfarfodydd, felly nid oes unrhyw aelod bwrdd cyswllt ar gyfer y rôl hon ar hyn o bryd. Yn ogystal, er mwyn darparu cymorth i feysydd allweddol y bwrdd, penodwyd Paul Mapson yn gynghorydd bwrdd ar gyfer perfformiad a chyllid ac mae Martyn Waygood bellach yn cefnogi elusen y Bwrdd Iechyd fel cynghorydd.

❖ Cadeirydd ac Aelodau Annibynnol

Emma Woollett, Cadeirydd

Apwyntiad:

Penodwyd Emma yn Gadeirydd ym mis Ebrill 2020. Cyn hynny bu'n dal swydd yr is-gadeirydd ond ymgwymerodd hefyd â rôl y Cadeirydd dros dro o fis Gorffennaf 2019.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Emma yw cadeirydd y bwrdd a'r Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth.

Stephen Spill, Is-Gadeirydd

Penodwyd Stephen yn Is-Gadeirydd ym mis Ionawr 2021. Cyn hyn bu'n gynghorydd arbennig i'r bwrdd ar berfformiad a chyllid o fis Mai 2020.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Stephen yw cadeirydd y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch a'r Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl. Mae'n aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth a'r Pwyllgor Perfformiad a Chyllid.

Reena Owen, Aelod Annibynnol**Apwyntiad:**

Penodwyd Reena yn aelod annibynnol ym mis Awst 2018.

Maes Arbenigedd:

Cymuned.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Reena yw cadeirydd y Pwyllgor Perfformiad a Chyllid. Mae'n aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth a'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch.

Tom Crick, Aelod Annibynnol**Apwyntiad:**

Penodwyd Tom yn aelod annibynnol ym mis Hydref 2017 (ac fe'i ail-benodwyd ym mis Hydref 2020).

Maes Arbenigedd:

Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Tom yn cadeirio Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol. Mae'n aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch, y Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth a'r Pwyllgor Archwilio.

Maggie Berry, Aelod Annibynnol**Apwyntiad:**

Penodwyd Maggie yn aelod annibynnol ym mis Mai 2015 (ac fe'i hail-benodwyd ym mis Mai 2019).

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Maggie yw cadeirydd y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch. Mae'n aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch a'r Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl.

Nuria Zolle, Aelod Annibynnol**Apwyntiad:**

Penodwyd Nuria yn aelod annibynnol ym mis Hydref 2019.

Maes Arbenigedd:

Trydydd Sector

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Nuria yn cadeirio'r Pwyllgor Archwilio a'r Pwyllgor Cronfeydd Elusennol. Mae'n aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Archwilio, Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol, y Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth a Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid.

Jackie Davies, Aelod Annibynnol

Apwyntiad:

Penodwyd Jackie yn aelod annibynnol ym mis Awst 2017.

Maes Arbenigedd:

Undeb Llafur

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Jackie yn aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl, y Pwyllgor Archwilio, Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol, y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch a'r Pwyllgor Cronfeydd Elusennol.

Mark Child, Aelod Annibynnol

Apwyntiad:

Penodwyd Mark yn aelod annibynnol ym mis Hydref 2017 (ac fe'i ail-benodwyd ym mis Hydref 2021).

Maes Arbenigedd:

Awdurdod Lleol

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Mark yn aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth a'r Pwyllgor Perfformiad a Chyllid.

Keith Lloyd, Aelod Annibynnol

Apwyntiad:

Penodwyd Keith yn aelod annibynnol ym mis Mai 2020.

Maes Arbenigedd:

Prifysgol

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Keith yn aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Archwilio, y Pwyllgor Cronfeydd Elusennol a'r Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth.

Patricia Price, Aelod Annibynnol

Apwyntiad:

Penodwyd Patricia yn aelod annibynnol ym mis Hydref 2021.

Maes Arbenigedd:

Cyllid

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Patricia yn aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Archwilio, y Pwyllgor Perfformiad a Chyllid a'r Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth.

Andrew Jarrett, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol, Cyngor Castell-nedd Port Talbot

Apwyntiad:

Penodwyd Andrew yn aelod cyswllt o'r bwrdd ym mis Ebrill 2020 ac mae'n mynychu cyfarfodydd bwrdd.

❖ **Prif Weithredwr a Chyfarwyddwyr Gweithredol**

Mark Hackett, Prif Weithredwr

Apwyntiad:

Ymunodd Mark â'r Bwrdd Iechyd fel Prif Weithredwr ym mis Ionawr 2021.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Mark yn aelod o'r bwrdd ac yn mynychu'r Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth.

Richard Evans, Cyfarwyddwr Meddygol/Dirprwy Brif Weithredwr

Apwyntiad:

Penodwyd Richard yn Gyfarwyddwr Meddygol ym mis Tachwedd 2018 ac yn Ddirprwy Brif Weithredwr o fis Mawrth 2021.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Richard yn aelod o'r bwrdd ac yn mynychu'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch a Phwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol.

Gareth Howells, Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Nyrsio a Phrofiad y Claf

Apwyntiad:

Penodwyd Gareth yn Gyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Nyrsio a Phrofiad y Claf ym mis Medi 2021.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Gareth yn aelod o'r bwrdd a'r Pwyllgor Iechyd a Diogelwch. Mae'n mynychu Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch y Pwyllgor Archwilio, y Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl a Phwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol.

Debbie Eyitayo, Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (OD)

Apwyntiad:

Penodwyd Debbie yn Gyfarwyddwr Dros Dro y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol ym mis Awst 2021 ac yn ei hanfod ym mis Medi 2021.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Debbie yn aelod o'r bwrdd a'r Pwyllgor Iechyd a Diogelwch. Mae'n mynychu Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol a'r Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth.

Darren Griffiths, Cyfarwyddwr Cyllid**Apwyntiad:**

Penodwyd Darren yn Gyfarwyddwr Cyllid Dros Dro ym mis Chwefror 2020 ac yn barhaol ym mis Gorffennaf 2021.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Darren yn aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Perfformiad a Chyllid, y Pwyllgor Cronfeydd Elusennol. Mae'n mynychu'r Pwyllgor Archwilio.

Siân Harrop-Griffiths, Cyfarwyddwr Strategaeth**Apwyntiad:**

Penodwyd Sian yn Gyfarwyddwr Strategaeth ym mis Tachwedd 2014.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Siân yn aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Perfformiad a Chyllid a'r Pwyllgor Cronfeydd Elusennol. Mae hi'n mynychu'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch

Keith Reid, Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd**Apwyntiad:**

Penodwyd Keith yn Gyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd ym mis Rhagfyr 2019.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Keith yn aelod o'r bwrdd a'r Pwyllgor Iechyd a Diogelwch. Mae'n mynychu'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch.

Christine Morrell, Cyfarwyddwr Therapiau a Gwyddor Iechyd

Penodwyd Chris yn Gyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Therapiau a Gwyddor Iechyd ym mis Mawrth 2021 ac yn sylweddol ym mis Awst 2021.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Chris yn aelod o'r bwrdd. Mae'n mynychu'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch a Phwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol.

❖ Aelodau o'r Tîm Gweithredol (Aelodau nad ydynt ar y Bwrdd)**Inese Robotham, Prif Swyddog Gweithredu****Apwyntiad:**

Penodwyd Inese yn Brif Swyddog Gweithredu ym mis Hydref 2021.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Inese yn mynychu'r bwrdd heb bleidlais a'r Pwyllgor Perfformiad a Chyllid.

Matt John, Cyfarwyddwr Digidol**Apwyntiad:**

Er i Matt weithio yn y bwrdd iechyd ers nifer o flynyddoedd, fe'i benodwyd yn Gyfarwyddwr Cyswllt Gwasanaethau Digidol ym mis Awst 2018 ac yna'n Gyfarwyddwr Digidol ym mis Awst 2020.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Matt yn mynychu'r bwrdd heb bleidlais

Hazel Lloyd**Apwyntiad:**

Penodwyd Hazel yn Gyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol Dros Dro ym mis Rhagfyr 2021.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Hazel yw prif gynghorydd llywodraethu'r bwrdd. Mae'n mynychu'r bwrdd heb bleidlais, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch, y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch, y Pwyllgor Cronfeydd Elusennol, y Pwyllgor Archwilio, y Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl, y Pwyllgor Perfformiad a Chyllid, y Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth a Phwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol.

Nick Samuels**Apwyntiad:**

Penodwyd Nick yn Gyfarwyddwr Cyfathrebu Dros Dro ym mis Mehefin 2021.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Nick yn mynychu'r bwrdd heb bleidlais

❖ **Ymgynghorwyr y Bwrdd****Martyn Waygood, Cynghorydd Bwrdd (Elusen)****Apwyntiad:**

Ymddiswyddodd Martyn fel aelod annibynnol ym mis Ionawr 2022 ond cymerodd rôl fel cynghorydd bwrdd i gefnogi datblygiad elusen y bwrdd iechyd.

Paul Mapson, Cynghorydd Bwrdd (Perfformiad a Chyllid)**Apwyntiad:**

Ymgwymerodd Paul â rôl fel cynghorydd bwrdd ym mis Ionawr 2022 i gefnogi datblygiad y Pwyllgor Perfformiad a Chyllid, y mae'n ei fynychu.

❖ **Aelodau'r Bwrdd sy'n gadael ar gyfer 2021-22****Martyn Waygood, Aelod Annibynnol****Apwyntiad:**

Penodwyd Martyn yn aelod annibynnol ym mis Mehefin 2017 ond bu'n is-gadeirydd dros dro ym mis Gorffennaf 2019 tan fis Ionawr 2021. Dychwelodd i'w swydd fel aelod annibynnol ym mis Ionawr 2021 a rhoi'r gorau iddi ar ddiwedd ei dymor cyntaf ym mis Rhagfyr 2021.

Maes Arbenigedd:

Cyfreithiol

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Cadeiriodd Martyn y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch a'r Pwyllgor Cronfeydd Elusennol. Roedd yn aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth a'r Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl, y bu'n ei gadeirio fel Is-Gadeirydd dros dro.

Martin Sollis, Aelod Annibynnol**Apwyntiad:**

Penodwyd Martin yn aelod annibynnol ym mis Mehefin 2017 a rhoddodd y gorau i'w swydd ar ddiwedd ei dymor cyntaf ym mis Mehefin 2021.

Maes Arbenigedd:

Cyllid

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Martin oedd cadeirydd y Pwyllgor Archwilio. Roedd yn aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth, y Pwyllgor Cronfeydd Elusennol a Pherfformiad a'r Pwyllgor Cyllid.

Christine Williams, Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Nyrsio a Phrofiad y Claf**Apwyntiad:**

Penodwyd Christine yn Gyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Nyrsio a Phrofiad y Claf ym mis Gorffennaf 2020 tan fis Medi 2021.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mynychodd Christine y bwrdd, y Pwyllgor Archwilio, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch, y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch, y Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl a Phwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol.

Kathryn Jones, Cyfarwyddwr Dros Dro y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol**Apwyntiad:**

Penodwyd Kathryn yn Gyfarwyddwr Dros Dro y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol ym mis Awst 2020 tan fis Gorffennaf 2021.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mynychodd Kathryn y bwrdd a Phwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol, y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch a'r Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth.

Rab McEwan, Prif Swyddog Gweithredu Dros Dro**Apwyntiad:**

Penodwyd Rab yn Brif Swyddog Gweithredu Dros Dro ym mis Mawrth 2021 tan fis Awst 2021.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mynychodd Rab y bwrdd heb bleidlais, y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch, y Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl a'r Pwyllgor Perfformiad a Chyllid.

Irfon Rees, Cyfarwyddwr Cyfathrebu/Pennaeth Staff**Apwyntiad:**

Penodwyd Irfon yn Bennaeth Staff ym mis Awst 2018 tan fis Mehefin 2021.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mynychodd Irfon y bwrdd mewn safle heb bleidlais.

Pamela Wenger Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol**Apwyntiad:**

Penodwyd Pam yn Gyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol ym mis Ionawr 2018 tan fis Tachwedd 2021.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Pam oedd prif gynghorydd llywodraethu'r bwrdd. Mynychodd y bwrdd mewn safle heb bleidlais, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch, y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch, y Pwyllgor Cronfeydd Elusennol, y Pwyllgor Archwilio, y Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl, y Pwyllgor Perfformiad a Chyllid, y Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth a Phwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol.

Hannah Evans, Cyfarwyddwr Trawsnewid**Apwyntiad:**

Penodwyd Hannah yn Gyfarwyddwr Trawsnewid ym mis Awst 2018 tan fis Awst 2021.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mynychodd Hannah y bwrdd heb bleidlais a'r Pwyllgor Perfformiad a Chyllid.

Alison Stokes, Cadeirydd y Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid**Apwyntiad:**

Penodwyd Alison yn aelod cyswllt o'r bwrdd ym mis Tachwedd 2020 ac ymddiswyddodd ym mis Tachwedd 2021.

Aelodaeth Bwrdd a Phwyllgorau

Mynychodd Alison y bwrdd.

Lle bu swyddi gwag ymhlith yr aelodau annibynnol, mae'r rhai sy'n dal yn eu swyddi wedi bod ar gael i ymgymryd â dyletswyddau ychwanegol neu fynychu pwyllgorau ar sail ad hoc i sicrhau cworwm. O ran cyfarwyddwyr gweithredol, rhoddwyd trefniadau interim ar waith ar gyfer swyddi gwag a nodir y rhain uchod.

Mae pob aelod bwrdd wedi datgan yn ysgrifenedig eu bod wedi cymryd camau i wneud yr archwilydd yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol. Mae aelodau'r Bwrdd ac uwch reolwyr wedi rhoi gwybod am unrhyw fuddiannau a allai wrthdaro â'u cyfrifoldebau bwrdd ac nid oes unrhyw fuddiannau materol wedi'u datgan yn 2021-22. Mae cofrestr lawn o fuddiannau ar gael ar gais gan y Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol ac mae manylion hefyd wedi'u cynnwys yn yr adroddiad tâl.

❖ Rôl y Bwrdd

Y bwrdd sydd â'r cyfrifoldeb cyffredinol am gyfeiriad strategol y sefydliad ac mae'n darparu arweinyddiaeth a chyfeiriad. Mae ganddo hefyd rôl allweddol o ran sicrhau bod trefniadau llywodraethu cadarn ar waith yn ogystal â diwylliant agored a safonau uchel o ran sut y cyflawnir ei waith. Mae aelodau'r Bwrdd yn rhannu cyfrifoldeb corfforaethol am bob penderfyniad ac yn chwarae rhan allweddol wrth fonitro perfformiad.

Fel safon, mae'r bwrdd yn cyfarfod yn gyhoeddus chwe gwaith y flwyddyn, ond bydd adegau pan fydd cyfarfodydd bwrdd arbennig yn cael eu cynnal, er enghraifft ym mis Mehefin i gytuno ar y cyfrifon blynyddol. Mae pob cyfarfod rheolaidd yn dechrau gyda stori claf neu staff, gan nodi profiad personol rhywun sydd wedi defnyddio un o wasanaethau'r bwrdd iechyd. Mae hon yn ffordd amserol o ddysgu gwersi a helpu i wella a chynllunio gwasanaethau ar gyfer y dyfodol. Bu'r straeon a dderbyniwyd yn 2021-22 yn trafod y canlynol:

- claf a oedd wedi'i dderbyn i'r uned gofal dwys (ITU) gyda Covid-19 ac a oedd wedi bod yn rhan o dreial i brofi effaith cael therapi galwedigaethol tra yn ITU;
- Annabel a'i theulu wrth iddi gael triniaeth am ganser terfynol y stumog;
- profiad teulu gŵr oedrannus a dderbyniwyd i Ysbyty Treforys yn ystod y cyfnod clo;
- profiad claf o un o wardiau rhithwir y Bwrdd Iechyd, a roddwyd ar waith i helpu i osgoi derbyniadau diangen i'r ysbyty;
- effaith aros am adluniad bronnau ar fenywod sydd wedi cael triniaeth am ganser.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn cynnal hyfforddiant adrodd straeon digidol achrededig ar gyfer y GIG ledled y DU. Rydym hefyd wedi cynnull cyfres o gynadleddau rhyngwladol ar adrodd straeon ar gyfer iechyd. Ond yn anad dim, rydym wedi helpu pobl i leisio'u barn ac wedi gwrandao ac wedi gwella ein gwasanaethau. Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar [wefan Celfyddydau mewn Iechyd](#).

Oherwydd pandemig Covid-19, gwnaed newidiadau i'r ffordd y mae cyfarfodydd bwrdd yn cael eu rhedeg er mwyn cydymffurfio â chanllawiau cadw pellter cymdeithasol yn ogystal â Deddf Cyrff Cyhoeddus (Derbyniadau i Gyfarfodydd) 1960 sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r sefydliad fodloni yn gyhoeddus. Er mwyn sicrhau diogelwch y cyhoedd a staff, cynhaliwyd cyfarfodydd rhithwir trwy Zoom, gyda dim ond y Cadeirydd, y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol yn yr un ystafell, ynghyd â'r ysgrifenyddiaeth. Yna caiff y sesiwn gyhoeddus ei ffrydio'n fyw i alluogi aelodau'r cyhoedd i arsylwi'n ddiogel ac mae'r recordiad yn aros ar [YouTube](#) i bobl ei wyllo ar ôl y cyfarfod. Bydd yr opsiwn hwn yn cael ei gynnal os/pan fydd y bwrdd yn gallu cyfarfod yn gorfforol unwaith eto. Oherwydd nifer y pwyllgorau ac amllder y rhain, mae'n ormod o adnoddau i ffrydio cyfarfodydd pwyllgor yn fyw ond bydd y Bwrdd Iechyd yn edrych ar ffyrdd y gellid cynnal pwyllgorau'n gyhoeddus lle bo modd.

Yn ogystal â chyfarfodydd bwrdd ffurfiol, mae cymysgedd o sesiynau briffio bwrdd a sesiynau datblygu. Mae'r rhain yn gyfle i drafod cynlluniau neu strategaethau yn y cyfnod datblygu, cael hyfforddiant neu glywed am arfer da yn fewnol ac yn allanol i'r sefydliad. Roedd y pynciau a gafodd sylw yn ystod y flwyddyn yn cynnwys:

Briff y Bwrdd
Iechyd y Boblogaeth (Gorffennaf 2021)
Cynllun Blynyddol 2021-22 (Gorffennaf 2021)
Cyflawni'r Cynllun Blynyddol ar gyfer gofal wedi'i gynllunio a Gofal Brys ac Argyfwng (Gorffennaf 2021)
Achos Busnes y Campws (Awst 2021)
Cynnal Ymgysylltu â'r Cyhoedd/Ymgynghoriad ar gyfer Newid Gwasanaeth (dan arweiniad allanol) (Hydref 2021)
Rhagdybiaethau Cynllun Blynyddol 2021-22 (Rhagfyr 2021)
Diweddariad ar Gynnydd y Cynllun Adfer a Chynaliadwyedd (Rhagfyr 2021)
Diweddariad ar Gynnydd y Cynllun Adfer a Chynaliadwyedd (Ionawr 2022)
Blaenoriaethau Ystadau a Chyfalaf (Ionawr 2022)
Blaenoriaethau Digidol (Ionawr 2022)
Patholeg Ranbarthol (Ionawr 2022)

Datblygiad y Bwrdd
Moeseg Glinigol (Mai 2021)
Effeithiolrwydd y Bwrdd (Mai 2021)
Her Effeithiol (darparwyd yn allanol) (Mehefin 2021)
Seiberddiogelwch (Hydref 2021)
Archwaeth Risg (Chwefror 2022)

Mae aelodau hefyd yn cymryd rhan mewn amrywiaeth o weithgareddau eraill ar ran y bwrdd, megis ymweliadau gwasanaeth a chyfarfodydd â phartneriaid lleol.

Ym mis Mai 2021 mewn sesiwn datblygu bwrdd, cynhaliodd aelodau'r [asesiad blynyddol o effeithiolrwydd y bwrdd, a derbyniwyd y canlyniadau, ynghyd â'r cynllun gweithredu](#), yng nghyfarfod ffurfiol y bwrdd ym mis Gorffennaf 2021. Mae'r Pwyllgor Archwilio bellach yn monitro cynnydd yn erbyn y cynllun gweithredu, a disgwylir i'r holl gamau gweithredu gael eu cwblhau erbyn mis Medi 2022. Mae adolygiad 2021-22 i'w gynnal ym mis Mehefin 2022, a bydd cynllun gweithredu newydd yn cael ei ddatblygu a'i fonitro gan y Pwyllgor Archwilio ar ei gyfer.

❖ Pwyllgorau'r Bwrdd

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi sefydlu nifer o bwyllgorau fel y nodir yn y diagram yn **atodiad un**. Mae pob un yn cael ei gadeirio gan aelod annibynnol ac mae ganddo rôl allweddol mewn perthynas â'r system lywodraethu a sicrwydd, gwneud penderfyniadau, craffu, asesu risgiau cyfredol a monitro perfformiad. Yn dilyn pob cyfarfod, rhennir crynodeb o'r drafodaeth â'r bwrdd yn ei gyfarfod ffurfiol nesaf ac mae'r holl bapurau ar gyfer sesiynau cyhoeddus cyfarfodydd y bwrdd a phwyllgorau ar [wefan](#) y Bwrdd Iechyd. Mae rhai cyfarfodydd nad yw papurau ar eu cyfer yn cael eu gwneud yn gyhoeddus naill ai oherwydd natur gyfrinachol y busnes neu oherwydd bod yr eitemau mewn cyfnod datblygu. Mae'r bwrdd yn cydnabod bod ganddo ymrwymiad i gynnal ei gyfarfodydd pwyllgor yn gyhoeddus, fodd bynnag, o

ystyried y pandemig parhaus, nid yw hyn wedi bod yn bosibl. Er na chafodd unrhyw gyfarfodydd eu rhoi'n ôl yn ystod 2021-22 oherwydd Covid-19, yn ystod y pwysau mwyaf, cafodd agendâu eu symleiddio i ganolbwyntio ar feysydd risg allweddol a gostyngwyd cyfarfodydd i 90 munud, gyda swyddogion gweithredol yn cael cynnig y cyfle i fod yn bresennol ar gyfer eu heitemau agenda yn unig, yn hytrach na'r cyfarfod llawn.

Mae'r pwyllgorau sicrwydd sy'n ofynnol gan y Bwrdd Iechyd yn cynnwys:

Y Pwyllgor Archwilio

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn cefnogi trefniadau fframwaith sicrwydd cyffredinol y bwrdd, gan gynnwys datblygu'r datganiad llywodraethu blynyddol, ac mae'n rhoi cyngor a sicrwydd ynghylch effeithiolrwydd y trefniadau sydd ar waith yn ymwneud â llywodraethu strategol, rheoli risg a rheolaethau mewnol. Yn fwy penodol mae wedi:

- goruchwyllo'r system o reolaethau mewnol;
- parhau i ganolbwyntio ar wella systemau ariannol a gweithdrefnau rheoli;
- goruchwyllo datblygiad a gweithrediad fframwaith sicrwydd y bwrdd;
- monitro trefniadau atal twyll lleol;
- ceisio sicrwydd mewn perthynas â'r broses rheoli risg;
- ystyried ac argymhell cymeradwyo diwygiadau i reolau sefydlog a chyfarwyddiadau ariannol sefydlog;
- adolygu canfyddiadau archwiliadau mewnol ac allanol a chynnydd yn erbyn cynlluniau gweithredu cyfatebol;
- dwyn cyfarwyddwyr gweithredol i gyfrif lle bo'n briodol;
- trafod ac argymhell y cyfrifon blynyddol archwiliedig, yr adroddiad atebolrwydd, yr adroddiad blynyddol a barn y pennaeth archwilio mewnol i'w cymeradwyo gan y bwrdd;
- parhau i fonitro gweithrediad yr argymhellion fel y nodir yn y rhaglen waith llywodraethu.

Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch

Y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch yw'r prif fecanwaith sicrwydd ar gyfer adrodd ar gyngor amserol sy'n seiliedig ar dystiolaeth i'r bwrdd mewn perthynas ag ansawdd a diogelwch gofal iechyd yn ogystal â'r trefniadau ar gyfer diogelu a gwella gofal cleifion yn unol â'r safonau a'r gofynion a nodir ar gyfer GIG Cymru. Mae pob cyfarfod yn dechrau gyda stori claf ac mae hefyd yn cynnwys diweddariadau gan gyrff rheoleiddio mewnol ac allanol, a lle mae adroddiadau wedi codi pryderon, caiff cynlluniau gweithredu eu monitro gan y pwyllgor.

Mae crynodeb o ddyddiadau bwrdd a phwyllgorau, aelodaeth, presenoldeb a materion allweddol a ystyriwyd wedi'u cynnwys yn **atodiadau dau i bump**.

Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth

Diben y Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth yw rhoi cyngor i'r bwrdd ar dâl a thelerau gwasanaeth i'r Prif Weithredwr, Cyfarwyddwyr Gweithredol ac uwch staff eraill o fewn y fframwaith a osodwyd gan Lywodraeth Cymru a sicrwydd i'r bwrdd mewn perthynas â'r trefniadau'r Bwrdd Iechyd ar gyfer tâl a thelerau gwasanaeth, gan gynnwys trefniadau cytundebol, ar gyfer yr holl staff, yn unol â'r gofynion a'r

safonau a bennwyd ar gyfer y GIG yng Nghymru ac i gyflawni rhai swyddogaethau penodol ar ran y bwrdd.

Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl

Cylch gwaith y pwyllgor hwn yw ystyried a monitro'r defnydd o Ddeddf Iechyd Meddwl 1983 (MHA), fel y'i diwygiwyd, Deddf Galluedd Meddyliol 2005 (sy'n cynnwys y Trefniadau Diogelu rhag Colli Rhyddid (DoLS)) (MCA) a Deddf Iechyd Meddwl (Cymru) 2010 (y mesur).

Llywodraethu Gwybodaeth

Mae hefyd yn ofynnol iddo gael pwyllgor sy'n monitro llywodraethu gwybodaeth. Cyflawnir hyn drwy'r Pwyllgor Archwilio sydd ag is-grŵp y Grŵp Llywodraethu Gwybodaeth. Ei gylch gwaith yw cefnogi a llywio'r agenda llywodraethu gwybodaeth eang a rhoi sicrwydd i'r Bwrdd Iechyd bod mecanweithiau arfer gorau effeithiol ar waith yn y sefydliad.

Pwyllgor Cronfeydd Elusennol

Penodwyd y Bwrdd Iechyd yn ymddiriedolwr corfforaethol y cronfeydd elusennol ac mae'n gwasanaethu fel ei asiant wrth weinyddu'r cronfeydd elusennol a ddelir gan y sefydliad. Diben y pwyllgor yw gwneud a monitro trefniadau ar gyfer rheoli'r cronfeydd elusennol.

Yn ogystal â'r pwyllgorau y mae'n ofynnol i'r Bwrdd Iechyd eu cael o dan ei reolau sefydlog, mae'r pwyllgorau canlynol hefyd wedi'u sefydlu:

❖ Pwyllgor Iechyd a Diogelwch

Pwrpas y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch yw:

- *Cynghori a rhoi sicrwydd i'r bwrdd a'r swyddog atebol a oes trefniadau effeithiol ar waith i sicrhau cydymffurfiaeth sefydliad cyfan â pholisi iechyd a diogelwch y Bwrdd Iechyd, cymeradwyo a monitro cyflawniad yn erbyn cynllun gweithredu blaenoriaeth iechyd a diogelwch a sicrhau cydymffurfiaeth â'r safonau perthnasol ar gyfer Gwasanaethau Iechyd Cymru.*
- *Cyflawnir hyn drwy annog arweinyddiaeth gref ym maes iechyd a diogelwch, gan hyrwyddo pwysigrwydd ymagwedd synnwyr cyffredin i ysgogi ffocws ar nodau craidd gan wahaniaethu rhwng materion real a dibwys.*

Bydd y pwyllgor yn *cynghori'r* bwrdd a'r swyddog atebol ar ble a sut gellid cryfhau a datblygu rheolaeth iechyd a diogelwch ymhellach, lle bo hynny'n briodol.

❖ Pwyllgor Perfformiad a Chyllid

Mae'r Pwyllgor Perfformiad a Chyllid yn gwneud gwaith craffu ac adolygu priodol i lefel o fanylder nad yw'n bosibl mewn cyfarfodydd bwrdd o ran perfformiad sy'n ymwneud â:

- *chynllunio a monitro ariannol, gan gynnwys cyflawni rhaglenni arbedion;*
- *gweithgaredd a chynhyrchiant gan gynnwys effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd gweithrediad.*

❖ *Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol*

Mae Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol yn chwilio am sicrwydd ar:

- **Iechyd a Lles** – bod ymagwedd integredig at iechyd a lles staff gyda'r nod o leihau salwch staff sy'n gysylltiedig ag iechyd meddwl a chynyddu gwydnwch staff;
- **Profiad Staff** – bod yna ddull strategol o gynyddu mynegai ymgysylltu cadarnhaol, a lleihau gweithdrefnau cwyno ffurfiol;
- **Recriwtio a Chadw** bod yna ymagwedd gadarn a strategol y gwneir cynnydd arno;
- **Datblygu'r Gweithlu** – i sicrhau bod dulliau effeithiol, integredig o ddatblygu'r gweithlu a'i gyfraniad at amcanion y sefydliad;
- **Ehangu mynediad a chyfranogiad** – cydymffurfio â gofynion deddfwriaethol cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant y gweithlu, gan gynnwys yr iaith Gymraeg a hunaniaeth ddiwylliannol.

❖ *Grwpiau Ymgynghorol a Chydbwyllgorau*

Yn ogystal â'i bwyllgorau lefel bwrdd, mae gan y Bwrdd Iechyd dri grŵp cynghori sy'n adrodd i'r bwrdd: Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid, Fforwm Gweithwyr Iechyd Proffesiynol a Fforwm Partneriaeth Leol.

Byrddau Cynghori

• *Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid*

Mae'r Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid wedi'i ffurfio o amrywiaeth o sefydliadau partner o bob rhan o gymunedau lleol y Bwrdd Iechyd ac mae'n ymgysylltu â'r cyfeiriad strategol, yn darparu adborth ar gynigion gwella gwasanaethau ac yn cynghori ar effaith y ffyrdd presennol o weithio ar gymunedau lleol. Mae ei aelodaeth yn cynnwys cynrychiolwyr o amrywiaeth eang o grwpiau cymunedol, gan gynnwys plant a phobl ifanc, LHDTC+, pobl hŷn a lleiafrifoedd ethnig, yn ogystal â chyrff statudol fel yr heddlu a thŷn, gwasanaethau achub ac asiantaeth yr amgylchedd. O ganlyniad, mae gan y grŵp gysylltiadau rhagorol â'r cyhoedd yn gyffredinol a gall pob aelod dynnu sylw at faterion a godwyd gan eu cymunedau penodol.

• *Fforwm Gweithwyr Iechyd Proffesiynol*

Mae rôl y Fforwm Gweithwyr Iechyd Proffesiynol yn darparu cyngor proffesiynol cytbwys, amlddisgyblaethol i'r bwrdd ar strategaeth a darpariaeth leol. Yn ystod 2019-20 roedd y Fforwm Gweithwyr Iechyd Proffesiynol i fod i gael ei ailsefydlu gydag aelodaeth newydd ond cafodd ei ohirio oherwydd y pandemig. Cynhaliwyd cyfarfod rhagarweiniol ym mis Mawrth 2022 i ddechrau datblygu trefniadau ar gyfer ei ailsefydlu, gan gynnwys ethol cadeirydd.

• *Fforwm Partneriaeth y Bwrdd Iechyd*

Rôl fforwm partneriaeth y Bwrdd Iechyd yw darparu ffordd y gall y Bwrdd Iechyd, fel cyflogwr, a'r cyrff proffesiynol, megis undebau llafur, sy'n cynrychioli staff, weithio gyda'i gilydd i wella gwasanaethau iechyd. Mae'n gyfle i ymgysylltu â'n gilydd, llywio dadl a chytuno ar flaenoriaethau lleol ar gyfer y gweithlu o fewn gwasanaethau iechyd.

Cydbwyllgorau a Phwyllgorau Cymru gyfan

Ceir tri phwyllgor Cymru gyfan fel y manylir isod:

- *Pwyllgor Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru (PGIAC)*

Sefydlwyd PGIAC yn 2010 gan y saith bwrdd iechyd i sicrhau bod gan y boblogaeth fynediad teg a chyfartal at yr ystod lawn o wasanaethau arbenigol. Mae'r Bwrdd Iechyd, sy'n cael ei gynnal gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg, yn cael ei gynrychioli ar y cydbwyllgor gan y Prif Weithredwr ac mae'r bwrdd yn derbyn adroddiadau rheolaidd.

- *Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwlans Brys (EASC)*

Mae EASC yn gydbwyllgor o'r saith bwrdd iechyd, gyda'r tair ymddiriedolaeth GIG yn aelodau cyswllt, ac fe'i sefydlwyd ym mis Ebrill 2014. Mae'n gyfrifol am gynllunio a chomisiynu gwasanaethau ambiwlans brys ar sail Cymru gyfan. Mae'r bwrdd iechyd, sy'n cael ei gynnal gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg, yn cael ei gynrychioli ar y cydbwyllgor gan y Prif Weithredwr ac mae'r bwrdd yn derbyn adroddiadau rheolaidd.

- *Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru (PCGC)*

Sefydlwyd Pwyllgor PCGC yn 2012 ac mae'n cael ei gynnal gan Ymddiriedolaeth GIG Felindre. Mae'n gofalu am y swyddogaethau a rennir ar gyfer GIG Cymru, megis caffael, recriwtio a gwasanaethau cyfreithiol. Cynrychiolydd y Bwrdd Iechyd yw Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol ac mae'r bwrdd yn derbyn adroddiadau rheolaidd.

❖ **Gweithio mewn Partneriaeth**

Mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithio mewn partneriaeth â nifer o sefydliadau, gan gynnwys awdurdodau lleol, Prifysgol Abertawe, sefydliadau GIG eraill gan gynnwys Rhaglen Gydweithredol GIG Cymru a'r trydydd sector. Yn ogystal, mae ganddo grwpiau gweithredol ar y cyd â Byrddau Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, Cwm Taf Morgannwg a Hywel Dda.

❖ **Strwythur Trefniadol**

Mae'r sefydliad yn cynnwys pedwar grŵp gwasanaeth:

- Gofal Sylfaenol, Cymunedol a Therapïau;
- Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu;
- Singleton a Chastell-nedd Port Talbot;
- Treforys.

Arweinir pob un gan gyfarwyddwr grŵp gwasanaeth, gyda chymorth nyrs grŵp gwasanaeth a chyfarwyddwyr meddygol, ac yn achos gofal sylfaenol, cymunedol a therapïau, mae cyfarwyddwr deintyddol grŵp gwasanaeth hefyd. Mae cyfarwyddiaethau corfforaethol, fel cyllid, llywodraethu, y gweithlu, gwasanaethau digidol a strategaeth/cynllunio hefyd yn chwarae rôl hanfodol wrth ategu'r grwpiau gwasanaeth yn ogystal â'r sefydliad cyfan. Mae pob un o'r elfennau hyn o'r strwythur yn destun adolygiadau perfformiad rheolaidd.

❖ **System Reoli**

Cynlluniwyd y system reoli fewnol i reoli risg i lefel resymol yn hytrach na dileu pob risg; felly dim ond sicrwydd rhesymol ac nid absoliwt o effeithiolrwydd y gall ei roi.

Mae'r system reoli fewnol yn seiliedig ar broses barhaus a luniwyd i nodi a blaenoriaethu'r risgiau i gyflawni'r polisïau, nodau ac amcanion, i werthuso'r

tebygolrwydd y bydd y risgiau hynny'n cael eu gwireddu a'r effaith pe baent yn cael eu gwireddu, ac i'w rheoli yn effeithlon, yn effeithiol ac yn ddarbodus. Mae'r system reoli fewnol wedi bod yn ei lle ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2022 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r cyfrifon.

❖ Gallu i Ymdrin â Risg

Gan adeiladu ar waith a wnaed mewn blynyddoedd blaenorol, mae prosesau rheoli risg wedi parhau i ddatblygu a gwella. Ochr yn ochr â'r hyfforddiant presennol a ddarperir i staff newydd sy'n ymuno â'r sefydliad, yn ystod haf 2021, cychwynnodd y Bwrdd Iechyd raglen o sesiynau hyfforddi rheoli risg gwell ar gyfer rheolwyr presennol o fewn grwpiau gwasanaeth sy'n parhau yn 2022-23 i gwmpasu'r holl wasanaethau.

Mae'r ddealltwriaeth o risg yn parhau i lywio blaenoriaethau'r bwrdd, y camau gweithredu a'r dull cyffredinol o'u rheoli, er mwyn sicrhau gofal diogel o ansawdd uchel i'r cymunedau lleol yn ogystal ag amgylchedd gwaith diogel ac effeithiol i staff.

Er mai'r Prif Weithredwr sy'n bennaf gyfrifol am reoli risg, mae'r Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol yn gyfrifol am y fframwaith rheoli risg ac mae gan y Cyfarwyddwr ar gyfer Nyrsio a Phrofiad y Claf rôl arweiniol o ran sicrhau bod prosesau rheoli risg sefydledig yn gweithredu'n effeithiol yn ymarferol ar draws y sefydliad. Mae pob cyfarwyddwr gweithredol yn atebol am reoli ei risgiau ei hun yn unol â pholisi rheoli risg y bwrdd iechyd.

Mae trefniadau ar waith i asesu a rheoli risgiau'n effeithiol ar draws y sefydliad, a oedd yn cynnwys adolygu a diweddarau cofrestr risg y Bwrdd Iechyd yn barhaus. Mae'r Prif Weithredwr hefyd yn dirprwyo elfennau o reoli risg i uwch reolwyr eraill, ac mae hyn wedi'i nodi yn y polisi rheoli risg.

❖ Rheoli Risg a Fframwaith

Mae'r polisi rheoli risg yn nodi fframwaith ar gyfer rheoli risg yn gyson yn y Bwrdd Iechyd, gan gyfeirio'r ffordd y caiff risgiau eu nodi, eu gwerthuso a'u rheoli. Mae gweithrediad y fframwaith rheoli risg yn cael ei oruchwylio gan y Pwyllgor Archwilio, gyda swyddogion gweithredol ac uwch reolwyr unigol â chyfrifoldebau dirprwyedig penodol.

O fewn y grwpiau gwasanaeth, mae cyfarwyddwyr y grwpiau gwasanaeth yn rheoli risg ac yn sicrhau bod trefniadau effeithiol i gyflawni hyn. Mae unrhyw risgiau y tu allan i reolaeth grŵp yn cael eu huwchgyfeirio i'r Prif Swyddog Gweithredu a/neu'r cyfarwyddwr gweithredol sy'n gyfrifol yn broffesiynol am y maes risg.

Caiff risgiau eu huwchgyfeirio drwy banel craffu risg. Mae proses yn ei lle i geisio a choladu risgiau i'w hystyried yn rheolaidd gan y Panel. Mae'r panel yn craffu ar bob risg a gyflwynir, ac yn ystyried digonolrwydd y wybodaeth a ddarparwyd yn erbyn yr asesiad a gofnodwyd, gan gyfeirio pob un am benderfyniad at y cyfarwyddwr gweithredol sy'n gyfrifol am y maes. Rhoddir adborth i grwpiau gwasanaeth ac adroddir ar y broses a'r canlyniadau i'r Bwrdd Rheoli. Mae'r Bwrdd Rheoli, sy'n cael ei gadeirio gan y Prif Weithredwr ac sy'n cynnwys cyfarwyddwyr gweithredol a chyfarwyddwyr grwpiau gwasanaeth, yn derbyn ac yn cadarnhau'r newidiadau a wneir i gofrestr risg y Bwrdd Iechyd.

Rhoddwyd trefniadau arbennig ar waith ar ddechrau'r pandemig, gyda datblygiad cofrestr risg Covid-19 wedi'i oruchwylio gan gyfarfod gorchymyn aur, a adroddwyd ynghyd â chofrestr risg y Bwrdd Iechyd i'r bwrdd, y Pwyllgor Archwilio a'r tîm gweithredol. Yn 2021, fel rhan o'r adolygiad a gynhaliwyd yn y cyfarfod gorchymyn aur, ystyriwyd risgiau tymor hwy a'r rhai sy'n gysylltiedig ag adferiad Covid-19 a'u cydgrynhoi ochr yn ochr â risgiau presennol yng nghofrestr risg y bwrdd iechyd gan ddarparu un golwg gyffredinol ar risg lefel bwrdd. Roedd cofnod risg yn parhau i gael ei gadw ar lefel gorchymyn aur a byddai unrhyw risgiau newydd yr oedd angen eu huwchgyfeirio yn cael eu hadrodd fel rhan o'r broses rheoli risg y cytunwyd arni. Ymhlith y rhai a drosglwyddwyd roedd *Cau Gwasanaeth Cyfan* (gan ystyried parodrwydd ar gyfer argyfwng a pharhad busnes), *Gweithio mewn Partneriaeth*, *Cydnherthedd* y *Gweithlu* a *Throsglwyddo Nosocomiaidd*.

Mae'n bwysig cyfathrebu ac ymgynghori â rhanddeiliaid a phartneriaid mewnol ac allanol, fel y bo'n briodol, ar bob cam o'r broses rheoli risg ac ynghylch y broses gyfan. Bydd amllder y cyfathrebu yn amrywio yn dibynnu ar ddifrifoldeb y risg a chaiff ei drafod a'i gytuno gyda'r rhanddeiliaid a phartneriaid. Arweinir y broses hon gan y sawl a enwebir fel yr arweinydd i reoli'r risg ac ar gyfer cyfathrebu â rhanddeiliaid allanol. Y cyfarwyddwr gweithredol a benodir i arwain y risg fydd hwn.

Mae cyfathrebu mewnol ac allanol effeithiol yn bwysig er mwyn sicrhau bod y rhai sy'n gyfrifol am weithredu rheoli risg, a'r rhai sydd â buddiant personol, yn deall ar ba sail y gwneir penderfyniadau a pham fod angen camau gweithredu penodol. Bydd rhanddeiliaid allanol yn amrywio yn dibynnu ar y math o risg a bydd angen i'r arweinydd risg ar gyfer y grŵp gwasanaeth ystyried pa rhanddeiliaid allanol y bydd angen eu hysbysu a'u cynnwys neu eu briffio ar ôl sefydlu grwpiau gorchwyl a gorffen/grwpiau gorchymyn aur gweithredol a sefydlwyd i goruchwylio camau gweithredu i leihau'r risg. Bydd yr holl risgiau sylweddol yn cael eu hadrodd i Lywodraeth Cymru drwy'r briff wythnosol gan sefydliadau a chyfarfodydd adolygu perfformiad chwarterol.

Cafodd cofrestr risg y Bwrdd Iechyd ei hadolygu'n fwyaf diweddar gan y Pwyllgor Archwilio a'r [bwrdd yng nghyfarfodydd mis Mawrth 2022](#). Fel rhan o'r fframwaith rheoli risg, mae'r bwrdd wedi ystyried ei brif amcanion ac wedi nodi'r risgiau sydd fwyaf tebygol o atal y rhain rhag cael eu cyflawni. Drwy fabwysiadu dull mwy rhagweithiol, yn hytrach nag adweithiol, o reoli ei risgiau allweddol, mae'n cynyddu'r tebygolrwydd o gyflawni ei amcanion.

❖ Parodrwydd i Dderbyn Risg

Yn gynnar ar ddechrau'r pandemig Covid-19, ym mis Ebrill 2020, adolygodd y bwrdd ei lefelau archwaeth risg a goddefgarwch a gosododd lefelau newydd i'r staff eu dilyn yn ystod pandemig Covid-19. Yn flaenorol, roedd archwaeth risg y bwrdd yn golygu bod risgiau â sgoriau risg o 16 ac uwch yn cael eu hystyried yn risgiau uchel ac roedd y bwrdd o'r farn y dylid cymryd camau gweithredu fel blaenoriaeth i'w lliniaru. Roedd trothwy isel i gymryd risg lle byddai'n cael effaith uchel ar ansawdd a diogelwch y gofal a ddarperir i gleifion, ac mae hynny'n parhau i fod. Ym mis Ebrill 2020, cytunodd aelodau'r bwrdd y byddai'r parodrwydd i dderbyn risg, wrth ymdrin â Covid-19, yn cynyddu i sgôr risg o 20 ac uwch. Mae'r parodrwydd wedi bod yn destun adolygiad parhaus gan y tîm gweithredol a'r bwrdd drwy gydol 2021-22 ac

mae wedi parhau fel y sefyllfa bresennol, gan nodi y dylid rhoi blaenoriaeth i roi sylw i risgiau a aseswyd ar sgôr o 20 neu uwch. Mae'r bwrdd wedi parhau i fynegi goddefgarwch isel i risgiau sy'n cael effaith fawr ar ansawdd a diogelwch gofal staff a chleifion. Nawr bod y Bwrdd Iechyd yn trawsnewid i adferiad, bydd y bwrdd yn adolygu ei archwaeth risg yn y flwyddyn ariannol newydd gyda golwg ar gael dull cynnil yn hytrach nag un cyffredinol.

❖ Proffil Risg 2021-22

Mae'r gofrestr risg yn cael ei diweddarau'n rheolaidd yn ystod y flwyddyn a'i hadrodd i'r Bwrdd Rheoli, y Pwyllgor Archwilio a'r bwrdd o bryd i'w gilydd. Fe'i defnyddiwyd hefyd i lywio datblygiad y cynllun blyneddol.

Er mai'r Pwyllgor Archwilio sydd â'r cyfrifoldeb cyffredinol am oruchwylio rheoli risg, mae wedi dirprwyo risgiau perthnasol i bob un o bwyllgorau eraill y bwrdd. Mae pwyllgorau'n cael detholiadau cyfatebol o gofrestr risg y Bwrdd Iechyd i'w galluogi i alinio eu rhaglenni gwaith i sicrhau eu bod yn adolygu ac yn derbyn adroddiadau ar y cynnydd a wnaed i liniaru risgiau allweddol cyn belled ag y bo modd. Cyflwynir adroddiadau rheolaidd i bob un o bwyllgorau'r bwrdd i gyd-fynd â'r detholiadau penodol o gofrestr risg y bwrdd iechyd a neilltuwyd i'r pwyllgorau. Mae rhai o'r prif risgiau y mae'r Bwrdd Iechyd yn eu rheoli ar hyn o bryd yn cynnwys:

- Mynediad at wasanaethau (er enghraifft gofal wedi'i gynllunio, gofal brys ac argyfwng a chanser) a llif cleifion;
- Gwasanaethau bydwreigiaeth;
- Toriadau seiber a digidol;
- Risgiau ariannol;
- Iechyd a Diogelwch

Mae camau gweithredu allweddol a gymerir i reoli risgiau yn cael eu cynnwys yng nghofrestr risg y Bwrdd Iechyd, ac adroddir arnynt i'r Tîm Gweithredol, y Pwyllgor Archwilio a'r Bwrdd. Roedd camau gweithredu a rheolaethau i fynd i'r afael â'r 4 risg uchaf yn cynnwys:

Risg	Rheolaethau a Champau Gweithredu
#1: Mynediad i Ofal Heb ei Drefnu <i>Os methwn â darparu mynediad amserol i ofal heb ei drefnu yna bydd hyn yn cael effaith ar ansawdd a diogelwch gofal cleifion yn ogystal â phrofiad y claf a'r teulu a chyflawni targedau. Mae heriau gyda chapasiti/staff ar draws y sectorau iechyd a gofal cymdeithasol.</i>	• Swyddfa rheoli rhaglen yn ei lle i wella gofal heb ei drefnu; • Galwadau cynadledda dyddiol ar draws y bwrdd iechyd / proses uwchgyfeirio ar waith; • Adrodd yn rheolaidd i'r Tîm Gweithredol a'r Bwrdd Iechyd/Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch; • Mwy o adrodd o ganlyniad i uwchgyfeirio i statws ymyrraeth wedi'i dargedu; • Buddsoddiad gofal heb ei drefnu wedi'i dargedu o £8.5m yn y cynllun blyneddol, gan gynnwys model meddygol aciwt newydd sy'n canolbwyntio ar gynyddu gofal dydd;

Risg	Rheolaethau a Chamau Gweithredu
	• Datblygu model 'Ffonio'n Gyntaf' ar gyfer adrannau achosion brys ar y cyd ag 111 i leihau'r galw; • Nyrs brysbennu ambiwlans 24/7 yn ei lle.
#50: Mynediad i Wasanaethau Canser Mae ôl-groniad o gleifion sydd bellach yn cyflwyno ag amheuaeth o ganser wedi cronni yn ystod y pandemig, gan greu cynnydd mewn atgyfeiriadau at y Bwrdd Iechyd sy'n fwy na'r capasiti presennol ar gyfer diagnosis a thriniaeth brydlon. <i>Oherwydd hyn mae risg o oedi cyn rhoi diagnosis i gleifion â chanser, ac oedi o ganlyniad i ddechrau triniaeth, a allai arwain at ganlyniadau gwael i gleifion a methiant i gyrraedd targedau.</i>	• Prosesau rheoli cadarn i reoli pob achos unigol ar y llwybr brys ar gyfer amheuaeth o ganser. Gwell monitro a monitro wythnosol o gynlluniau gweithredu ar gyfer y chwe safle tiwmor gorau; • Mae mentrau i ddiogelu gallu llawfeddygol i gefnogi llwybrau brys lle amheuir cancer wedi'u rhoi ar waith; • Buddsoddiad ychwanegol mewn cydlynwyr amlddisgyblaethol, a phenodwyd olrheinwyr cancer ym mis Ebrill 2021; • Llwybr wedi'i flaenoriaethu ar waith i roi cleifion brys yr amheuir bod cancer arnynt yn gyflym; • Dadansoddiad cynhwysfawr parhaus o alw a chapasiti gyda chyfarwyddiaethau i wneud y mwyaf o effeithlonrwydd. Bydd hyn yn rhan o gylch gwaith y Grŵp Perfformiad Canser; • Cynhelir cyfarfodydd perfformiad cancer wythnosol ar gyfer Grwpiau Gwasanaeth Castell-nedd Port Talbot a Singleton a Threforys yn ôl arbenigedd; • Mae'r chwe phrif safle tiwmor sy'n peri pryder wedi datblygu cynlluniau gwella cancer; • Gwaith ychwanegol sy'n cael ei wneud fel rhan o ffrydiau gwaith adferiad diagnostig ac adferiad theatr; • Mae'r contract endosgopi wedi'i ymestyn ar gyfer rhoi gwaith i mewn.
#51: Cydymffurfio â'r Ddeddf Lefelau Staff Nyrsio Mae risg o ddiffyg cydymffurfio â Ddeddf Lefelau Staff Nyrsio (2016)	• Cysylltwyd â staff cofrestredig cymeradwy sydd wedi ymddeol o gofrestr y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth yn ystod y tair blynedd diwethaf gyda'r bwriad o ddychwelyd i ymarfer ac i weithlu'r Bwrdd Iechyd; • Roedd grwpiau gwasanaeth yn defnyddio nyrsys ward yn briodol i feysydd allweddol. Hefyd defnyddir staff gweinyddol i ryddhau nyrsys i ddarparu gofal; • Dychwelodd myfyrwyr nyrsio i ymarfer clinigol sydd wedi'i gefnogi'n gorfforaethol; • Mae grŵp llywio bwrdd iechyd yn parhau i gyfarfod yn fisol, gan sicrhau bod risgiau'n cael eu cyflwyno ym mhob cyfarfod, a gadeirir gan y Dirprwy Gyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer

Risg	Rheolaethau a Chamau Gweithredu
	Nyrsio a Phrofiad y Claf ac yn adrodd i'r Bwrdd Nyrsio a Bydwreigiaeth a Phwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol; • Cynrychiolaeth y Bwrdd Iechyd yn y grŵp staff nyrsio Cymru gyfan a'i is-grwpiau; • Gwneir cyfrifiadau chwe-misol ar draws yr holl grwpiau gwasanaeth aciwt ar gyfer cyfrifo ac adrodd ar ofynion staff nyrsio • Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i gynllunio'r gweithlu ac ailgynllunio, hyfforddi a datblygu; • Cynhelir paneli craffu ar gyfer pob grŵp gwasanaeth yn dilyn cyflwyno templedi aciwtedd; • Gwaith asesu effaith i baratoi ar gyfer cyflwyno'r Ddeddf ymhellach ac ymestyn y maes pediatreg; • Adrodd i'r bwrdd.
#64: Seilwaith Iechyd a Diogelwch <i>Nid oes digon o adnoddau a chapasiti swyddogaeth iechyd, diogelwch a tân o fewn BIPBA i gynnal cydymffurfriad deddfwriaethol a rheoliadol ar gyfer y gweithlu ac ar gyfer y safleoedd ar draws BIPBA.</i>	• Cynorthwyodd swydd Cyfarwyddwr Cynorthwyol Iechyd a Diogelwch i gryfhau a datblygu'r swyddogaeth iechyd a diogelwch i gefnogi'r sefydliad; • Achos busnes wedi'i gyflwyno ar gyfer adnoddau ychwanegol - rhai penodiadau wedi'u gwneud; • Mae'r Grŵp Gweithredol Iechyd a Diogelwch a'r Pwyllgor Iechyd a Diogelwch yn monitro cydymffurfiaeth; • Adnewyddu'r Grŵp Diogelwch Tân gyda rheolaethau ychwanegol yn eu lle; • Mae asesiadau risg tân yn cael eu blaenoriaethu gydag adnoddau ychwanegol dros dro yn cael eu rhoi ar waith ym mis Mawrth 2021 i leihau nifer yr asesiadau risg tân sy'n hwyr; • Hyfforddiant tân yn ei le a wardeniaid tân yn eu lle

❖ Parodrwydd Argyfwng

Fel yr amlygwyd yn flaenorol, roedd yr angen i gynllunio ac ymateb i bandemig Covid-19 yn cyflwyno nifer o heriau i'r sefydliad. Nodwyd nifer o risgiau newydd a rhai sy'n dod i'r amlwg. Er bod gan y sefydliad gynllun digwyddiadau mawr a pharhad busnes ar waith, fel sy'n ofynnol gan Ddeddf Argyfyngau Sifil Posibl 2004, mae graddfa ac effaith y pandemig wedi bod yn ddigynsail. Cymerwyd camau sylweddol ar lefel genedlaethol a lleol i baratoi ac ymateb i'r effaith debygol ar y sefydliad a'r boblogaeth. Mae hyn hefyd wedi golygu gweithio mewn partneriaeth ar yr ymateb aml-asiantaeth fel aelod allweddol o'r Grŵp Cydgysylltu Strategol. Er bod lefel o ansicrwydd yn parhau ynghylch yr effaith gyffredinol y bydd hyn yn ei chael ar

y broses o ddarparu gwasanaethau ar unwaith ac yn y tymor hwy gan y sefydliad, er fy mod yn hyderus bod pob cam priodol yn cael ei gymryd.

Mae'r sefydliad yn parhau i weithio'n agos gydag ystod eang o bartneriaid, gan gynnwys Llywodraeth Cymru wrth iddi barhau â'i hymateb, a chynllunio ar gyfer y cyfnod adfer. Bydd angen sicrhau bod trefniadau rheoli risg cadarn yn sail i hyn a'r gallu i nodi, asesu a lliniaru risgiau a allai effeithio ar allu'r sefydliad i gyflawni ei amcanion strategol.

Rhaid i'r Bwrdd Iechyd allu ymateb i ddigwyddiadau o unrhyw raddfa, mewn ffordd sy'n darparu'r gofal a'r cymorth gorau posibl i'r rhai yr effeithir arnynt, yn tarfu cyn lleied â phosibl ac sy'n dychwelyd yn amserol i 'fusnes fel arfer'. Fel rhan o Ddeddf Argyfyngau Sifil Posibl 2004, mae'n ofynnol i'r sefydliad ddangos y gall ymdrin â digwyddiadau o'r fath tra'n cynnal gwasanaeth critigol. Mae hefyd yn ymatebwr categori un fel y'i diffinnir yn y Ddeddf, gan ei wneud yn atebol am chwe dyletswydd amddiffyn sifil, gan gynnwys asesu risg a chynllunio at argyfwng. Mae dull rheoli brys integredig o asesu, cynllunio, ymateb ac adfer yn cael ei gynnal ac mae'r sicrwydd hwn wedi'i adlewyrchu mewn archwiliad cynllunio brys iechyd diweddar gan Lywodraeth Cymru.

Sefydlwyd canolfan gydgyssylltu Covid-19 ym mis Mawrth 2020 ac mae wedi parhau i weithredu ac mae'r strwythur llywodraethu'n cael ei adolygu'n rheolaidd i sicrhau ei fod yn addas i'r diben. Adolygir amllder cyfarfodydd aur ac arian i sicrhau eu bod yn adlewyrchu pwysau a gofynion y system. Bydd proses encilio o'r fformat ymateb presennol hwn yn cael ei hadolygu yn ystod mis Mawrth/Ebrill 2022 i adlewyrchu polisi cenedlaethol a hefyd diwedd y Ddeddf Coronafeirws ar ddiwedd mis Mawrth 2022.

Mae yna hefyd gofrestr risg *parodrwydd, gwydnwch ac ymateb brys (EPRR)* benodol, sy'n cyd-fynd â'r gofrestr risg genedlaethol a cofrestri risg rhanbarthol, ac yn parhau i gael eu hadolygu bob chwarter. Mae'n cynnwys y sgorau a'r mesurau lliniaru angenrheidiol i naill ai reoli neu oddef y risgiau a nodwyd ac mae strategaeth EPRR, strategaeth hyfforddi ac ymarfer a rhaglen yn eu lle i gefnogi'r rhaglen waith. Mae'r Grŵp Strategaeth EPRR wedi parhau i gyfarfod drwy gydol y pandemig i sicrhau bod parodrwydd y Bwrdd Iechyd a'r gallu i wrthsefyll canlyniadau yn cael ei gynnal. Mae'r [cynlluniau digwyddiad mawr](#) wedi'u hadolygu'n ddiweddar a'u hail-lansio ym mis Ionawr 2022 ac mae rhaglen weithredol ar waith i symud yr holl gynlluniau ymateb brys yn eu blaenau.

Yn ogystal, mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithio ar y cyd â grwpiau lleol a chenedlaethol priodol eraill ac yn benodol, mae cydweithio rhagorol â byrddau iechyd eraill, Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwylans Cymru (WAST), Gwasanaeth Gwaed Cymru ac Iechyd Cyhoeddus Cymru. Drwy gydol y pandemig, mae'r Bwrdd Iechyd wedi bod yn ymwneud yn weithredol â'r amrywiol Grwpiau Fforwm Gwydnwch Lleol ac wedi bod yn aelod cyson o Grŵp Iechyd a Gofal Cymdeithasol Llywodraeth Cymru.

❖ Y Fframwaith Rheoli

Trefniadau Llywodraethu Ansawdd

Mae llywodraethu ansawdd yn cael ei adolygu ar hyn o bryd o fewn y Bwrdd Iechyd. Er bod Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch ar waith i gael sicrwydd ar lefel bwrdd, mae grŵp llywodraethu ansawdd a diogelwch hefyd sy'n goruchwyllo nifer o feysydd llywodraethu ansawdd ar lefel weithredol, gan gynnwys archwilio clinigol, diogelwch cleifion, canlyniadau a phrofiad. Yn 2021-22, cynhaliodd Archwilio Cymru adolygiad o'r llywodraethu ansawdd a nododd nifer o feysydd i'w gwella. Ategwyd hyn gan ein hadolygiad ein hunain o drefniadau ansawdd. O'r herwydd, comisiynwyd adolygiad o'r grŵp Llywodraethu Ansawdd a Diogelwch. Y prif newid i drefniadau'r grŵp yw ei enw i'r **Grŵp Ansawdd a Diogelwch Gwasanaethau Cleifion (QSPSG)** gyda'r bwriad o ganolbwyntio ar roi cleifion wrth wraidd ansawdd a diogelwch. Yn ogystal, mae cadeirydd y grŵp wedi'i newid i gael y tri swyddog gweithredol clinigol yn gyd-gadeiryddion. Bydd hyn yn galluogi'r tri i gael y cyfle i arwain y gwaith o graffu ar feysydd allweddol yn ogystal â chael eu dwyn i gyfrif fel y bo'n briodol.

Mae'r aelodaeth wedi'i symleiddio i sicrhau bod ganddi'r bobl iawn i gael y drafodaeth gywir ac mae hyn yn cynnwys y swyddogion clinigol a gweithredol yn ogystal â'r nyrs grŵp gwasanaeth a'r cyfarwyddwyr meddygol. Mae pobl allweddol eraill hefyd wedi'u cynnwys fel 'mynychwyr' yn hytrach nag aelodau gan eu bod yno'n bennaf i roi sicrwydd. Mae'r rhain yn cynnwys pennaeth ansawdd a diogelwch, pennaeth gwasanaethau gwesty, prif fferyllydd a chyfarwyddwr cynorthwyol iechyd a diogelwch.

Roedd y cylch gorchwyl yn weddol hir a manwl yn flaenorol, yn cynnwys meysydd o ddyblygu yn ogystal â themâu y tu allan i'r cylch gwaith. O'r herwydd, symleiddwyd ei rôl i:

- sicrhau arweinyddiaeth ac agweddau cywir at ansawdd a diogelwch ar draws y sefydliad;
- canolbwyntio ar gyflawni blaenoriaethau ansawdd y bwrdd iechyd;
- sicrhau bod systemau priodol ar waith i reoli effeithiolrwydd clinigol, canlyniadau cleifion, profiad y claf a diogelwch cleifion (manylion i'w rheoli drwy is-grwpiau);
- cydymffurfio â safonau ansawdd allweddol (mewnol/allanol/rheoleiddio);

Drwy gael cylch gwaith mwy penodol, gall y grŵp ganolbwyntio o ddifrif ar feysydd hollbwysig, yn enwedig unrhyw rai a allai fod yn peri pryder. Hefyd, bydd ganddo is-strwythur y gellir ei ddefnyddio i gyflawni'r cyfrifoldeb am adrodd yn fwy rheolaidd, a'r QSPSG fydd y llwybr uwchgyfeirio. Mae'r is-strwythur bellach yn cynnwys llai o is-grwpiau, un yr un i ganolbwyntio ar ganlyniadau cleifion ac effeithiolrwydd clinigol, diogelwch a chydymffurfiaeth cleifion, a phrofiad cleifion a rhanddeiliaid. Bydd hyn yn lleihau llwyth gwaith y QSPSG. Mae'r Bwrdd Rhaglen Blaenoriaethau Ansawdd hefyd wedi'i gynnwys yn ei is-strwythur ac adroddiadau gan y gwasanaethau clinigol a gynhelir, megis y Rhwydwaith Trawma Mawr neu'r Gwasanaeth Adalw a Throsglwyddo Meddygol Brys. Mae darpariaeth hefyd i greu grwpiau gorchwyl a gorffen tymor byr i ganolbwyntio ar feysydd o waethygu, megis rheoli heintiau.

Mae ansawdd a diogelwch yn mynd i fod yn hollbwysig yn y broses adfer o Covid-19 ac mae'n hanfodol bod ffocws ansawdd a diogelwch ar bob lefel. I gefnogi ailosodiad, ymgymerrodd y Bwrdd Iechyd â darn o waith yn ystyried y trefniadau llywodraethu ansawdd yn y grwpiau gwasanaeth ac roedd hyn yn cyd-daro ag Archwiliad Cymru

ac adolygiadau archwilio mewnol o lywodraethu ansawdd a'r fframwaith llywodraethu ansawdd yn y drefn honno.

Cynhaliwyd dau weithdy ansawdd a diogelwch a hwyluswyd yn allanol ar 23 Chwefror a 23 Mawrth 2022 i gefnogi'r ailosod. Mae cynllun gweithredu wedi'i ddrafftio sy'n cynnwys y camau gweithredu a nodwyd yn ystod y gweithdai a hefyd yr ymateb i'r argymhellion o'r tri darn o waith ar lywodraethu ansawdd. Bydd y gwaith hwn hefyd yn galluogi'r Bwrdd Iechyd i gydymffurfio â dyletswyddau newydd Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020 sy'n gosod dyletswydd ansawdd uwch a dyletswydd gonestrwydd sefydliadol ar sefydliadau a bydd yn cryfhau'r ymagwedd at ofal diogel o ansawdd uchel.

Casglodd y gweithdy cyntaf syniadau ar sut beth yw system o safon fyd-eang, gan drafod tystiolaeth ryngwladol o arfer gorau a phrofiad personol. Dilynydd hyn gan amser gweithredol ar 9 Mawrth 2022 gyda'r hwylusydd i drafod canlyniadau'r sesiwn honno, gan ganolbwyntio ar sut olwg fydd ar ffordd Bae Abertawe, sut i ddatblygu diwylliant mwy cadarn o ansawdd a diogelwch ym mhopeth y mae'r Bwrdd Iechyd yn ei wneud, a sut olwg ddylai fod ar y system llywodraethu ansawdd. Cynhaliwyd yr ail weithdy ar 23 Mawrth ac roedd yn canolbwyntio ar ddylunio'r system rheoli ansawdd yn ogystal â chael cynllun clir iawn ar gyfer y dyfodol.

Mae diwylliant ac ansawdd wedi'u cysylltu'n gynhenid. Y cam nesaf yw dechrau creu system rheoli ansawdd drwy roi'r strwythurau cywir ar waith, a chaiff hyn ei gefnogi gan ddiwrnod cwrdd i ffwrdd ym mis Ebrill 2022 i roi adborth ar ganlyniadau'r sesiynau a thrafod yr ymagwedd gyffredinol at ddiwylliant wrth symud ymlaen.

Dylid nodi y bwriedir i'r ddyletswydd gonestrwydd ddod i rym cyfreithiol ym mis Ebrill 2023, yn unol â Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020. Felly bydd y gofynion adrodd newydd yn cael eu cynnwys yn y cyfnod adrodd 2023-24. Rhagwelir y bydd cyfnod arwain gweithredu anstatudol yn ystod hydref/gaeaf 2022 i ganiatáu i gyrff y GIG, gan gynnwys darparwyr gofal sylfaenol, baratoi ar gyfer y gofynion adrodd newydd o dan y ddyletswydd gonestrwydd a hefyd cynnal a chyflwyno sesiynau hyfforddi ac ymwybyddiaeth.

Rydym yn gysylltiedig â'r ffrydiau gwaith cenedlaethol sy'n cefnogi'r parodrwydd ar gyfer y ddeddf a byddwn yn:

- cryfhau'r ddyletswydd ansawdd bresennol ar gyrff y GIG ac ymestyn hyn i weinidogion Cymru mewn perthynas â'u swyddogaethau gwasanaeth iechyd;
- sefydlu dyletswydd gonestrwydd sefydliadol ar ddarparwyr gwasanaethau'r GIG, gan ei gwneud yn ofynnol iddynt fod yn agored ac yn onest gyda chleifion a defnyddwyr gwasanaethau pan fydd pethau'n mynd o chwith;
- cryfhau lleisiau dinasyddion, gan adleoli cynghorau iechyd cymuned â Chorff Llais Dinasyddion Cymru Gyfan newydd a fydd yn cynrychioli buddion pobl ar draws y maes iechyd a gofal cymdeithasol; a
- galluogi penodi is-gadeiryddion ar gyfer ymddiriedolaethau'r GIG, gan eu cysoni â byrddau iechyd.

Yn ogystal, bydd y gwaith yr ydym yn ei wneud fel bwrdd iechyd i adnewyddu ac ailffocysu ein strategaeth ansawdd, ein blaenoriaethau a'n trefniadau llywodraethu yn cefnogi ffordd o weithio ar draws y system i ddarparu gofal iechyd sy'n ddiogel, yn effeithiol, sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn, yn amserol, yn effeithlon ac yn deg yng nghyd-destun diwylliant o ddiwylliedd, tryloywder, gonestrwydd a diwylliant o ddysgu.

Cod Llywodraethu Corfforaethol

Ar gyfer GIG Cymru, diffinnir llywodraethu fel 'system o atebolrwydd i ddinasyddion, defnyddwyr gwasanaeth, rhanddeiliaid a'r gymuned ehangach, lle mae sefydliadau gofal iechyd yn gweithio, yn gwneud penderfyniadau ac yn arwain eu pobl i gyflawni eu hamcanion'. Mae hyn yn sicrhau bod cyrff y GIG yn gwneud y pethau iawn, yn y ffordd iawn, ar gyfer y bobl iawn, mewn modd sy'n cynnal y gwerthoedd a osodwyd ar gyfer y sector cyhoeddus.

Cynhaliwyd asesiad o gydymffurfiaeth â'r cod ym mis Mawrth 2022 ac ni chanfuwyd unrhyw wyriadau oddi wrth y cod. Adroddwyd ar hyn i'r Pwyllgor Archwilio ym mis Mai 2022.

Adolygodd y Bwrdd Iechyd ei weithdrefnau rheolaeth ariannol yn chwarter cyntaf 2021-22 i sicrhau bod darpariaeth well yn cael ei chynnwys yn y rheolau sefydlog a'r cyfarwyddiadau ariannol sefydlog fel bod unrhyw ofynion brys yn y dyfodol yn parhau i fod yn unol â'r holl drefniadau llywodraethu a pholisi perthnasol. Roedd y newidiadau hyn yn cynnwys y canlynol:

- Lle mae'n rhaid caffael gofynion o frys eithriadol, gellir ystyried defnyddio Rheoliad 32. Dim ond o dan yr amgylchiadau penodol a nodir yn y rheoliad y gellir defnyddio hwn, gan ganiatáu i awdurdod contractio symleiddio'r broses gaffael i ddyfarnu contract cyhoeddus heb hysbysu ymlaen llaw er mwyn lleihau'r amser a'r gofynion gweinyddol wrth gynnal dyfarniad;
- Rhaid i unrhyw ddefnydd o Reoliad 32 gael ei gymeradwyo o flaen llaw gan y Pennaeth Caffael a'r Prif Weithredwr;
- Wrth ystyried y defnydd o reoliad 32, rhaid bodloni'r meini prawf a ganlyn:
  1. Rhaid i'r caffaeliad fod yn gwbl angenrheidiol
  2. Rhaid i'r caffaeliad fod am resymau brys eithriadol
  3. Mae'n rhaid bod y digwyddiad a arweiniodd at y gofyniad am frys eithafol yn anrhwngwladwy

Safonau Iechyd a Gofal

Daeth y safonau presennol i fodolaeth ym mis Ebrill 2015 ac maent yn ffurfio fframwaith safonau cyffredin Llywodraeth Cymru i gefnogi GIG Cymru a sefydliadau partner i ddarparu gwasanaethau gofal iechyd effeithiol, amserol ac o safon. Mae ei fframwaith yn ymgorffori 'Safonau ar gyfer Gwasanaethau Iechyd Cymru (2010)' a 'Safonau Hanfodion Gofal (2003)'. Mae ei fframwaith yn 'Safonau ar gyfer Gwasanaethau Iechyd Cymru (2010)' a 'Safonau Hanfodion Gofal (2003)'.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi ymgorffori'r safonau'n llawn yn ei brosesau llywodraethu ansawdd a diogelwch, i helpu i sicrhau ein bod yn cyflawni ein nodau a'n hamcanion ar gyfer darparu gwasanaethau iechyd diogel o ansawdd uchel. Gwnawn hyn trwy

lywodraethu arferol a hunanasesiad yn erbyn y safonau ar draws yr holl weithgareddau, gyda chyfarwyddwyr grwpiau gwasanaeth, cyfarwyddwyr grwpiau meddygol a chyfarwyddwyr nyrsio grŵp yn gyfrifol ar y cyd am sefydlu a monitro'r safonau yn eu meysydd. At hynny, mae adrodd ar y safonau drwy grwpiau llywodraethu a phwyllgorau yn sicrhau bod risgiau cofrestredig yn cael eu hymgorffori ac y gweithredir arnynt.

Drwy wrando a dysgu o flynyddoedd blaenorol, gwnaethom ychwanegu mwy o gymorth a chraffu at grwpiau gwasanaeth i gwblhau eu hunanasesiadau safonau iechyd a gofal blynyddol yn 2021-2022. Cynhaliwyd dau banel craffu yn ystod y flwyddyn, lle mae grwpiau gwasanaeth wedi trafod eu cynnydd yn erbyn y safonau a'u gwelliannau arfaethedig; yn ogystal mae arbenigwyr pwnc wedi cyfarfod â grwpiau gwasanaeth i drafod safonau unigol.

Mae'r hunanasesiad diwedd blwyddyn yn adlewyrchu blwyddyn o alwadau gweithredol ac aflonyddwch cynyddol oherwydd effeithiau parhaus y pandemig. Mae grwpiau gwasanaeth wedi myfyrio ar yr heriau y maent wedi'u hwynebu, yn enwedig mewn perthynas â darparu gofal amserol ac mae eu hunanasesiadau yn adlewyrchu hyn. Mae'r hunanasesiad yn cynnwys enghreifftiau o arloesi, gan gynnwys gwaith rhagweithiol i hybu iechyd a lles ein staff, cleifion a chymunedau.

Edrychwn ymlaen at dderbyn a mabwysiadu dull diwygiedig Llywodraeth Cymru o ymdrin â safonau iechyd a gofal er mwyn bwrw ymlaen â'n hymrwymiad i ansawdd ar draws y sefydliad.

❖ Trefniadau Cynllunio

Asesiad yn erbyn Adran 175 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2014

Mae dau ofyniad i'r Bwrdd Iechyd eu bodloni o dan y Ddeddf:

- sicrhau nad yw gwariant yn fwy na chyfanred y cyllid a ddyrannwyd iddo dros gyfnod o dair blynedd ariannol;
- paratoi cynllun sy'n nodi'r strategaeth ar gyfer sicrhau cydymffurfiaeth â'r ddyletswydd tra'n gwella gofal iechyd, ac i'r cynllun hwnnw gael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru a'i gymeradwyo ganddi.

Ar gyfer 2021-22, er bod y bwrdd iechyd wedi cyflawni ei ddyletswydd ariannol i fantoli'r gyllideb yn erbyn y terfyn adnoddau cyfalaf, gan nodi tanwariant o £67.385m yn erbyn cyllideb o £67.417m, methodd â bodloni ei ofyniad cyntaf gan na chyflawnodd falans ariannol, fel y nodir isod. Yn ogystal, gan nad oedd ganddi gynllun tair blynedd wedi'i gymeradwyo gan Lywodraeth Cymru, methodd hefyd â bodloni'r ail ofyniad.

	2019-20	2020-21	2021-22	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000
Costau gweithredu net ar gyfer y flwyddyn	931,777	1,096,986	1,113,261	3,142,024

Gwariant gwasanaethau offthalmig llai cyffredinol a gwariant cyfyngedig arall nad yw'n arian parod	993	739	1,156	2,888
Llai o ganlyniadau refeniw o ddod â chynlluniau PFI ar SoFP	(1,925)	(2,164)	(2,406)	(6,495)
Cyfanswm y costau gweithredu	930,845	1,095,561	1,112,011	3,138,417
Dyraniad Adnoddau Refeniw	914,561	1,071,257	1,087,612	3,073,430
Gwariant o dan / (dros) yn erbyn Dyraniad	(16,284)	(24,304)	(24,399)	(64,987)

Nodir y perfformiad ariannol llawn yn ddiweddarach yn yr adroddiad hwn fel rhan o'r cyfrifon ariannol.

- **Cynllun Tymor Canolig Integredig**

Ni chyflwynodd y sefydliad CTCI yn 2021-22 oherwydd y newidiadau yng ngofynion Llywodraeth Cymru mewn ymateb i Covid-19. Fodd bynnag, cyflwynodd [gynllun blyneddol](#) yn dilyn cymeradwyaeth y bwrdd ym mis Mehefin 2021. Cafodd cynnydd yn erbyn y camau gweithredu yn y cynlluniau ei ystyried gan y pwyllgorau Perfformiad a Chyllid ac Ansawdd a Diogelwch yn ogystal â'r bwrdd. Roedd y rhain yn cynnwys elfennau perfformiad, cyllid a'r gweithlu. Ym mis Rhagfyr 2021, cynhaliwyd adolygiad o ragdybiaethau'r cynllun i bennu pa rai oedd wedi'u cyflawni neu a oedd ar y trywydd iawn, a'r rhai yr oedd angen eu diwygio. Ar gyfer yr olaf, [cytunodd y bwrdd ar y rhagdybiaethau diwygiedig ym mis Ionawr 2022](#).

Yn hydref 2021, dechreuodd gwaith ar gynllun adfer a chynaliadwyedd tair i bum mlynedd. O ganlyniad, cytunodd y bwrdd ar [gynllun adfer a chynaliadwyedd](#) ar gyfer 2022-2025 ym mis Mawrth 2022 sydd wedi'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo.

❖ Datganiadau Datgelu

Cydraddoldeb, Amrywiaeth, Cynhwysiant a Hawliau Dynol

Mae'r Bwrdd lechyd wedi ymrwmo i drin pawb yn deg ac nid yw'n goddef gwahaniaethu ar sail oedran, anabledd, hunaniaeth rhywedd, statws priodas neu bartneriaeth sifil, beichiogrwydd neu famolaeth, hil neu genedligrwydd, crefydd neu gred, rhyw na chyfeiriadedd rhywiol. Mae'n parhau i ehangu mynediad i gyfleoedd cyflogaeth a hyfforddiant i ddenu, datblygu a meithrin pobl o gefndiroedd gwahanol. Mae hyn wedi'i ddogfennu yn y cynllun cydraddoldeb strategol 2020-2024, sy'n cynnwys amcan i gynyddu amrywiaeth yn y gweithlu i adlewyrchu'r cymunedau a gefnogir drwy ei wasanaethau. Mae'r camau sy'n cael eu cymryd yn cynnwys cefnogi grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol i gael mynediad i leoedd prentisiaeth a hyfforddiant galwedigaethol, yn ogystal â chyflwyno Prosiect SEARCH i alluogi pobl ag anableddau dysgu i gael profiad gwaith. Mae'r Bwrdd lechyd yn darparu ac yn hyrwyddo rhwydweithiau staff.

Mae'r Bwrdd lechyd yn sicrhau bod yr effeithiau posibl ar unrhyw newidiadau i'w wasanaethau yn cael eu hystyried ar y grwpiau nodweddion gwarchodedig uchod o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010. Mae'n gwneud hyn drwy ddatblygu asesiadau

effaith cydraddoldeb ar gyfer y newidiadau arfaethedig hyn sy'n amlinellu unrhyw effeithiau, gan gynnwys o dan y ddyletswydd economaidd-gymdeithasol, fel y gellir eu hystyried wrth wneud penderfyniadau ar newid gwasanaethau. Gwneir hyn mewn partneriaeth â Chyngor Iechyd Cymunedol Bae Abertawe, fel y corff gwarchod GIG lleol, i sicrhau eu bod yn cael eu nodi a'u hystyried yn briodol fel rhan o hyn.

Diogelwch Data

Mae llywodraethu gwybodaeth yn cael ei reoli'n gadarn o fewn y Bwrdd Iechyd ac mae'r fframwaith yn cynnwys y canlynol:

- y Grŵp Llywodraethu Gwybodaeth sydd â'r rôl o gefnogi a llywio agenda'r bwrdd a rhoi sicrwydd i'r bwrdd iechyd bod systemau arfer gorau llywodraethu gwybodaeth effeithiol ar waith;
- Gwarcheidwad Caldicott a'i rôl yw diogelu gwybodaeth cleifion;
- Uwch Berchennog Risg Gwybodaeth (SIRO) a'i rôl yw rheoli risg gwybodaeth o safbwynt corfforaethol;
- Swyddog Diogelu Data a'i rôl yw sicrhau bod y Bwrdd Iechyd yn cydymffurfio â deddfwriaeth diogelu data;
- Mae'r Grŵp Llywodraethu Gwybodaeth yn arwain o fewn pob grŵp darparu gwasanaeth ac adran gorfforaethol sy'n gyfrifol am hyrwyddo diogelu data yn eu meysydd.

Mae'r bwrdd iechyd yn dilyn cynllun gwaith strategol pwrpasol i gynnal, adolygu a gwella cydymffurfiaeth sefydliadol â deddfwriaeth diogelu data. Mae'n parhau i ddatblygu ei gydymffurfiaeth diogelu data ymhellach drwy nifer o fesurau, a cheir tystiolaeth o sicrwydd bod gan y sefydliad arferion llywodraethu gwybodaeth sy'n cydymffurfio mewn nifer o ffyrdd gan gynnwys adroddiadau chwarterol i'r Grŵp Llywodraethu Gwybodaeth, gan gynnwys dangosyddion perfformiad allweddol a llu o bolisiau a gweithdrefnau llywodraethu gwybodaeth a diogelwch gwybodaeth.

Mae deddfwriaeth diogelu data yn ei gwneud yn ofynnol, pan fo achosion o dorri data personol yn bodloni meini prawf penodol, eu bod yn cael eu hysbysu i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth (ICO).

Ar gyfer blwyddyn ariannol 2021-22, hysbyswyd yr ICO am 6 achos o dorri rheolau data (dangoswyd yn ddiweddarach nad oedd un ohonynt yn doriad) - mae'r rhain wedi'u crynhoi yn y tabl isod. Mae pob un o'r toriadau hyn, ar wahân i'r rhai diweddaraf, wedi'u hadolygu a'u cau gan yr ICO.

Lle gwnaed argymhellion gan yr ICO, mae'r rhain wedi cael eu hystyried i'w gweithredu gan y bwrdd iechyd.

Categori'r Toriad	Crynodeb o'r Toriad	Crynodeb o Gamau Gweithredu
Datgeliad - Papur	Datgelwyd llythyr canlyniad trydydd parti a oedd wedi'i gam-ffeilio ar gam yng nghopïau	• Ymddiheuriad wedi'i roi i'r derbynnydd a'r claf yr effeithiwyd arno; • Ymchwilio i sut i'r gwall ddigwydd a chamau i'w atal rhag digwydd eto;

	noduadau achos y claf	• Adolygu a diweddarau gweithdrefnau adrannol; • Cynhaliwyd proses archwilio llywodraethu gwybodaeth a rhoddwyd argymhellion.
Mynediad Anawdurdodedig	Mynediad amhriodol i gofnod electronig gan aelod o staff	• Proses ddisgyblu wedi'i chyflawni • Cynhaliwyd proses archwilio llywodraethu gwybodaeth a rhoddwyd argymhellion
Datgeliad - Papur	Lefelau amhriodol o wybodaeth am gleifion yn cael eu datgelu i barti anawdurdodedig	• Cynnig ymddiheuriad ffurfiol i'r parti yr effeithiwyd arno; • Cynhaliwyd proses archwilio llywodraethu gwybodaeth a rhoddwyd argymhellion; • Cynhaliwyd ymchwiliad i'r hyn a ddigwyddodd a'r gwersi a ddysgwyd.
Datgeliad - Papur	Cafodd dogfen ei chamffeilio i gofnod llaw'r claf anghywir gan arwain at ddatgelu gwybodaeth.	• Anfonwyd ymddiheuriad ysgrifenedig at wrthrych y data; • Ymddiheuriad wedi'i roi i'r derbynnydd am wybodaeth anghywir; • Cynhaliwyd ymchwiliad i'r hyn a ddigwyddodd a'r gwersi a ddysgwyd.
Gwaith Papur Ar Goll/ Wedi ei Ddwyn	Cafodd copïau papur o ffurflenni P45/slipiau cyflog eu camleoli dros dro gan wasanaeth negesydd a ddefnyddir gan brosesydd data	• Daethpwyd o hyd i'r slipiau cyflog ac felly nid oedd angen cymryd unrhyw gamau pellach.
Mynediad Anawdurdodedig	Mynediad amhriodol i gofnod electronig gan aelod o staff	• Cynnig ymddiheuriad ffurfiol i'r parti yr effeithiwyd arno • Proses ddisgyblu wedi'i chynnal a mynediad parhaus wedi'i fonitro; • Proses archwilio llywodraethu gwybodaeth i'w chynnal a rhoi argymhellion; • Mae'r toriad hwn yn parhau i fod yn agored ar ôl cael ei adrodd yn llawn i'r ICO ym mis Mawrth 2022 – yn aros am gasgliad yr ICO

Cyfarwyddiadau Gweinidogaethol

Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi offerynnau anstatudol a chylchlythyrau iechyd Cymru (WHC) ers 2014-15, a gellir gweld rhestr o gyfarwyddiadau gweinidogol a ddosbarthwyd ar gyfer 2020-21 ar [wefan Llywodraeth Cymru](#). Mae'r holl gyfarwyddiadau perthnasol wedi'u hystyried yn llawn a'u gweithredu'n briodol, gyda chylchlythyrau iechyd Cymru wedi'u cofnodi'n gorfforaethol ac arweinydd gweithredol wedi'i neilltuo, yn ogystal ag adrodd i'r bwrdd. Y rhai a oedd yn cyfeirio'n benodol at lywodraethu'r sefydliad oedd:

Cyfarwyddyd Gweinidogol/ Dyddiad Cyddymffurfio	Blwyddyn Mabwysiadu	Camau i ddangos gweithrediad/ymateb
Etholiad y Senedd 2021	2021	Egwyddorion ar gyfer ymddygiad cyn etholiad yn cael eu rhannu â staff
Diwygiadau i Reolau Sefydlog Enghreifftiol, Cadw a Dirprwyo Pwerau a Chyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog Enghreifftiol	2021	Dogfennau lleol wedi'u diweddarau yn unol â'r newidiadau

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Cyhoeddodd y bwrdd ei amcanion gwreiddiol mewn perthynas â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn 2017 yn ei ddatganiad llesiant ac yna eu hymgorffori fel rhan o'r strategaeth sefydliadol. Y rhain oedd:

- Rhoi'r dechrau gorau mewn bywyd i bob plentyn;
- Cysylltu cymunedau â gwasanaethau a chyfleusterau;
- Cynnal iechyd, annibyniaeth a gwydnwch cymunedau o unigolion, cymunedau a theuluoedd.

Yn dilyn hunanasesiad Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol ym mis Awst 2019, awgrymodd adborth Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol i'r Bwrdd lechyd fod angen mwy o aliniad rhwng ei amcanion llesiant a'r saith nod llesiant cenedlaethol, yn enwedig y rhai ar gyfer yr amgylchedd, diwylliant (gan gynnwys y Gymraeg) ac effaith fyd-eang. Ar y sail honno, cytunodd yr uwch dîm arwain y dylid adolygu'r amcanion llesiant presennol a chyhoeddi set o amcanion llesiant wedi'u hadnewyddu yng nghynllun blynyddol 2021-22.

Nododd yr ymgysylltu ar yr adnewyddiad yr angen i ystyried hefyd:

- Ein rôl fel darparwr, comisiynydd, partner a chyflogwr;
- Cyfleoedd rheolaeth uniongyrchol, cydweithio a dylanwadu;
- Y gallu i ddangos darpariaeth;
- Canolbwyntio ar anghydraddoldebau iechyd a chynwysoldeb;
- Defnydd o iaith glir, gryno, syml.

Mae'r amcanion llesiant diwygiedig i'w cynnwys yng nghynllun blynyddol 2021-22 wedi'u cytuno fel a ganlyn:

“Yn ein rôl fel sefydliad angor yn y rhanbarth rydym yn gyflogwr mawr, yn gomisiynydd, yn ddarparwr gwasanaethau iechyd a gofal ac yn gyfrannwr allweddol at leihau anghydraddoldebau iechyd. I gefnogi hyn byddwn yn cydweithio â chymunedau a phartneriaid i:

- *Roi'r dechrau gorau mewn bywyd i bob plentyn*
- *Meithrin a defnyddio'r amgylchedd i wella iechyd a lles*
- *Cymhwyso arferion recriwtio moesegol a chefnogi gweithwyr iechyd a gofal i fod yn iach, yn fedrus, yn amrywiol ac yn wydn*
- *Cynllunio, comisiynu, darparu a hyrwyddo gwasanaethau iechyd a lles teg, cynhwysol a hygyrch*
- *Darparu cyfleoedd i gefnogi pob oedolyn i fod yn iachach ac i heneiddio'n dda*
- *Ceisio dyrannu ein hadnoddau i ddiwallu anghenion, a gwella, iechyd y boblogaeth”*

Er bod canllawiau cenedlaethol yn ei gwneud yn ofynnol i'r Bwrdd Iechyd gyhoeddi'n flynyddol y cynnydd a wnaed o ran cyflawni'r amcanion llesiant ar gyfer pob blwyddyn ariannol flaenorol, pe bai'r adolygiad blynyddol yn canfod nad yw un neu fwy o amcanion bellach yn cyfrannu cymaint â phosibl at gyflawni'r nodau llesiant, yna rhaid i'r rhain gael eu newid a rhaid i amcanion llesiant newydd gael eu cyhoeddi cyn gynted â phosibl.

Yr Iaith Gymraeg

Fel Bwrdd Iechyd, cydnabyddir y rhan hanfodol sydd gan y Gymraeg a diwylliant Cymru i'w chwarae wrth ddarparu gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol i'n poblogaeth breswyl. Mae llawer o bobl yn dewis derbyn gwasanaethau yn Gymraeg oherwydd dyna sydd orau ganddynt. I eraill, fodd bynnag, mae'n fwy na mater o ddewis - mae'n fater o angen. Mae'n arbennig o bwysig i lawer o bobl fregus a'u teuluoedd sydd angen mynediad at wasanaethau yn eu hiaith gyntaf, megis pobl hŷn â dementia neu oroeswyr strôc a allai golli eu hail iaith, a phlant sy'n siarad Cymraeg yn unig. Yn ogystal, wrth drafod iechyd meddwl, mae gallu cyfathrebu yn eich iaith gyntaf i fynegi teimladau, meddyliau ac emosiynau yn bwysig. Bydd yr adroddiad blynyddol ar ein gwasanaeth Cymraeg yn cael ei dderbyn gan y bwrdd ac ar gael ar ein gwefan ym mis Medi 2022.

Lleihau Carbon

Mae gan Lywodraeth Cymru uchelgais i'r sector cyhoeddus fod yn garbon niwtral erbyn 2030. Mae'r uchelgais hwn yn cyd-fynd â Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 fel ysgogwyr deddfwriaethol ar gyfer datgarboneiddio'r Sector Cyhoeddus yng Nghymru. Yn unol â gofynion parodrwydd ar gyfer argyfwng ac argyfyngau sifil posibl (fel sy'n seiliedig ar ragamcanion tywydd UKCIP 2009 i sicrhau y cydymffurfir â rhwymedigaeth y sefydliad o dan y ddeddf newid yn yr hinsawdd a'r gofynion adrodd ar addasiadau), mae gan y Bwrdd Iechyd gynlluniau wrth gefn ar gyfer tywydd eithafol.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi cyflawni a chynnal ISO:14001, sef yr achrediad ar gyfer ein system rheoli amgylcheddol, ers 2012. Mae ganddo fatrics asesu risg cynhwysfawr ar gyfer nodi a monitro'r holl effeithiau ac agweddau amgylcheddol, yn amodol ar archwiliad annibynnol.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi bod yn diweddarau ei strategaeth lleihau carbon. Mae mentrau presennol yn cynnwys chwe gweledigaeth allweddol sy'n cwrddu cwrddau un, dau a thri o'r Protocol Nwyon Tŷ Gwydr, fel y'u gosodwyd gan Sefydliad Adnoddau'r Byd (WRI) a Chyngor Busnes y Byd ar Ddatblygu Cynaliadwy (WBCSD) ac mae ganddo nifer o amcanion:

- datgarboneiddio ei gyfleusterau yn unol â thargedau cenedlaethol;
- datgarboneiddio ein gweithrediadau teithio a thrafnidiaeth a lleihau'r effeithiau amgylcheddol ac iechyd sy'n gysylltiedig â symud staff a deunyddiau;
- cyfrannu at staff a llesiant drwy gefnogi symudiad oddi wrth ddibyniaeth ar geir i opsiynau teithio mwy cynaliadwy sy'n sicrhau manteision amgylcheddol ac iechyd ychwanegol;
- lleihau allyriadau CO2 gwastraff;
- bydd y Bwrdd Iechyd yn lleihau gwastraff drwy ein gweithgareddau gweithredol yn unol â thargedau Llywodraeth Cymru i ailgylchu neu adennill 70% o wastraff erbyn 2025 (blwyddyn sylfaen 2007);
- dileu gwastraff o'n cadwyn gyflenwi drwy roi ein polisiau caffael a'n prosesau tendro ar waith a thrwy gydweithio'n rhagweithiol â'n prif bartneriaid yn y gadwyn gyflenwi;
- datblygu ei raglen hyfforddi i sicrhau bod yr holl staff yn cael hyfforddiant ar leihau allyriadau carbon a newid yn yr hinsawdd fel sy'n briodol i'w rôl;
- hysbysu, grymuso a chymhell ein gweithlu i gymryd camau i ddarparu gofal o ansawdd uchel heddiw nad yw'n peryglu ein gallu i ddarparu gofal yn y dyfodol a sicrhau bod hyn yn dod yn rhan o'r gwerthoedd;
- ymrwymiad i ddyfodol heb garbon.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi ymrwymo'n llwyr i leihau ei ôl troed carbon ac mewn blynyddoedd blaenorol, llwyddodd i gyflawni a chadw achrediad ISO14001:2015 ar gyfer ei systemau rheoli amgylcheddol ym mhob un o'i ysbytai. Mae hyn yn dangos ein hymrwymiad parhaus i sicrhau cydymffurfiaeth gyfreithiol a rheoleiddiol i reoleiddwyr a'r llywodraeth.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i brynu 100% o drydan adnewyddadwy, ac mae'n talu'r ardollau ynni o ffynhonnell adnewyddadwy ar ei gyfer.

Wrth ganolbwyntio ar leihau ynni a gwelliannau effeithlonrwydd, drwy Re:fit, mae modd buddsoddi hefyd mewn cynhyrchu ynni adnewyddadwy. Mae'r cynllun presennol yn cynnwys cynllun solar ar y to yn Ysbyty Singleton gyda fferm solar lawer mwy yn Ysbyty Treforys, a agorodd yn ystod y flwyddyn. Mae disgwyl iddo arbed 1,000 tonnall arall o garbon deuocsid y flwyddyn yn ogystal â £580k pellach ar drydan.

Pensiynau GIG

Fel cyflogwr gyda staff sydd â hawl i aelodaeth o Gynllun Pensiwn y GIG, mae mesurau rheoli ar waith i sicrhau y cydymffurfir â holl rwymedigaethau'r cyflogwr a gynhwysir yn rheoliadau'r cynllun. Mae hyn yn cynnwys sicrhau bod didyniadau o gyflog, cyfraniadau'r cyflogwr a thaliadau yn unol â rheolau'r cynllun, a bod cofnodion aelodau'n cael eu diweddarau'n gywir yn unol â'r amserlenni a nodir yn y rheoliadau.

Ansawdd Data

Mae'r Bwrdd Rheoli, y Pwyllgor Perfformiad a Chyllid a'r Bwrdd yn derbyn adroddiad yn rheolaidd sy'n nodi data perfformiad allweddol. Yn ogystal, mae gan y Bwrdd lechyd dîm gwybodaeth cynhwysfawr. Trwy'r holl fecanweithiau hyn, gellir cael sicrwydd ynghylch ansawdd data'r sefydliad. Hefyd, ym mis Ionawr 2022, cymeradwyodd y Bwrdd Rheoli strategaeth gwybodaeth busnes a fydd yn creu proses ddata hyd yn oed yn fwy cadarn ar ôl ei rhoi ar waith yn llawn.

❖ **Adolygiad o Effeithiolrwydd**

Fel swyddog atebol, rwyf yn gyfrifol am adolygu effeithiolrwydd y system rheoli fewnol. Caiff hyn ei lywio gan waith archwilio mewnol a chyfarwyddwyr gweithredol sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal y fframwaith rheolaeth fewnol a sylwadau a wneir gan archwilywyr allanol. Mae gwaith wedi parhau i wella'r wybodaeth perfformiad a ddarperir i'r bwrdd a'i bwyllgorau fel y gall fod yn sicr ynghylch ei gywirdeb a'i ddibynadwyedd yn ogystal â sicrhau y cyflawnir amcanion y sefydliad. Fel rhan o weithrediad fframwaith sicrwydd y bwrdd, mae gan bwyllgorau bellach gyfrifoldebau dirprwyedig i fonitro datblygiadau yn eu meysydd, gan fod y bwrdd yn atebol am gynnal system gadarn o reolaeth fewnol sy'n cefnogi'r gwaith o gyflawni amcanion y sefydliad, yn bennaf drwy'r Archwiliad a'r Pwyllgorau Ansawdd a Diogelwch.

Archwilio Mewnol

Mae archwilio mewnol yn rhoi llif sicrwydd i mi fel Swyddog Atebol a'r bwrdd drwy'r Pwyllgor Archwilio ar y system rheoli fewnol. Rwyf wedi comisiynu rhaglen o waith archwilio a gyflawnwyd yn unol â safonau archwilio mewnol y sector cyhoeddus gan Bartneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru. Cytunir ar gwmpas y gwaith hwn gyda'r Pwyllgor Archwilio ac mae'n canolbwyntio ar feysydd risg sylweddol a blaenoriaethau gwella lleol.

Mae barn gyffredinol y pennaeth archwilio mewnol ar lywodraethu, rheoli risg a rheolaeth yn un o swyddogaethau'r rhaglen archwilio hon sy'n seiliedig ar risg ac mae'n cyfrannu at y darlun o sicrwydd sydd ar gael i'r bwrdd o ran adolygu effeithiolrwydd a chefnogi ein hymgyrch ar gyfer gwelliant parhaus.

O ganlyniad i effaith barhaus Covid-19, mae'r rhaglen archwilio wedi bod yn destun newid yn ystod y flwyddyn. Mae'r pennaeth archwilio mewnol yn fodlon y bu digon o sylw archwilio mewnol yn ystod y cyfnod adrodd er mwyn rhoi barn flynyddol i'r pennaeth archwilio mewnol.

❖ **Barn Pennaeth Archwilio Mewnol**

Pwrrpas barn flynyddol y pennaeth archwilio mewnol yw cyfrannu at y sicrwydd sydd ar gael i'r Prif Weithredwr fel Swyddog Atebol a'r Bwrdd sy'n sail i asesiad y bwrdd ei hun o effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol. Mae'r cynllun Archwilio Mewnol a gymeradwywyd yn canolbwyntio ar risg ac felly bydd angen i'r bwrdd integreiddio'r canlyniadau hyn â ffynonellau eraill o sicrwydd wrth wneud asesiad cyflawn o reolaeth at ddibenion y Datganiad llywodraethu blynyddol. Y farn gyffredinol ar gyfer 2021-22 yw:

Sicrwydd rhesymol		Gall y bwrdd gymryd Sicrwydd Rhesymol bod trefniadau i sicrhau llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth fewnol, o fewn y meysydd hynny sy'n cael eu hadolygu, wedi'u dylunio'n addas a'u cymhwyso'n effeithiol. Mae rhai materion angen sylw rheolwyr wrth ddylunio rheolaeth neu gydymffurfio ag effaith isel i gymedrol ar amlygiad risg gweddilliol hyd nes y cânt eu datrys.

❖ Cyflawni'r Cynllun Archwilio

Oherwydd effaith sylweddol Covid-19 ar y Bwrdd Iechyd, mae angen i'r cynllun archwilio mewnol fod yn hyblyg ac yn ymatebol i sicrhau bod risgiau allweddol sy'n datblygu yn cael eu cwmpasu. O ganlyniad i'r dull hwn, a chyda chefnogaeth swyddogion ac aelodau annibynnol ar draws y bwrdd iechyd, mae'r cynllun wedi'i gyflawni'n sylweddol yn unol â'r amserlen y cytunwyd arni a'r newidiadau gofynnol yn ystod y flwyddyn, fel y'u cymeradwywyd gan y Pwyllgor Archwilio. Yn ogystal, mae adroddiadau cynnydd archwilio rheolaidd wedi'u cyflwyno i'r pwyllgor. Er bod newidiadau wedi eu gwneud i'r cynllun yn ystod y flwyddyn, gallwn gadarnhau ein bod wedi gwneud digon o waith archwilio yn ystod y flwyddyn i allu rhoi barn gyffredinol yn unol â gofynion Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus.

Cyflwynwyd y cynllun archwilio mewnol ar gyfer 2021-22 i'r pwyllgor i ddechrau ym mis Mawrth 2021. Gwnaethpwyd newidiadau i'r cynllun yn ystod y flwyddyn ac adroddwyd ar y newidiadau hyn i'r Pwyllgor Archwilio fel rhan o'n hadroddiadau cynnydd rheolaidd.

Fel mewn blynyddoedd blaenorol, cynhelir archwiliadau yn PCGC, DHCW, WHSSC ac EASC sy'n cefnogi'r farn gyffredinol ar gyfer cyrff iechyd GIG Cymru.

Mae ein hasesiad ansawdd allanol diweddaraf (EQA), a gynhaliwyd gan Sefydliad Siartredig yr Archwilwyr Mewnol (yn 2018), a'n rhaglen sicrhau ansawdd a gwella ansawdd (QAIP) ill dau wedi cadarnhau bod ein gwaith archwilio mewnol yn parhau i 'gydymffurfio'n gyffredinol' â'r gofynion Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus (PSIAS) ar gyfer 2021-22. Ar gyfer eleni, fel yn 2020/21, mae ein QAIP wedi ystyried yn benodol yr effaith y mae Covid-19 wedi'i chael ar ein dull archwilio a'n rhaglenni. Gallwn ddatgan bod ein gwasanaeth yn 'cydymffurfio â safonau proffesiynol yr IIA ac â PSIAS.'

❖ Crynodeb o Aseiniadau Archwilio

Mae cwmpas yr archwiliad yn y cynllun y cytunwyd arno gyda'r rheolwyr wedi canolbwyntio'n fwriadol ar feysydd risg strategol a gweithredol allweddol; gall canlyniad yr adolygiadau archwilio hyn felly amlygu gwendidau rheoli sy'n effeithio ar y farn sicrwydd gyffredinol.

Yn gyffredinol, gallwn roi'r sicrwydd canlynol i'r bwrdd bod trefniadau i sicrhau llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth fewnol wedi'u cynllunio'n addas a'u cymhwyso'n effeithiol yn y meysydd yn y tabl isod.

Lle'r ydym wedi rhoi sicrwydd cyfyngedig, mae'r rheolwyr yn ymwybodol o'r materion penodol a nodwyd ac wedi cytuno ar gynlluniau gweithredu i wella rheolaeth yn y

meysydd hyn. Dylid cyfeirio at y gwelliannau rheoli arfaethedig hyn yn y datganiad llywodraethu blynyddol lle mae'n briodol gwneud hynny.

Yn ogystal, ac yn rhannol adlewyrchu effaith Covid-19, fe wnaethom hefyd gynnal nifer o adolygiadau cynghorol a di-farn i gefnogi ein barn gyffredinol. Mae crynodeb o'r archwiliadau a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn a'r canlyniadau i'w gweld yn y tabl isod:

Sicrwydd Sylweddol	Reasonable Assurance
- Rheoli prosiect digidol - Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol	- Rheoli risg a Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd - Adroddiadau a monitro ariannol - Cyfarwydddeb Systemau Rhwydwaith a Gwybodaeth (NIS). - Cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg - Safonau Ymddygiad Busnes: Datganiadau (drafft) - Cydymffuriad deddfwriaethol Iechyd Meddwl - Dull cynllunio blynyddol - Trefniadau adfer gofal wedi'i gynllunio - E-ragnodi - Rheolaeth Gwasanaeth T.G. - Lles staff ac iechyd galwedigaethol - Adolygiad dilynol (drafft) - Rheoli gwastraff - Datblygu Uned Orthopedig Ddewisol - Cladin newydd Ysbyty Singleton - Rhaglen seilwaith amgylcheddol / moderneiddio - Dilyniant cyfalaf (drafft) - Dilyniant sicrwydd ystadau (drafft)
Sicrwydd Cyfyngedig	Cynghorol/Nad yw'n Farn
- Fframwaith Llywodraethu Ansawdd a Diogelwch - Caffael a thendro - Sicrwydd Safonau Allanol: Canllawiau NICE - Comisiynu CAMHS (Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed).	- Fframwaith Cyflawni - Fframwaith Llywodraethu Cyffuriau Rheoledig/Cyffuriau - Dilyniant i drefniadau llywodraethu COVID-19

Hysbysiadau a rhybuddion diogelwch (drafft)	
Dim Sicrwydd	
Ddim yn berthnasol	

Adroddir ar bob adolygiad archwilio mewnol i'r Pwyllgor Archwilio a gofynnir i'r arweinwyr gweithredol ar gyfer unrhyw rai sy'n derbyn sicrwydd cyfyngedig fynychu i egluro'r canfyddiadau a chyflwyno cynllun gweithredu. Cyfeirir y rhain hefyd at y pwyllgor bwrdd perthnasol i fonitro gwelliant a chynnydd. Mae yna hefyd olrheiniwr archwilio ar waith sy'n cofnodi statws pob argymhelliad archwilio mewnol ac allanol. Adroddir ar hyn i'r Pwyllgor Archwilio ym mhob cyfarfod er mwyn sicrhau bod cynnydd yn cael ei wneud a gofynnir i arweinwyr y rhai sy'n hwyr fynychu cyfarfod pwyllgor i amlinellu'r rhesymau pam.

Mewn ymateb i'r adroddiad sicrwydd cyfyngedig ar gyfer [llywodraethu ansawdd](#), mae [cynllun gweithredu integredig](#) wedi'i ddatblygu gyda'r cynnydd yn cael ei fonitro gan y Pwyllgor Archwilio.

Mewn perthynas ag adroddiad CAMHS, mae cynllun gweithredu yn cael ei gwblhau a fydd yn ystyried y strwythur llywodraethu mewnol a mesurau ansawdd. Mae cofrestr risg CAMHS bellach yn eitem sefydlog ar gyfer y broses gomisiynu ac mae unrhyw bryderon sylweddol yn cael eu huwchgysyfeirio drwy'r Bwrdd Rheoli a phwyllgorau bwrdd priodol.

❖ Archwilio Allanol

Archwiliwyd trefniadau cynllunio a rheoli ariannol, trefniadau llywodraethu a sicrwydd y sefydliad a chynnydd ar faterion gwella a nodwyd yn asesiad strwythuredig y flwyddyn flaenorol gan Archwilio Cymru a daethpwyd i'r casgliad canlynol:

“Ar y cyfan, canfuom fod gan y Bwrdd lechyd drefniadau bwrdd a phwyllgor effeithiol ar y cyfan, ei fod wedi ymrwymo i wasanaethau o ansawdd uchel a llesiant staff, a bod ganddo gynlluniau datblygedig sy'n cael eu monitro'n rheolaidd. Er bod y Bwrdd lechyd yn parhau i wynebu heriau ariannol sylweddol, mae wedi cynnal rheolaethau ac adroddiadau ariannol effeithiol, ac mae'n gweithio'n galed i gyflawni adferiad ariannol. Fodd bynnag, mae angen i newidiadau i'r tîm gweithredol ymwreiddio, mae angen cryfhau trefniadau gweithredol ar gyfer llywodraethu risg ac ansawdd ac mae cyfleoedd i wella gwybodaeth ar gyfer craffu a sicrwydd.

“Mae'r bwrdd yn parhau i gynnal busnes mewn ffordd agored a thryloyw, ond mae angen i wefan y Bwrdd lechyd wella er mwyn galluogi mynediad haws at gynnwys. Mae'r Bwrdd lechyd wedi cynnal trefniadau llywodraethu da, gan amrywio amllder cyfarfodydd bwrdd a phwyllgorau fel y bo'n briodol, tra'n gweld pwysau ar uwch staff. Mae'r Bwrdd lechyd wedi ymrwymo i adolygu effeithiolrwydd y bwrdd ac mae wedi cynnal parhad i raddau helaeth o ran aelodau annibynnol, er bod angen ailsefydlu'r Fforwm Proffesiynol lechyd. Mae lle hefyd i wella ansawdd y wybodaeth a ddarperir i'r bwrdd a phwyllgorau, gan leihau'r swm tra'n cynyddu'r ffocws ar gamau gweithredu. Mae'r Bwrdd lechyd wedi cynnal cyfleoedd i sicrhau bod penderfyniadau'n cael eu gwneud yn gyflym ac wedi cynyddu'r graddau y mae ei grwpiau gwasanaeth yn ymgysylltu. Bu nifer sylweddol o newidiadau i'r tîm

gweithredol dros y flwyddyn ddiwethaf, ond bydd penodiadau diweddar yn helpu sefydlogrwydd.

“Mae gan y Bwrdd Iechyd gynlluniau datblygedig ar gyfer parhau â'i ymateb i Covid-19 ac i gynllunio ac ailosod gwasanaethau, tra'n ceisio darparu cynaliadwyedd tymor hwy. Bu ymgysylltu cadarnhaol ar newidiadau i wasanaethau ac mae partneriaethau'n gweithio'n dda. Mae adroddiadau cynnydd i'r bwrdd ar gyflawni cynlluniau yn dda. Mae'r Bwrdd Iechyd bellach wedi gwneud cynnydd da o ran rhoi fframwaith sicrwydd bwrdd ar waith, ac mae trefniadau rheoli risg corfforaethol yn parhau i weithio'n dda. Fodd bynnag, mae angen gwella rheolaeth risg lefel gwasanaeth. Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i wneud ymrwymiad i les staff. Mae ansawdd a diogelwch gwasanaethau yn flaenoriaeth a chymerir camau ymatebol i wella pan fo angen. Fodd bynnag, mae ein hadolygiad llywodraethu ansawdd wedi canfod bod angen gwaith sylweddol i gryfhau trefniadau llywodraethu ansawdd gweithredol. Er bod trefniadau ar waith ar gyfer olrhain argymhellion archwilio, mae diffyg gwybodaeth arferol mewn perthynas ag argymhellion unigol yn cyfyngu ar graffu, ac mae nifer o argymhellion bellach yn hwyr.

“Tra bod y bwrdd iechyd yn parhau i wynebu heriau ariannol sylweddol, mae wedi cynnal rheolaethau ac adroddiadau ariannol effeithiol, ac mae'n gweithio'n galed i gryfhau ei adferiad ariannol. Nid oedd y Bwrdd Iechyd yn gallu cyflawni ei ddyletswyddau ariannol ar gyfer 2020-21, gan orffen y flwyddyn gyda diffyg o £24.3 miliwn ac er bod y Bwrdd Iechyd ar y trywydd iawn gyda'i gynllun ariannol ar gyfer 2021-22, bydd yn parhau i fethu ei ddyletswyddau ariannol. oherwydd diffyg ariannol arfaethedig o £24.4 miliwn ar ddiwedd y flwyddyn. Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i gynnal rheolaethau ariannol priodol ac mae'n parhau i gryfhau ei reolaeth ariannol i gefnogi adferiad ariannol. Mae goruchwyliaeth a chraffu amserol ar sefyllfa ariannol y Bwrdd Iechyd yn parhau i fod ar waith, wedi'i ategu gan adroddiadau cynhwysfawr.”

Mae adroddiad llawn yr asesiad strwythuredig ar gael o [wefan Archwilio Cymru](#) ac mae ymateb y rheolwyr yn cael ei fonitro drwy'r Pwyllgor Archwilio.

❖ **Casgliad**

Fel swyddog atebol, ac yn seiliedig ar y broses a amlinellwyd uchod, rwyf wedi adolygu'r dystiolaeth berthnasol a'r sicrwydd sy'n ymwneud â rheolaeth fewnol. Er bod yr heriau a wynebwyd yn debyg i'r rhai a amlinellwyd y llynedd, gyda chefnogaeth y bwrdd mae hyder y gellir mynd i'r afael â'r rhain a dangoswyd gwelliant mewn llywodraethu.

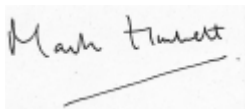
Mae'r datganiad llywodraethu hwn yn tynnu sylw at welliannau cadarnhaol o ran cryfhau trefniadau llywodraethu tra ar yr un pryd yn mynd i'r afael â heriau Covid-19, ac rwy'n hyderus bod gennym gynlluniau ar waith i fynd i'r afael â'r gwendidau a amlygwyd yn y datganiad. Fel sefydliad, mae siom gyda'r nifer o feysydd sydd wedi cael sgôr sicrwydd cyfyngedig gan archwilio mewnol ac mae gwaith yn parhau i gryfhau a gwella ei wasanaethau.

Er bod y flwyddyn ddiwethaf wedi bod yn anodd ac yn heriol, roedd rhywfaint o sefydlogrwydd a chynnydd yn cael eu gwneud er gwaethaf y pandemig, a ddangoswyd gan y ffaith bod y Bwrdd Iechyd wedi dad-ddwysáu o ymyrraeth wedi'i

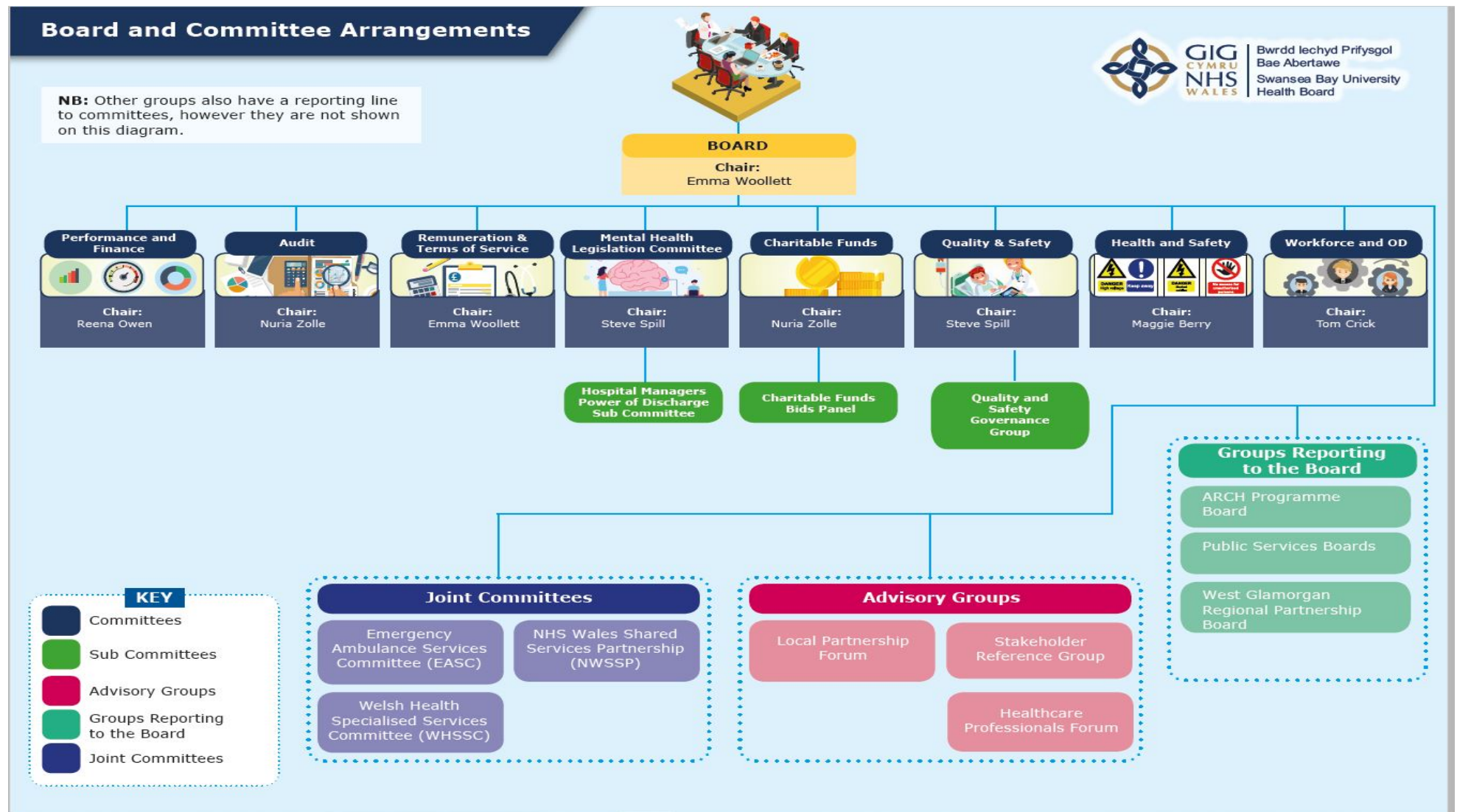
thargeddu i fonitro gwell. Mae fy adolygiad wedi dod i'r casgliad bod gan y Bwrdd Iechyd system gadarn ar y cyfan o reolaeth fewnol sy'n cefnogi cyflawni polisiau, nodau ac amcanion, ac nid oes unrhyw faterion arwyddocaol wedi'u nodi. Mae cynlluniau gweithredu manwl wedi'u cytuno i wella perfformiad ym mhob maes a bydd y rhain yn cael eu monitro drwy'r strwythur llywodraethu.

Fel y nodwyd drwy gydol y datganiad hwn, mae'r angen i gynllunio ac ymateb i bandemig Covid-19 wedi cael effaith sylweddol ar y sefydliad, y GIG ehangach a chymdeithas yn gyffredinol. Mae wedi gofyn am ymateb deinamig sydd wedi cyflwyno nifer o gyfleoedd yn ychwanegol at y risgiau. Bydd yr angen i ymateb ac ymadfer o'r pandemig gyda'r sefydliad a'r gymdeithas ehangach drwy gydol 2021-22 a thu hwnt. Byddaf yn sicrhau bod ein fframwaith llywodraethu yn ystyried ac yn ymateb i'r angen hwn.

Mark Hackett
Prif Weithredwr
Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe

Atodiad Un – Strwythur Bwrdd a Phwyllgorau

Atodiad Dau – Dyddiadau Bwrdd a Phwyllgorau 2021-22

Mae'r tabl yn amlinellu dyddiadau cyfarfodydd y bwrdd a phwyllgorau a gynhaliwyd yn ystod 2021-22. Lle nad oedd cworwm mewn cyfarfodydd, roedd trefniadau uwchgyfeirio ar waith i sicrhau y gellid codi unrhyw faterion o bryder sylweddol na ellid eu dwyn i sylw'r pwyllgor gyda chadeirydd y bwrdd iechyd.

Bwrdd/Pwyllgor	Dyddiadau yn 2020-21												
Bwrdd Iechyd	27 Mai	7 Mehefin (Cyfrifon Terfynol Arbennig)	23 Mehefin (arbennig)	22 Gorffennaf (Arbennig)	29 Gorffennaf	19 Awst	7 Hydref	28 Hydref	25 Tachwedd	16 Rhagfyr	27 Ionawr 2022	24 Chwefror 2022 (arbennig)	31 Mawrth
Cworwm/ Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm
Y Pwyllgor Archwilio	18 Mai (Cyfrifon Drafft)	7 Mehefin (Cyfrifon Terfynol Arbennig)	13 Gorffennaf	14 Medi	9 Tachwedd	19 Ionawr 2022	10 Mawrth	-	-	-	-		-
Cworwm/ Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	-	-	-	-		-
Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl	6 Mai	5 Awst	4 Tachwedd	3 Chwefror 2022	-	-	-	-	-	-	-		-
Cworwm/ Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	-	-	-	-	-	-	-		-
Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth	24 Mehefin 2022	26 Awst	26 Hydref	16 Rhagfyr	24 Mawrth		-	-	-	-	-		-
Cworwm/ Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm		-	-	-	-	-		-

Bwrdd/Pwyllgor	Dyddiadau yn 2021-22											
Pwyllgor Perfformiad a Chyllid	27 Ebrill	25 Mai	22 Mehefin	27 Gorffennaf	24 Awst	28 Medi	26 Hydref	23 Tachwedd	21 Rhagfyr	25 Ionawr 2022	22 Chwefror	29 Mawrth
Cworwm/ Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm
Pwyllgor Cronfeydd Elusennol	6 Gorffennaf	14 Hydref	11 Tachwedd (Ymddiriedolwyr)	10 Chwefror 2022	-	-	-	-	-	-	-	-
Cworwm/ Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	-	-	-	-	-	-	-	-
Ansawdd a Diogelwch Pwyllgor	27 Ebrill	25 Mai	22 Mehefin	27 Gorffennaf	24 Awst	28 Medi	26 Hydref	23 Tachwedd	21 Rhagfyr	25 Ionawr 2022	22 Chwefror	29 Mawrth
Cworwm/ Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm
Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol	13 Ebrill	15 Mehefin 2022	10 Awst	12 Hydref	13 Rhagfyr	8 Chwefror 2022	-	-	-	-	-	-
Cworwm/ Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	-	-	-	-	-	-
Pwyllgor Iechyd a Diogelwch	1 Ebrill	1 Gorffennaf	15 Gorffennaf (Arbennig)	5 Hydref	20 Ionawr 2022	-	-	-	-	-	-	-

Cworwm/ Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	-	-	-	-	-	-	-

Atodiad Tri – Aelodaeth y Bwrdd a Phwyllgorau

Mae'r bwrdd wedi'i gyfansoddi i gydymffurfio â Rheoliadau Byrddau Iechyd Lleol (Cyfansoddiad, Aelodaeth a Gweithdrefnau) (Cymru) 2009. Yn ogystal â'r cyfrifoldebau a'r atebolrwydd a nodir yn nhelerau ac amodau'r penodiad, mae aelodau bwrdd hefyd yn cyflawni nifer o rolau hyrwyddwyr lle maent yn gweithredu fel llysgenhadon ar gyfer y materion hyn. Ym mis Ionawr 2021, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru gylchlythyr diwygiedig ar rolau hyrwyddwyr bwrdd ac mae'r Bwrdd Iechyd wrthi'n adolygu hwn i gysoni'r rolau â phwyllgorau'r bwrdd.

Enw	Safle	Rôl Cynrychiolaeth Maes Arbenigedd	Aelodaeth Pwyllgor y Bwrdd	Rolau Eiriolwyr
Emma Woollett	Cadeirydd	Ddim yn berthnasol	- Bwrdd Iechyd (Cadeirydd) - Pwyllgor RATS (Cadeirydd)	Eiriolwr Chwythu'r Chwiban
Steve Spill	Is-Gadeirydd (o fis Rhagfyr 2020)	Iechyd Meddwl Gofal sylfaenol	- Bwrdd Iechyd (Aelod) - Pwyllgor Deddfwriaethol Iechyd Meddwl (Cadeirydd) - Pwyllgor RATS (Aelod) - Pwyllgor Perfformiad a Chyllid (Aelod) - Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (Cadeirydd)	- Gofal Sylfaenol - Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu - Cyn-filwyr
Keith Lloyd	Aelod Annibynnol (o fis Mai 2020)	Prifysgol	- Bwrdd Iechyd (Aelod) - Pwyllgor Cronfeydd Elusennol (Aelod) - Y Pwyllgor Archwilio (Aelod)	
Tom Crick	Aelod Annibynnol	TGCh	- Iechyd a Diogelwch (Aelod) - Y Pwyllgor Archwilio (Aelod)	

			• Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol Cadeirydd)	

Enw	Safle	Rôl Cynrychiolaeth Maes Arbenigedd	Aelodaeth Pwyllgor y Bwrdd	Rolau Eiriolwyr
Jackie Davies	Aelod Annibynnol	Ochr y Staff	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Pwyllgor RATS (Aelod) • Pwyllgor Deddfwriaethol Iechyd Meddwl (Aelod) • Pwyllgor Cronfeydd Elusennol (Aelod) • Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (Aelod) • Pwyllgor Iechyd a Diogelwch (Aelod)	
Maggie Berry	Aelod Annibynnol	Ddim yn berthnasol	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Pwyllgor Deddfwriaethol Iechyd Meddwl (Aelod) • Pwyllgor RATS (Aelod) • Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (Aelod) • Pwyllgor Iechyd a Diogelwch (Cadeirydd)	
Mark Child	Aelod Annibynnol	Awdurdod Lleol	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Pwyllgor RATS (Aelod) • Pwyllgor Perfformiad a Chyllid (Aelod)	
Patricia Price	Aelod Annibynnol	Cyllid	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Y Pwyllgor Archwilio (Aelod)	

			• Pwyllgor RATS (Aelod) • Pwyllgor Cronfeydd Elusennol (Aelod) • Pwyllgor Perfformiad a Chyllid (Aelod)	

Enw	Safle	Rôl Cynrychiolaeth Maes Arbenigedd	Aelodaeth Pwyllgor y Bwrdd	Rolau Eiriolwyr
Reena Owen	Aelod Annibynnol	Cymuned	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Pwyllgor RATS (Aelod) • Pwyllgor Perfformiad a Chyllid (Cadeirydd)	
Nuria Zolle	Aelod Annibynnol	Sector Gwirfoddol	• Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (Aelod) • Pwyllgor RATS (Aelod) • Y Pwyllgor Archwilio (Cadeirydd) • Cronfeydd Elusennol (Cadeirydd)	
Martyn Waygood	Aelod Annibynnol	Cyfreithiol	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Pwyllgor Deddfwriaethol Iechyd Meddwl (Aelod) • Pwyllgor RATS (Aelod) • Pwyllgor Cronfeydd Elusennol (Cadeirydd) • Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (Aelod) • Y Pwyllgor Archwilio (Aelod)	
Andrew Jarrett	Aelod Cyswllt o'r Bwrdd	Gwasanaethau Cymdeithasol	• Bwrdd Iechyd (Aelod)	

Enw	Safle	Rôl Cynrychiolaeth Maes Arbenigedd	Aelodaeth Pwyllgor y Bwrdd	Swyddogaethau Pwyllgor
Mark Hackett	Prif Weithredwr (o fis Ionawr 2021)	Ddim yn berthnasol	Bwrdd Iechyd (Aelod)	Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwlans Brys (Aelod)
Darren Griffiths	Cyfarwyddwr Cyllid	Ddim yn berthnasol	- Bwrdd Iechyd (Aelod) - Y Pwyllgor Archwilio (Hefyd yn bresennol) - Cronfeydd Elusennol (Cyfarwyddwr Arweiniol/Aelod) - Perfformiad a Chyllid (Cyfarwyddwr Arweiniol/Aelod) - Iechyd a Diogelwch (Cyfarwyddwr Arweiniol / Aelod)	
Gareth Howells	Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Nyrsio a Phrofiad y Claf (o fis Medi 2021)	Ddim yn berthnasol	- Bwrdd Iechyd (Aelod) - Y Pwyllgor Archwilio (Hefyd yn bresennol) - Pwyllgor Deddfwriaethol Iechyd Meddwl	

			(Cyfarwyddwr Arweiniol/ Hefyd yn bresennol) • Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (Cyfarwyddwr Arweiniol/Hefyd yn bresennol) • Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (Hefyd yn bresennol)	
Keith Lloyd	Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd	Ddim yn berthnasol	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (Hefyd yn bresennol) • Pwyllgor Iechyd a Diogelwch (Hefyd yn bresennol)	

Enw	Safle	Rôl Cynrychiolaeth Maes Arbenigedd	• Aelodaeth Pwyllgor y Bwrdd	Swyddogaethau Pwyllgor
Christine Williams	Cyfarwyddwr Nyrsio a Phrofiad y Claf (dros dro) (tan fis Medi 2021)	Ddim yn berthnasol	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Y Pwyllgor Archwilio (Hefyd yn bresennol) • Pwyllgor Deddfwriaethol Iechyd Meddwl (Cyfarwyddwr Arweiniol/Hefyd yn bresennol) • Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (Cyfarwyddwr Arweiniol/Hefyd yn bresennol) • Iechyd a Diogelwch (Cyfarwyddwr Arweiniol /	

			Aelod sydd hefyd yn Bresennol) • Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (Hefyd yn bresennol)	
Debbie Eyitayo	Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (o fis Awst 2021)	Ddim yn berthnasol	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • RATS (Cyfarwyddwr Arweiniol/Presennol) • Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (Cyfarwyddwr Arweiniol/Presennol) • Pwyllgor Iechyd a Diogelwch (Aelod)	• Aelod o Bwyllgor Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru (NWSSP).
Kathryn Jones	Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (dros dro) (tan fis Gorffennaf 2021)	Ddim yn berthnasol	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • RATS (Cyfarwyddwr Arweiniol/Presennol) • Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (Cyfarwyddwr Arweiniol/Presennol) • Pwyllgor Iechyd a Diogelwch (Aelod)	• Aelod o Bwyllgor Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru (NWSSP).

Enw	Safle	Rôl Cynrychiolaeth Maes Arbenigedd	• Aelodaeth Pwyllgor y Bwrdd	• Swyddogaethau Pwyllgor
Siân Harrop-Griffiths	Cyfarwyddwr Strategaeth	Ddim yn berthnasol	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Pwyllgor Cronfeydd Elusennol (Aelod) • Pwyllgor Perfformiad a Chyllid (Aelod) • Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (Hefyd yn bresennol)	• Bwrdd Partneriaeth Bae'r Gorllewin • Aelod o Fwrdd Rhaglen ARCH

Richard Evans	Cyfarwyddwr Meddygol/Dirprwy Brif Weithredwr (o fis Mawrth 2021)	Ddim yn berthnasol	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (Hefyd yn bresennol) • Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (Hefyd yn bresennol)	• Bwrdd Rhaglen ARCH • Pwyllgor Ymgynghorol ar Ddyfarniadau Rhagoriaeth Glinigol
Christine Morrell	Cyfarwyddwr Therapïau a Gwyddor Iechyd		• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (Hefyd yn bresennol) • Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (Hefyd yn bresennol)	

Atodiad Pedwar – Presenoldeb Aelodau mewn Cyfarfodydd

Oherwydd y trosiant yn aelodau'r bwrdd a rhai'n manteisio ar y cyfle i arsylwi ar bwyllgorau cyn i'w portffolios gael eu cadarnhau, mae'r presenoldeb mewn pwyllgorau wedi amrywio, yn enwedig gan fod llai o angen i gyfarwyddwyr gweithredol fod yn bresennol oherwydd y pandemig ac aelodau annibynnol yn cyflenwi adegau o absenoldeb ar gyfer ei gilydd. Mae yna adegau hefyd pan fydd aelodau bwrdd yn ymwneud â busnes arall y bwrdd. Ar adegau pan nad oedd gweithrediaeth yn gallu bod yn bresennol, anfonwyd dirprwy i sicrhau cynrychiolaeth. Lle nad yw presenoldeb yn ofynnol gan aelod bwrdd mewn pwyllgor, cynrychiolir hyn gan linell doriad (-)

	Bwrdd Iechyd	Y Pwyllgor Archwilio	Pwyllgor Cronfeydd Elusennol	Pwyllgor Iechyd a Diogelwch	Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd	Pwyllgor Perfformiad a Chyllid	Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch	Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth	Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu
	(13)	(7)	(4)	(5)	(4)	(12)	(12)	(5)	(6)
Emma Woollett, Cadeirydd	13	1	-	-			-	5	
Steve Spill, Is-gadeirydd	13	2	-	-	4	10	12	4	
Jackie Davies, Aelod Annibynnol	12	3	4	5	2		1	2	6
Keith Lloyd Aelod Annibynnol	11	2	1	-			0	2	
Maggie Berry, Aelod Annibynnol	11	-	-	5	2		9	3	
Mark Child, Aelod Annibynnol	11	-	-	-		11	-	4	
Martin Sollis, Aelod Annibynnol (tan fis Mehefin 2021)	2	2	-	-		2	-	0	
Martyn Waygood, Aelod Annibynnol (tan fis Rhagfyr 2021)	9	4	3	-	3		9	3	
Nuria Zolle, Aelod Annibynnol	12	7	3	-			4	5	6
Reena Owen, Aelod Annibynnol	10	-	-	-		12	11	4	
Tom Crick, Aelod Annibynnol	12	6	-	4			-	2	5
Alison Stokes, Aelod Cyswllt o'r Bwrdd	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Patricia Price (o Hydref 2021)	4	2	-	-		5	-	-	

Andrew Jarrett, Aelod Cyswilt o'r Bwrdd	9	-	-	-			-	-	
	Bwrdd Iechyd	Y Pwyllgor Archwilio	Pwyllgor Cronfeydd Elusennol	Pwyllgor Iechyd a Diogelwch	Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd	Pwyllgor Perfformiad a Chyllid	Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch	Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth	Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu
	(13)	(7)	(4)	(5)	(4)	(12)	(12)	(5)	(6)
Mark Hackett, Prif Weithredwr	13	1	-	-			-	4	
Christine Morrell, Cyfarwyddwr Therapiau a Gwyddor Iechyd	13	-	-	-			5	-	2
Christine Williams, Cyfarwyddwr Nyrsio a Phrofiad y Claf Dros Dro (tan fis Medi 2021)	6	4	-	3	3		5	-	3
Darren Griffiths, Cyfarwyddwr Cyllid	12	6	3	1		12	12	-	
Debbie Eytayo, Cyfarwyddwr Dros Dro y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (o fis Awst 2021)	11	-	-	1			-	2	4
Gareth Howells, Cyfarwyddwr ar gyfer Nyrsio a Phrofiad y Claf (o fis Medi 2021)	7	1	-	1	1		7	-	1
Kathryn Jones, Cyfarwyddwr Dros Dro y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (tan fis Gorffennaf 2021)	2	-	-	1			-	-	2
Keith Reid, Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd	11	-	-	-			4	-	
Richard Evans, Cyfarwyddwr Meddygol	13	-	-	-			12	-	6
Siân Harrop-Griffiths, Cyfarwyddwr Strategaeth	11	-	2	-		7	7	-	

Atodiad Pump – Cysylltiadau i Adroddiadau a Ystyriwyd gan y Bwrdd a'r Is-bwyllgorau

- ❖ Bwrdd Iechyd
- ❖ Y Pwyllgor Archwilio
- ❖ Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl
  - ❖ Pwyllgor Iechyd a Diogelwch
  - ❖ Pwyllgor Perfformiad a Chyllid
  - ❖ Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch
- ❖ Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol

**Yr Adroddiad
Atebolrwydd ac Archwilio
Seneddol
2021-22**

Atebolrwydd Seneddol

Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe yn gwneud y datgeliadau seneddol a ganlyn ar gyfer 2021-22:

- **Rheoleidd-dra gwariant** - defnyddiwyd adnoddau cyhoeddus i gyflawni'r amcanion bwriadedig ac roedd gwariant yn cydymffurfio â deddfwriaeth berthnasol gan gynnwys deddfwriaeth yr UE, awdurdodau dirprwyedig ac yn dilyn y canllawiau yn Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru.
- **Ffioedd a thaliadau** - mae taliadau am wasanaethau a ddarperir gan sefydliadau sector cyhoeddus fel arfer yn trosglwyddo cost lawn darparu'r gwasanaethau hynny. Gall sefydliadau'r sector cyhoeddus hefyd gyflenwi gwasanaethau masnachol ar delerau masnachol sydd wedi'u cynllunio i weithio mewn cystadleuaeth deg â darparwyr yn y sector preifat. Mae Llywodraeth Cymru yn disgwyl rheolaethau priodol dros sut, pryd ac ar ba lefel y gellir codi taliadau. Nid yw hyn yn berthnasol i'r Bwrdd Iechyd – codir tâl am adennill costau llawn am bob eitem.
- Mae'r Bwrdd Iechyd yn cydymffurfio â'r gofynion dyrannu costau a chodi tâl a nodir yng nghanllawiau Trysorlys EM.
- Datgelir yr holl rwymedigaethau wrth gefn o dan IAS 37.

Adroddiad Staff a Chydnabyddiaeth 2021-22

Adroddiad Staff

❖ Cyn-Cyflogaeth

Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe yn gyflogwr anabledd hyderus. Mae hyn yn golygu ein bod yn cefnogi ac yn annog ceisiadau gan ystod eang o unigolion gan gynnwys y rhai sy'n anabl. Mae'r darpariaethau canlynol wedi'u cynnwys yn y broses recriwtio ar gyfer ymgeiswyr ag anabledd:

- Opsiwn i dderbyn cais electronig neu bapur ar gais;
- Canllawiau i ymgeiswyr ag anabledd wedi'u cynnwys yn y canllaw i ymgeiswyr, sydd ynghlwm wrth bob hysbyseb;
- Fel cyflogwr hyderus o ran anabledd, gall ymgeiswyr ag anabledd ofyn am gyfweliad gwarantedig. (Rhaid i ymgeiswyr fodloni'r meini prawf hanfodol gofynnol a restrir ym manyleb y person i gymhwyso am gyfweliad gwarantedig);
- Caiff ceisiadau eu gwneud yn ddiennw wrth lunio rhestr fer, gyda symbol dau dic i'w weld os yw'r ymgeisydd wedi gofyn am gyfweliad gwarantedig;
- Gofynnir i'r ymgeisydd yn y gwahoddiad am gyfweliad a oes angen unrhyw addasiadau rhesymol arno cyn neu yn ystod y cyfweliad ac mae'r system recriwtio yn e-bostio unrhyw addasiadau y gofynnwyd amdanynt at y rheolwr i'w hystyried/camau gweithredu;
- Nid yw gwybodaeth monitro cyfle cyfartal byth yn cael ei darparu i'r rheolwr recriwtio ar unrhyw adeg;
- Mae hyfforddiant Deddf Cydraddoldeb, tuedd anymwybodol a hyder anabledd yn rhan o'r modiwl recriwtio yn llwybr y rheolwyr;
- Mae'r pynciau uchod hefyd wedi'u cynnwys yn yr e-ddysgu recriwtio a dethol rheolwyr sydd ar gael yn ESR (cofnod staff electronig).

❖ Rheoli Presenoldeb

Mae'r Polisi Rheoli Presenoldeb yn y Gwaith yn mynd i'r afael ag anghenion staff ag anableddau mewn nifer o ffyrdd. Pwrpas y polisi yw cefnogi iechyd a lles pob gweithiwr yn y gweithle, cefnogi gweithwyr i ddychwelyd i'r gwaith yn dilyn cyfnod o absenoldeb salwch yn ddiogel ac mor gyflym â phosib a chefnogi gweithwyr i gynnal eu presenoldeb yn y gwaith.

Mae'r polisi'n sicrhau bod yr holl weithwyr yn cael eu trin yn unol â'u hamgylchiadau a'u hanghenion, bod gweithwyr ag anabledd yn cael eu trin yn deg, a bod y rhwymedigaethau mewn perthynas â Deddf Cydraddoldeb 2010 yn cael eu bodloni. Mae gan y Bwrdd Iechyd ddyletswydd gyfreithiol i wneud addasiadau rhesymol i sicrhau nad yw gweithwyr ag anableddau yn cael eu rhoi dan anfantais wrth wneud eu swyddi. Mae hyn hefyd yn berthnasol i ymgeiswyr am swyddi (gweler uchod).

Drwy gydol y polisi mae ystyriaethau ar waith ar gyfer y staff hynny sy'n anabl, neu sy'n dod yn anabl yn ystod eu cyflogaeth:

- Pan fo angen i weithiwr fynychu apwyntiadau meddygol fel rhan o raglen driniaeth barhaus sy'n ymwneud ag anabledd neu gyflwr iechyd hirdymor, bydd ei reolwr yn trafod yr apwyntiadau hyn gyda nhw i gynllunio unrhyw gymorth angenrheidiol i'w gynnig. Rhoddir ystyriaeth lawn i amser rhesymol i ffwrdd i fynychu apwyntiadau o'r fath fel rhan o'u rhaglen gofal a chymorth. Ystyrir hyn yn absenoldeb anabledd / cyflwr iechyd a lles ac nid yw'n absenoldeb salwch sy'n gysylltiedig ag anabledd. Mae'n fath o absenoldeb

arbennig ac fel arfer bydd y gweithiwr yn gofyn amdano ac yn cael ei gymeradwyo gan y rheolwr ymlaen llaw;

- Mae gweithwyr â nam ar eu clyw yn gallu defnyddio ffôn testun i hysbysu eu rheolwr am eu habsenoldeb;
- Ar bob cam o'r broses rheoli absenoldeb, bydd rheolwyr yn ystyried pa addasiadau rhesymol y gall fod eu hangen i gefnogi'r gweithiwr anabl i fynychu'r gwaith yn rheolaidd;
- Bydd yr un peth yn wir wrth gefnogi gweithiwr anabl i ddychwelyd i'r gwaith ar ôl cyfnod o salwch hirdymor;
- Lle mae gweithiwr wedi dod yn anabl o ganlyniad i salwch neu anaf, gellir defnyddio dychweliad therapiwtig i gefnogi'r gweithiwr i ddychwelyd i'r gweithle gydag addasiadau rhesymol yn eu lle;
- Gellir hefyd ystyried dychwelyd yn raddol i'r gwaith wrth gefnogi cyflogai i ddychwelyd i'r gwaith;
- Gellir rhoi addasiadau rhesymol ar waith hefyd yn rhagweithiol i gefnogi gweithiwr anabl i aros yn y gwaith yn hytrach na mynd i ffwrdd yn sâl, gan y cydnabyddir bod parhau mewn gwaith o fudd i iechyd a lles staff.

❖ **Polisi Adleoli**

Lle nad yw'n bosibl i weithiwr ddychwelyd i'r gwaith i'w rôl ei hun hyd yn oed gydag addasiadau rhesymol, yna bydd yn cael ei roi ar y gofrestr adleoli am gyfnod o 12 wythnos, ac yn ystod y cyfnod hwnnw ceisir cyflogaeth arall addas.

Wrth ystyried a yw rôl yn addas, rhoddir ystyriaeth i unrhyw addasiadau rhesymol a all fod yn ofynnol. Os yw'r cyflogai ar y gofrestr adleoli oherwydd salwch sy'n gyfystyr ag anabledd, os yw'n bodloni'r meini prawf hanfodol ar gyfer y rôl, caiff ei gyfweld cyn eraill ar y gofrestr adleoli.

❖ **Polisi Oddi ar y Gyflogres**

Mae gan y bwrdd iechyd broses glir a sefydledig ar waith ers 2017 ar gyfer sicrhau na wneir unrhyw daliadau oddi ar y gyflogres pan fo rheoliadau IR35 CThEM yn berthnasol i wasanaethau a ddarperir gan unigolion. Mae'r holl anfonebau'n cael eu cyfeirio at uwch staff y gweithlu cyn eu talu drwy'r gyflogres gan sicrhau bod y didyniad treth cywir yn cael ei wneud ac na ellir talu unrhyw anfonebau am wasanaethau a gyflwynir gan unigolion. Rheolir asesiadau IR35 drwy uwch staff y gweithlu ac mae CThEM wedi adolygu trefniadau mewn archwiliadau blaenorol.

❖ Cyfansoddiad Staff

Mae gan y Bwrdd lechyd 13,478 o weithwyr. Yn ystod y flwyddyn, cyfartaledd nifer y staff cyfwerth ag amser llawn a gyflogwyd yn barhaol oedd 11,874. Cyfrifir nifer cyfartalog y gweithwyr fel nifer cyfwerth ag amser llawn y gweithwyr ym mhob wythnos o'r flwyddyn ariannol wedi'i rannu â nifer yr wythnosau yn y flwyddyn ariannol. Mae'r tablau isod yn rhoi dadansoddiad o'r gweithlu yn ôl rhyw ac yna grwpio staff, sydd, yn ogystal â staff a gyflogir yn barhaol, hefyd yn dangos staff ar secondiad mewnol, staff asiantaeth, a staff eraill. (Cyfwerth ac Amser Llawn - FTE)

Rhywedd	Cyfrif pennau	Cyfwerth ac Amser Llawn	% o'r cyfrif pennau
Benyw	10,421	8,974	77.32
Gwryw	3,057	2,894	22.68
Cyfanswm Terfynol	13,478	11,868	100.00

Mae dadansoddiad o aelodau'r bwrdd ac uwch reolwyr yn ôl rhyw wedi'i nodi yn y tabl isod.

Teitl y Swydd	Rhywedd	Cyfrif pennau	Cyfwerth ac Amser Llawn	% o'r cyfrif pennau
Cyfarwyddwyr Gweithredol	Gwryw	5	5	62.5
Cyfarwyddwyr Gweithredol	Benyw	3	3	37.5
Aelodau Annibynnol	Gwryw	4	4	44.4
Aelodau Annibynnol	Benyw	5	5	55.6

Roedd absenoldeb salwch am y flwyddyn ac o gymharu â'r flwyddyn flaenorol fel a ganlyn:

	2021-22	2020-21
Diwrnodau a gollwyd (tymor hir)	226,863	227,265
Diwrnodau a gollwyd (tymor byr)	105,674	89,362
Cyfanswm y dyddiau a gollwyd	332,537	316,627

Adroddiad Tâl

Mae'r adroddiad hwn yn darparu gwybodaeth mewn perthynas â thâl cyfarwyddwyr gweithredol ac aelodau annibynnol, ac yn amlinellu'r trefniadau sy'n gweithredu o fewn y bwrdd iechyd i benderfynu ar hyn. Mae hefyd yn cynnwys gwybodaeth am niferoedd staff, cyfansoddiad, data absenoldeb salwch, polisïau staff a weithredwyd yn ystod y flwyddyn, gwariant ar ymgynghoriaeth, ymrwymïadau oddi ar y gyflogres a phecynnau ymadael.

1. Y Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaethau

Mae'r pwyllgor hwn yn ystyried tâl a pherfformiad cyfarwyddwyr gweithredol yn unol â'r polisi a nodir isod.

Y drefn arferol yw codi cyflogau cyfarwyddwyr gweithredol a rheolwyr uchel iawn (y rheini y tu allan i'r Agenda ar gyfer Newid) yn unol â'r ganran chwyddiant cyflog arferol a nodwyd gan Lywodraeth Cymru. Ar gyfer 2021/22 roedd codiad chwyddiant cyflog o 3% ar gyfer Cyfarwyddwyr gweithredol a rheolwyr uchel iawn yn unol â'r dyfarniad cyflog y cytunwyd arno'n genedlaethol ar gyfer staff y GIG.

Pe bai cynnydd y tu hwnt i'r lefel hon, byddai hyn bob amser yn cael ei gytuno o ganlyniad i newidiadau mewn rolau a chyfrifoldebau a gyda chynghor gan ymgynghoriaeth annibynnol gyda gwybodaeth arbenigol am werthuso swyddi a chyflogau gweithredol o fewn y GIG. Byddai'r Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth yn cael adroddiad manwl ar faterion i'w hystyried mewn perthynas ag unrhyw godiad i gyflogau cyfarwyddwyr gweithredol (gan gynnwys cynghor gan Lywodraeth Cymru) ac ar ôl ystyried yr holl gynghor a materion a roddwyd ger eu bron, ac yna byddant yn cyflwyno eu hargymhellion i'r bwrdd iechyd eu cadarnhau. Mae'r pwyllgor hefyd yn adolygu amcanion a osodwyd ar gyfer cyfarwyddwyr gweithredol ac yn asesu perfformiad yn erbyn yr amcanion hynny wrth ystyried argymhellion mewn perthynas â chodiadau cyflog blynyddol. Dylid nodi nad yw cyfarwyddwyr gweithredol ar unrhyw fath o dâl ar sail perfformiad.

Mae'r Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaethau yn cael ei gadeirio gan Gadeirydd y bwrdd iechyd, ac mae'r aelodaeth yn cynnwys pob aelod annibynnol. Mae'r pwyllgor yn cyfarfod mor aml ag sy'n ofynnol i fynd i'r afael â busnes ac mae'n cyflwyno adroddiad ysgrifenedig ffurfiol ar ei argymhellion i'r bwrdd iechyd. Caiff cyfarfodydd eu cofnodi a chaiff penderfyniadau eu cofnodi'n llawn. Mae'r pwyllgor hefyd yn argymhell codiadau cyflog blynyddol i'r bwrdd ar gyfer cyfarwyddwyr gweithredol a rheolwyr uchel iawn yn y Bwrdd Iechyd nad ydynt o fewn cylch gorchwyl yr Agenda ar gyfer Newid. Ar gyfer 2021-22, yr unig godiadau a argymhellwyd oedd codiad chwyddiant o 3%.

2. Tâl Aelodau Annibynnol

Llywodraeth Cymru sy'n penderfynu ar gydnabyddiaeth ariannol i aelodau annibynnol, sydd hefyd yn pennu deiliadaeth y penodiad.

3. Adroddiad Tâl Sengl

Dangosir y cyfanswm tâl unigol ar gyfer pob cyfarwyddwr ac aelod annibynnol ar gyfer 2021/22 a 2020/21 yn y tabl isod. Mae cyfanswm y tâl yn cynnwys cyflog (ac eithrio bonws NHS Covid o £735 gros a dalwyd ym mis Mai 2021), tâl ar wahân ar sail perfformiad a buddion mewn nwyddau. Nid yw'n cynnwys taliadau diswyddo, cyfraniadau pensiwn cyflogwr a gwerth trosglwyddo pensiynau sy'n cyfateb i arian parod.

Mae'r cyflogau a ddatgelir yn y tabl isod yn adlewyrchu penodiadau newydd ac ymadawyr yn ystod blynyddoedd ariannol 2021/22 a 2020/21. Er bod y cyflogau a ddatgelwyd yn ymwneud â'r cyfnod mewn swydd yn ystod y flwyddyn, ni all Asiantaeth Pensiynau'r GIG briodoli buddion pensiwn rhan o'r flwyddyn i ddeiliaid swyddi ac felly, dangosir buddion pensiwn y flwyddyn ariannol lawn.

Cyfrifir gwerth buddion pensiwn fel a ganlyn: (cynnydd gwirioneddol mewn pensiwn¹ wedi'i luosi ag 20) ynghyd â chynnydd gwirioneddol yn y cyfandaliad, llai cyfraniadau a wneir gan yr unigolyn.

Mae'r cyfrifiad pensiwn yn seiliedig ar wybodaeth a dderbyniwyd gan Asiantaeth Bensiynau BSA y GIG sydd wedi'i chynnwys yn adroddiad Datgelu Tâl Uwch Reolwyr (Greenbury) 2022. Mae rhagor o fanylion am y ffigwr cyfanswm tâl a lwfansau cyflog unigol gan Swyddfa'r Cabinet ar gael ar wefan Hysbysiadau Pensiwn y Cyflogwr: datgelu gwybodaeth am bensiwn cyflog a iawndal.

---

¹Ac eithrio cynnydd oherwydd chwyddiant neu unrhyw gynnydd neu ostyngiad o ganlyniad i drosglwyddo hawliau pensiwn

Enwau	Teitlau	2021/22					2020/21				
		Cyflog (Bandiau £5k) £000	Tâl Arall £Bandiau £5k £000	Budd- daliadau mewn nwyddau (i'r £100 agosaf) £00	Buddianna u Pensiwn (i'r £1000 agosaf) £000	Cyfanswm (Bandiau £5k) £000	Cyflog (Bandiau £5k) £000	Tâl Arall £Bandiau £5k £000	Budd- daliadau mewn nwyddau (i'r £100 agosaf) £00	Buddianna u Pensiwn (i'r £1000 agosaf) £000	Cyfanswm (Bandiau £5k) £000
E Woollett	Cadeirydd	70-75	0	0	0	70-75	70-75	0	0	0	70-75
S Harrop-Griffiths	Is-Gadeirydd o 15 Rhagfyr 2020.	55-60	0	0	0	55-60	15-20	0	0	0	15-20
M Waygood	Is-Gadeirydd Dros Dro tan 18 Ionawr 2021. Aelod Annibynnol o 19 Ionawr 2021 tan 31 Rhagfyr 2021	10-15	0	0	0	10-15	45-50	0	0	0	45-50
M Hackett	Prif Weithredwr o 1 Ionawr 2021	220-225	0	0		220-225	50-55	0	0		50-55
T Myhill	Prif Weithredwr tan 31 Rhagfyr 2020						160-165	0	0	0	160-165
R Evans	Cyfarwyddwr Meddygol a Dirprwy Brif Weithredwr o 8 Chwefror 2021	190-195	0	0	85	275-280	175-180	0	0	125	300-305
C White	Dirprwy Brif Weithredwr, Prif Swyddog Gweithredu, Cyfarwyddwr Therapïau a Gwyddor Iechyd, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Sylfaenol, Cymunedol						160-165	0	0	4	160-165

Enwau	Teitlau	2021/22					2020/21				
		Cyflog (Bandiau £5k) £000	Tâl Arall £Bandiau £5k £000	Budd- daliadau mewn nwyddau (i'r £100 agosaf) £00	Buddianna u Pensiwn (i'r £1000 agosaf) £000	Cyfanswm (Bandiau £5k) £000	Cyflog (Bandiau £5k) £000	Tâl Arall £Bandiau £5k £000	Budd- daliadau mewn nwyddau (i'r £100 agosaf) £00	Buddianna u Pensiwn (i'r £1000 agosaf) £000	Cyfanswm (Bandiau £5k) £000
	ac Iechyd Meddwl tan 31 Mawrth 2021.										
D Griffiths	Cyfarwyddwr Cyllid a Pherfformiad o 9 Awst 2021. Cyfarwyddwr Cyllid Dros Dro rhwng 2 Mawrth 2020 ac 8 Awst 2021	145-150	0	0	86	235-240	140-145	0	0	230!	375-380!
G Howells	Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Nyrsio a Phrofiad y Claf o 20 Medi 2021 ac o 1 Ebrill tan 8 Gorffennaf 2020	70-75	0	0		70-75	40-45	0	0		40-45
C Williams	Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Nyrsio a Phrofiad y Claf rhwng 9 Gorffennaf 2020 a 30 Medi 2021.	65-70	0	0		65-70	95-100	0	0		95-100
C Morrell	Cyfarwyddwr Therapïau a Gwyddor Iechyd o 1 Ebrill 2021	85-90	0	0		85-90					

Enwau	Teitlau	2021/22					2020/21				
		Cyflog (Bandiau £5k) £000	Tâl Arall £Bandiau £5k £000	Budd- daliadau mewn nwyddau (i'r £100 agosaf) £00	Buddianna u Pensiwn (i'r £1000 agosaf) £000	Cyfanswm (Bandiau £5k) £000	Cyflog (Bandiau £5k) £000	Tâl Arall £Bandiau £5k £000	Budd- daliadau mewn nwyddau (i'r £100 agosaf) £00	Buddianna u Pensiwn (i'r £1000 agosaf) £000	Cyfanswm (Bandiau £5k) £000
D Eytayo	Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol o 9 Awst 2021	90-95	0	0	*0	90-95					
K Jones	Cyfarwyddwr Dros Dro y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol rhwng 25 Awst 2020 a 31 Gorffennaf 2021.	40-45	0	0	*0	40-45	75-80	0	0	138	215-220
H Robinson	Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol tan 24 Awst 2020						55-60	0	0		55-60
K Reid	Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd	125-130	0	0	30	155-160	120-125	0	0	63	185-190
S. Harrop- Griffiths	Cyfarwyddwr Strategaeth	135-140	0	36	58	195-200	125-130	0	56	75	205-210
P Wenger	Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol/Ysgrifenny dd y Bwrdd tan 28 Tachwedd 2021	80-85	0	0	*0	80-85	105-110	0	0	75	180-185
H Lloyd	Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol Dros Dro/Ysgrifennydd y	35-40	0	0	29	60-65					

Enwau	Teitlau	2021/22					2020/21				
		Cyflog (Bandiau £5k) £000	Tâl Arall £Bandiau £5k £000	Budd- daliadau mewn nwyddau (i'r £100 agosaf) £00	Buddianna u Pensiwn (i'r £1000 agosaf) £000	Cyfanswm (Bandiau £5k) £000	Cyflog (Bandiau £5k) £000	Tâl Arall £Bandiau £5k £000	Budd- daliadau mewn nwyddau (i'r £100 agosaf) £00	Buddianna u Pensiwn (i'r £1000 agosaf) £000	Cyfanswm (Bandiau £5k) £000
	Bwrdd o 15 Tachwedd 2021										
M Berry	Aelod Annibynnol	15-20	0	0	0	15-20	15-20	0	0	0	15-20
M Sollis	Aelod Annibynnol tan 7 Mehefin 2021	0-5	0	0	0	0-5	15-20	0	0	0	15-20
P Price	Aelod Annibynnol o 16 Hydref 2021	5-10	0	0	0	5-10					
T Crick	Aelod Annibynnol	15-20	0	0	0	15-20	15-20	0	0	0	15-20
M Child	Aelod Annibynnol	15-20	0	0	0	15-20	15-20	0	0	0	15-20
R Owen	Aelod Annibynnol	15-20	0	0	0	15-20	15-20	0	0	0	15-20
N Zolle	Aelod Annibynnol	15-20	0	0	0	15-20	15-20	0	0	0	15-20
K Lloyd	Aelod Annibynnol	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
J Davies	Aelod Annibynnol	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A Jarrett	Aelod Cyswllt o'r Bwrdd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A Stokes	Aelod Cyswllt o'r Bwrdd tan 30 Tachwedd 2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nid yw bonws cynllun cydnabyddiaeth ariannol y GIG a gofal cymdeithasol o £735 i wobrwyo staff cymwys y GIG wedi'i gynnwys yng nghyfrifiadau Adroddiad Tâl y GIG yn y tabl uchod. Nid taliad cytundebol yw'r taliad bonws hwn, ond taliad untro i wobrwyo staff cymwys am eu hymrwymiad a'u hymdrechion diflino o dan yr amgylchiadau mwyaf heriol. Gwnaethpwyd y taliad bonws mewn

camgymeriad i 2 aelod annibynnol o'r bwrdd nad oedd ganddynt hawl i dderbyn y taliad, ac mae'r taliadau hyn yn y broses o gael eu hadennill gan y Bwrdd Iechyd.

* Mae hyn yn dangos bod y buddion pensiwn wedi eu gosod i sero gan fod y cyfrifiad buddion pensiwn yn arwain at ffigwr negyddol. Lle mae'r cyfrifiad yn cynhyrchu ffigwr negyddol mae Datgeliad Greenbury ar gyfer Tâl Uwch Reolwyr yn nodi y dylid datgelu gwerth sero. Mae'r rhesymau dros y cyfrifiadau pensiwn negyddol fel a ganlyn:

- D Eytayo – wedi optio allan o Gynllun Pensiwn y GIG ac yna wedi ailymuno â Chynllun Pensiwn y GIG yn ystod y flwyddyn. O ganlyniad i'r toriad mewn cyfraniadau mae'r hawliau pensiwn ar 60 oed yn is na'r rhai a adroddwyd yn 2020/21 sy'n seiliedig ar gyfraniadau parhaus hyd at 60 oed.
- K Jones – nid yw bellach yn cyfrannu at Gynllun Pensiwn y GIG yn dilyn ei hymadawiad ym mis Gorffennaf 2021. O ganlyniad mae'r hawliau pensiwn ar 60 oed yn is na'r rhai a adroddwyd yn 2020/21 sy'n seiliedig ar gyfraniadau parhaus hyd at 60 oed.
- P Wenger – cymerodd y buddion pensiwn oedd ar gael o dan elfen 1995 o Gynllun Pensiwn y GIG wrth ymadael â'r Bwrdd Iechyd ym mis Tachwedd 2021.

! Mae ffigurau'r flwyddyn flaenorol ar gyfer D Griffiths wedi'u hailddatgan gan fod y ffigurau a ddarparwyd ar 31 Mawrth 2021 gan Asiantaeth Pensiynau'r GIG wedi'u cyfrifo'n anghywir. Darparodd Asiantaeth Pensiynau'r GIG ffigurau ar y sail bod D Griffiths wedi bod yn aelod o Gynllun Pensiwn y GIG am y flwyddyn ariannol gyfan 2020/21, a oedd yn anghywir. Mae Asiantaeth Pensiynau'r GIG bellach wedi darparu ffigurau wedi'u diweddarau yn seiliedig ar aelodaeth rhan o flwyddyn D Griffiths o'r cynllun yn 2020-21.

Mae'r nodiadau canlynol yn rhoi esboniadau am naill ai dim cyflog neu newidiadau mewn cyflog neu swydd rhwng y blynyddoedd ariannol:

- G Howells oedd y Cyfarwyddwr Nyrsio rhwng Gorffennaf 2018 tan iddo ymddeol ym Mehefin 2020. Mae G Howells wedi dychwelyd dros dro ym mis Medi 2021 ar secondiad o Lywodraeth Cymru. Mae'r ffigurau tâl a ddatgelwyd ar gyfer G Howells yn cwmpasu'r cyfnod rhwng Medi 2021 a Mawrth 2022. Mae cyflog blynyddol y swydd yn yr ystod cyflog £130-£135k
- Penodwyd C Morrell yn Gyfarwyddwr Therapiau a Gwyddor Iechyd o 1 Ebrill 2021. Mae'r swydd hon wedi'i dosbarthu fel swydd bleidleisio lawn ar y Bwrdd ar ôl rhannu rôl y Prif Swyddog Gweithredu a'r Cyfarwyddwr Therapiau, Gwyddor Iechyd a

Chyfarwyddwr Iechyd Meddwl a Gwasanaethau Cymunedol a oedd yn arfer bod gan C White a ymddeolodd ar 31 Mawrth 2021.

- Adolygwyd y disgrifiad swydd ar gyfer swydd Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol/Ysgrifennydd y Bwrdd a ddelir gan P Wenger yn ystod 2021/22 a dyfarnwyd codiad cyflog ar gyfer y rôl gyda'r cynnydd cyflog wedi'i ôl-ddyddio. O fewn y ffigwr cyflog a ddatgelwyd ar gyfer P Wenger mae ôl-ddyledion cyflog o £10-£15k yn ymwneud â'r cynnydd cyflog a ddyfarnwyd yn dilyn adolygiad o'r disgrifiad swydd.
- Mae'r tâl a ddatgelwyd ar gyfer D Eytayo yn cwmpasu'r cyfnod rhwng 9 Awst 2021 a 31 Mawrth 2022. Mae cyflog blynyddol y swydd yn yr ystod £140-£145k.
- Mae'r tâl a ddatgelwyd ar gyfer H Lloyd yn cwmpasu'r cyfnod rhwng 15 Tachwedd 2021 a 31 Mawrth 2022. Mae cyflog blynyddol y swydd yn yr ystod £90-95k.
- Mae K Lloyd wedi gwrthod tâl am ei swydd fel Aelod Annibynnol
- Mae J Davies yn gyflogai amser llawn yn y Bwrdd Iechyd ac felly, nid yw wedi derbyn y tâl a delir fel arfer i Aelod Annibynnol.
- Nid yw A Jarrett ac A Stokes fel Aelodau Bwrdd Cyswllt yn derbyn unrhyw dâl

Mae'n ofynnol i gyrff adrodd ddatgelu'r berthynas rhwng tâl y cyfarwyddwr sy'n cael y cyflog uchaf yn eu sefydliad a thâl 25ain canradd, canolrif a 75ain canradd gweithlu'r sefydliad. Blwyddyn ariannol 2021-22 yw'r flwyddyn gyntaf y mae angen datgeliadau mewn perthynas â'r gymhareb tâl 25ain canradd a'r gymhareb tâl 75 canradd.

Y cyfarwyddwr â'r cyflog uchaf yn y BILI yn 2021/22 fel yn 2020/21 oedd y Prif Weithredwr ac mae'r tablau isod yn rhoi manylion am y berthynas rhwng tâl y Prif Weithredwr a'r 25ain canradd, canolrif a 75ain canradd tâl gweithlu'r sefydliad

	2021/22			2020/21		
	Cyflog y Prif Weithredwr (bandiau £5k)	Cyflog Gweithiwr £000	Cymhareb	Cyflog y Prif Weithredwr (bandiau £5k)	Cyflog Gweithiwr £000	Cymhareb

Cymhareb cyflog 25 canradd	220-225	21	10.62:1	215-220	21	10.14:1
Tâl canolrifol	220-225	28	7.96:1	215-220	28	7.68:1
Cymhareb cyflog 75 canradd	220-225	39	5.72:1	215-220	40	5.32:1

Yn 2021-22, derbyniodd 1 (2020-21, 0) o weithwyr dâl o fwy na'r cyfarwyddwr ar y cyflog uchaf. Roedd y tâl ar gyfer y cyflogai hwnnw yn 2021-22 yn cynnwys taliadau mewn perthynas â mentrau rhestrau aros a gyflawnwyd yn ychwanegol at ei gyflog arferol. Roedd y tâl i staff yn amrywio o £18,546 i £240,823 (2020-21 £18,005 i £214,938).

Mae cyfanswm y tâl yn cynnwys cyflog, tâl ar wahân ar sail perfformiad, a buddion mewn nwyddau. Nid yw'n cynnwys taliadau diswyddo, cyfraniadau pensiwn cyflogwr a gwerth trosglwyddo pensiynau sy'n cyfateb i arian parod. Mae buddion mewn nwyddau yn ymwneud â buddion sy'n deillio o ddarparu car ar brydles.

Roedd y cyflogai a gafodd dâl a oedd yn fwy na'r cyfarwyddwr ar y cyflog uchaf yn 2021-22 yn aelod o'r staff meddygol. Nid yw'r unigolyn hwn yn perthyn i'r Cadeirydd, Cyfarwyddwyr Gweithredol nac Aelodau Annibynnol.

Yn ogystal, blwyddyn ariannol 2021-22 yw'r flwyddyn gyntaf y mae'n ofynnol datgelu'r newid canrannol yn nhâl y cyfarwyddwr sy'n cael y tâl uchaf a'r newid canrannol yn nhâl gweithwyr yr endid yn ei gyfanrwydd, mae'r tabl isod yn datgelu'r wybodaeth hon

	2020/21 - 2021/22 (%)	2019-20 - 2020/21 (%)
Canran y Newid ers y flwyddyn flaenorol mewn perthynas â'r Prif Weithredwr		
Cyflog a Lwfansau	2.73	4.87
Tâl Perfformiad a Bonysau	0.00	0.00
Cyfartaledd % Newid o'r flwyddyn ariannol flaenorol mewn perthynas â gweithwyr yn ei gyfanrwydd		
Cyflog a Lwfansau	(12.13)	(2.70)
Tâl Perfformiad a Bonysau	0.00	0.00

Mae'r gostyngiad yng nghyflogau cyfartalog a lwfansau gweithwyr yn ei gyfanrwydd yn gysylltiedig â throsiant staff o fewn y bwrdd iechyd gyda chynnydd yn nifer y staff sydd newydd eu penodi yn cymryd lle staff sydd wedi bod yn eu swyddi ers blynnyddoedd lawer ac a fydd wedi ennill cyflogau uwch na newydd-ddyfodiaid i'r GIG.

4. Budd-daliadau Pensiwn y Cyfarwyddwyr

Mae cynllun y GIG yn ei gwneud yn ofynnol i weithwyr dalu o 5% hyd at 14.5%, ar raddfa haenog, o'u henillion, i mewn i Gynllun Pensiwn y GIG, gyda'r cyflogwr yn cyfrannu 20.68%. Nid yw cyfraniad y cyflogwr i Gynllun Pensiwn y GIG wedi'i gynnwys yn y ffigurau cyflog a ddangosir isod ar gyfer Cyfarwyddwyr Gweithredol.

Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod

Gwerth Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod (CETV) yw gwerth cyfalaf a aseswyd gan actiwari o'r buddion cynllun pensiwn a gronwyd gan aelod ar adeg benodol. Y buddion a brisiwyd yw buddion cronedig yr aelod ac unrhyw bensiwn priod amodol sy'n daladwy o'r cynllun. Taliad yw CETV a wneir gan gynllun neu drefniant pensiwn i sicrhau buddion pensiwn mewn cynllun neu drefniant pensiwn arall pan fydd aelod yn gadael cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r buddion a gronwyd yn ei gynllun blaenorol. Mae'r ffigurau pensiwn a ddangosir yn ymwneud â'r buddion y mae'r unigolyn wedi'u cronni o ganlyniad i gyfanswm ei aelodaeth o'r cynllun pensiwn, nid dim ond ei wasanaeth mewn swydd uwch y mae'r datgeliad yn berthnasol iddo. Mae'r ffigurau CETV a'r manylion pensiwn eraill yn cynnwys gwerth unrhyw fuddion pensiwn mewn cynllun neu drefniant arall y mae'r unigolyn wedi'u trosglwyddo i gynllun pensiwn y GIG. Maent hefyd yn cynnwys unrhyw fuddion pensiwn ychwanegol a gronwyd i'r aelod o ganlyniad i brynu blynnyddoedd ychwanegol o wasanaeth pensiwn yn y cynllun ar eu cost eu hunain. Cyfrifir CETVs o fewn y canllawiau a'r fframwaith a ragnodir gan Sefydliad a Chyfadrann yr Actiwariaid.

Cynnydd Gwirioneddol mewn CETV

Mae hyn yn adlewyrchu'r cynnydd mewn CETV a ariennir i bob pwrpas gan y cyflogwr. Mae'n cymryd i ystyriaeth y cynnydd mewn pensiwn cronedig oherwydd chwyddiant, cyfraniadau a dalwyd gan y gweithiwr (gan gynnwys gwerth unrhyw fuddion a drosglwyddwyd o gynllun neu drefniant arall) ac yn defnyddio ffactorau prisio marchnad cyffredin ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.

Nid yw'r datgeliadau yn y tabl isod yn berthnasol i aelodau annibynnol gan nad ydynt yn aelodau o Gynllun Pensiwn y GIG ac nid ydynt yn derbyn tâl pensiynadwy.

Enw	Teitl	Cynnydd Gwirioneddol/ (Gostyngiad) mewn Pensiwn @ 60 Oed (bandiau o £2,500) £000	Cynnydd Gwirioneddol/ (Gostyngiad) mewn Cyfandaliad Pensiwn @ 60 oed (bandiau o £2,500) £000	Cyfanswm y Pensiwn cronedig yn 60 oed ar 31 Mawrth 2022 (bandiau o £5,000) £000	Cyfandaliad yn 60 oed yn ymwneud â Phensiwn cronedig ar 31 Mawrth 2022 (bandiau o £5,000) £000	Cyferth ag Arian Parod Gwerth Trosglwyddo ar 31/03/2022 £000	Cyferth ag Arian Parod Gwerth Trosglwyddo ar 31/03/2021 £000	Cynnydd gwirioneddol mewn Arian Cyferth. Gwerth Trosglwyddo £000	Cyfraniad y cyflogwr i bensiwn cyfranddeiliaid £000
D Griffiths	Cyfarwyddwr Cyllid a Pherfformiad o 9 Awst 2021. Cyfarwyddwr Cyllid Dros Dro rhwng 2 Mawrth 2020 ac 8 Awst 2021	2.5-5	12.5-15	50-55	130-135	969	854!	111	0
K Reid	Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd	0-2.5	(0-2.5)	20-25	45-50	466	420	44	0
S Harrop-Griffiths	Cyfarwyddwr Strategaeth	2.5-5	2.5-5	55-60	120-125	1,179	1,088	85	0
R Evans	Cyfarwyddwr Meddygol a Dirprwy Brif Weithredwr o 8 Chwefror 2021	5-7.5	2.5-5	65-70	140-145	1,330	1,211	113	0
D Eytayo	Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol o 9 Awst 2021	(7.5-10)	(27.5-30)	30-35	65-70	641	849	*0	0
K Jones	Cyfarwyddwr Dros Dro y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol rhwng 25 Awst 2020 a 31 Gorffennaf 2021.	(7.5-10)	(22.5-25)	20-25	35-40	407	579	*0	0

Enw	Teitl	Cynnydd Gwirioneddol/ (Gostyngiad) mewn Pensiwn @ 60 Oed (bandiau o £2,500) £000	Cynnydd Gwirioneddol/ (Gostyngiad) mewn Cyfandaliad Pensiwn @ 60 oed (bandiau o £2,500) £000	Cyfanswm y Pensiwn cronedig yn 60 oed ar 31 Mawrth 2022 (bandiau o £5,000) £000	Cyfandaliad yn 60 oed yn ymwneud â Phensiwn cronedig ar 31 Mawrth 2022 (bandiau o £5,000) £000	Cyferwerth ag Arian Parod Gwerth Trosglwyddo ar 31/03/2022 £000	Cyferwerth ag Arian Parod Gwerth Trosglwyddo ar 31/03/2021 £000	Cynnydd gwirioneddol mewn Arian Cyferwerth. Gwerth Trosglwyddo £000	Cyfraniad y cyflogwr i bensiwn cyfranddeiliaid £000
P Wenger	Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol/Ysgrifennydd y Bwrdd tan 28 Tachwedd 2021	(27.5-30)	(90-92.5)	10-15	0	184	766	*0	0
H Lloyd	Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol Dros Dro/Ysgrifennydd y Bwrdd o 15 Tachwedd 2021	0-2.5	0-2.5	25-30	50-55	463	424	37	0

- Dewisodd P Wenger gymryd y buddion oedd ar gael o dan Gynllun Pensiwn y GIG 1995 wrth adael y Bwrdd Iechyd ym mis Tachwedd 2021. Nid oes unrhyw gyfandaliad ar gael o dan Gynllun Pensiwn y GIG 2015
- Dewisodd M Hackett, Prif Weithredwr, G Howells, Cyfarwyddwr Nyrsio a Phrofiad y Claf, C Williams, Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Nyrsio a Phrofiad y Claf a C Morrell, Cyfarwyddwr Therapiau a Gwyddor Iechyd beidio â chael eu cwmparu gan Drefniadau Pensiwn y GIG yn ystod 2021-22 .

- Ailgychwynnodd D Eytayo, Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol gyfraniadau i Gynllun Pensiwn y GIG yn ystod 2021/22 ond nid oedd yn aelod o'r cynllun am y cyfnod cyfan.

5. Contracts of employment

Ac eithrio'r Cyfarwyddwr Nyrsio a Phrofiad y Claf, (G Howells) a ailymunodd â'r Bwrdd Iechyd ar secondiad o'i contract parhaol gyda Llywodraeth Cymru, mae pob cyfarwyddwr gweithredol ar gontractau cyflogaeth parhaol gyda Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe. Mae'n ofynnol i gyfarwyddwyr gweithredol roi tri mis o rybudd i'r Bwrdd Iechyd ac maent yn gymwys i gael tri mis o rybudd gan y Bwrdd Iechyd. Y polisi ar hyd contractau, cyfnod rhybudd a chyfnodau terfynu yw'r un a bennwyd gan Lywodraeth Cymru.

Yr unig ddarpariaethau ar gyfer terfynu cynnar yw'r rhai a ganiateir gan reoliadau Cynllun Pensiwn y GIG (iawndal am ymddeoliad cynnar). Ym mhob achos arall o derfynu cynnar bydd hyn fel y nodir yng nghontract cyflogaeth unigolion.

6. Gwybodaeth Arall

Nid oes unrhyw fentrau bargeinio cyflog lleol o fewn y Bwrdd Iechyd. Ni wnaed unrhyw daliadau am yswiriant indemniad proffesiynol ar gyfer unrhyw swyddog neu gyfarwyddwr.

7. Adran Adroddiadau Staff

Mae'r adran hon o'r adroddiad yn cynnwys gwybodaeth am niferoedd staff, cyfansoddiad, data absenoldeb salwch, polisiâu staff a weithredwyd yn ystod y flwyddyn, gwariant ar ymgynghoriaeth, ymrwymadau oddi ar y gyflogres a phecynnau ymadael.

7.1 Niferoedd a Chyfansoddiad Staff

Mae nifer cyfartalog y gweithwyr fesul grŵp staff ar gyfer 2021-22 wedi'i nodi yn y tabl isod, ynghyd â'r gymhariaeth ar gyfer 2020/21. Mae'r cyfartaledd yn cael ei gyfrifo fel y nifer cyfwerth ag amser llawn o weithwyr dan gontract gwasanaeth ar ddiwedd pob mis calendr yn y flwyddyn ariannol, wedi'i rannu â nifer y misoedd yn y flwyddyn ariannol.

Grŵp Staff	Staff Parhaol	Staff Asiantaeth	Staff ar Secondiad Mewnol	Hyfforddeion Arbenigol (SLE)	Banc Cydweithredol	Arall	Cyfanswm 2021/22	Cyfanswm 2020/21
Aelodau Gweinyddol, Clerigol a Bwrdd	2,334	40	8	0	0	0	2,382	2,196
Meddygol a Deintyddol	905	37	0	266	0	29	1,237	1,185
Nyrsio, Bydwreigiaeth wedi'i gofrestru	3,573	278	0	0	6	0	3,857	3,724
Staff proffesiynol, gwyddonol a thechnegol	350	0	3	0	0	0	353	384
Gwasanaethau Clinigol Ychwanegol	2,405	5	0	0	0	0	2,410	2,377
Proffesiynau Perthynol i lechyd	863	7	0	0	0	0	870	793
Gwyddonwyr Gofal lechyd	317	0	0	0	0	8	325	310
Ystadau ac Ategol	1,016	25	0	0	0	0	1,041	1,103
Myfyrwyr	0	0	0	0	0	0	0	110
Cyfansymiau	11,763	392	11	266	6	37	12,475	12,182

Mae'r staff sydd wedi'u cynnwys fel hyfforddeion arbenigol (SLE) yn y tabl uchod yn hyfforddeion meddygol, deintyddol a meddygon teulu a gyflogir o dan y Trefniant cyflogwr arweiniol sengl gan Ymddiriedolaeth GIG Felindre ond sy'n cael eu lleoli ar gyfer eu hyfforddiant o fewn y Bwrdd lechyd. Cyn mis Awst 2020 roedd yr hyfforddeion hyn yn cael eu cyflogi'n uniongyrchol gan y Bwrdd lechyd ac felly byddent wedi cael eu dosbarthu fel staff parhaol.

Mae staff sy'n cael eu cynnwys fel staff banc cydweithredol yn y tabl uchod hefyd yn cael eu cyflogi'n uniongyrchol gan Ymddiriedolaeth GIG Felindre ac yn darparu nyrsys banc ar draws Cymru. Ar hyn o bryd dim ond Bwrdd lechyd Prifysgol Bae Abertawe a Bwrdd lechyd Cwm Taf Morgannwg sy'n aelodau o'r cynllun banc cydweithredol.

Mae'r staff a restrir o dan y golofn arall yn y tabl uchod yn staff dros dro a gyrchir drwy'r contract gwasanaeth a reolir gan MEDACS. Telir y staff hyn drwy gyflogres y GIG.

Ar 31 Mawrth 2022, roedd gan y bwrdd iechyd 13,478 o weithwyr, ac mae 8 ohonynt yn Gyfarwyddwyr Gweithredol. O'r staff hyn, mae 3,057 yn ddynion, gan gynnwys 5 Cyfarwyddwr Gweithredol, a 10,421 yn fenywod, gan gynnwys 3 Cyfarwyddwr Gweithredol benywaidd.

Mae yna hefyd 9 Aelod Annibynnol, gyda 4 yn ddynion a 5 yn ferched.

7.2 Data Absenoldeb Salwch

	2021/22	2020/21
Cyfanswm y dyddiau a gollwyd	332,536.75	316,626.93
Salwch Tymor Byr (27 diwrnod neu lai)	105,673.65	89,361.93
Salwch Tymor Hir (28 diwrnod neu fwy)	226,863.10	227,265
Cyfanswm blynyddoedd staff	11,740.65	11,728.76
Diwrnodau gwaith cyfartalog a gollwyd	18	17
Cyfanswm y staff a gyflogwyd yn ystod y cyfnod (cyfrif pennau)	13,347	13,346
Cyfanswm y staff a gyflogwyd yn ystod cyfnod heb unrhyw absenoldeb (cyfrif pennau)	4,296	5,517
Canran y staff heb absenoldeb salwch	31.55%	40.40%

7.3 Polisiâu Staff a weithredwyd yn ystod y flwyddyn:

Defnyddiwyd y polisi staff ar gydraddoldeb yn ystod y flwyddyn i fynd i'r afael â'r canlynol:

- Am roi ystyriaeth lawn a theg i geisiadau am gyflogaeth gan y Bwrdd Iechyd a wneir gan bobl anabl, gan roi sylw i'w doniau a'u galluoedd penodol.
- Ar gyfer parhau i gyflogi, ac ar gyfer trefnu hyfforddiant priodol ar gyfer, cyflogeion y Bwrdd Iechyd sydd wedi dod yn bersonau anabl yn ystod y cyfnod pan gawsant eu cyflogi gan y Bwrdd Iechyd.

- Fel arall ar gyfer hyfforddi, datblygu gyrfa a dyrchafiad pobl anabl a gyflogir gan y Bwrdd Iechyd.

7.4 Gwariant ar Ymgynghoriaeth

Fel y datgelwyd yn Nodyn 3.3 o gyfrifon y Bwrdd Iechyd, gwariodd y Bwrdd Iechyd £0.594m ar wasanaethau ymgynghori yn 2021/22, (£0.368m yn 2020-21). Ceir gwariant ar wasanaethau ymgynghori pan fo angen arbenigedd allanol ar y Bwrdd Iechyd i gefnogi'r Bwrdd Iechyd i reoli ei wasanaethau a'i swyddogaethau o ddydd i ddydd. Mae enghreifftiau o'r fath yn cynnwys:

- Ymgynghoriaeth reoli i gefnogi cynlluniau gwella perfformiad megis y rhwydwaith trawma mawr, i gefnogi'r adolygiad o wasanaethau gastroberfeddol uchaf ac i gefnogi modelu capasiti a galw.
- Ymgynghoriaeth reoli i gefnogi'r Bwrdd Iechyd gyda materion staffio a materion rheoli gweithredol eraill megis datblygu cynllun datgarboneiddio.
- Cyngor a chymorth allanol i'r bwrdd iechyd wrth weithredu rhaglenni datblygu a hyfforddi staff gan gynnwys hyfforddi ar gyfer partneru busnes.

7.5 Ymrwymadau oddi ar y Gyflogres

Tabl 1: Ar gyfer pob swydd oddi ar y gyflogres ar 31 Mawrth 2022, am fwy na £245 y diwrnod ac sy'n para mwy na chwe mis.

Nifer yr ymrwymadau presennol ar 31 Mawrth 2022	0
O'r rhain...	
Nifer sydd wedi bodoli ers llai na blwyddyn ar adeg adrodd.	0
Nifer sydd wedi bodoli ers rhwng blwyddyn a dwy ar adeg adrodd.	0
Nifer sydd wedi bodoli ers rhwng dwy a thair blynedd ar adeg adrodd.	0
Nifer sydd wedi bodoli ers rhwng tair a phedair blynedd ar adeg adrodd.	0

Nifer sydd wedi bodoli ers pedair blynedd neu fwy ar adeg adrodd.	0

Tabl 2: Ar gyfer pob swydd newydd oddi ar y gyflogres, neu'r rhai a gyrhaeddodd chwe mis o hyd, rhwng 1 Ebrill 2021 a 31 Mawrth 2022, am fwy na £245 y diwrnod ac sy'n para mwy na chwe mis.

Nifer yr ymrwymadau newydd, neu'r rhai a gyrhaeddodd chwe mis o hyd, rhwng 1 Ebrill 2021 a 31 Mawrth 2022	0
Nifer yr ymrwymadau hyn yr aseswyd eu bod wedi'u dal gan IR35	0
Nifer yr ymrwymadau hyn yr aseswyd eu bod heb eu dal gan IR35	0
Nifer yr ymrwymadau hyn a gyflogwyd yn uniongyrchol (drwy PRhA wedi'u contractio i'r adran) ac sydd ar y gyflogres adrannol;	0
Nifer yr ymrwymadau hyn a gafodd eu hailasesu at ddibenion cysondeb/sicrwydd yn ystod y flwyddyn y gofynnwyd am sicrwydd ond na dderbyniwyd;	0
Nifer a welodd newid i statws IR35 yn dilyn yr adolygiad cysondeb.	0

Tabl 3: Ar gyfer unrhyw ymrwymadau oddi ar y gyflogres gan aelodau bwrdd, a/neu uwch swyddogion sydd â chyfrifoldeb ariannol sylweddol, rhwng 1 Ebrill 2021 a 31 Mawrth 2022

Nifer y penodiadau oddi ar y gyflogres gan aelodau bwrdd, a/neu uwch swyddogion sydd â chyfrifoldeb ariannol sylweddol, yn ystod y flwyddyn ariannol.	0
Manylion yr amgylchiadau eithriadol a arweiniodd at bob un o'r ymrwymadau hyn.	Amherthnasol

Manylion am hyd pob un o'r ymrwymadau eithriadol hyn	Amherthnasol
Cyfanswm yr unigolion ar y gyflogres ac oddi ar y gyflogres sydd wedi'u hystyried yn "aelodau bwrdd a/neu uwch swyddogion â chyfrifoldeb ariannol sylweddol", yn ystod y flwyddyn ariannol. Mae'r ffigur hwn yn cynnwys ymrwymadau sydd AR GYFLOGAU yn ogystal â'r rhai nad ydynt ar y gyflogres.	0

Roedd 0 swydd oddi ar y gyflogres ar waith ar ddechrau blwyddyn ariannol 2021-22. Ni fu unrhyw ymrwymadau newydd oddi ar y gyflogres yn ystod y flwyddyn.

7.6 Pecynnau ymadael

Mae'r ffigurau a ddatgelwyd yn ymwneud â phecynnau ymadael y cytunwyd arnynt yn ystod y flwyddyn. Gallai'r union ddyddiad ymadael fod mewn cyfnod dilynol, ac efallai y bydd y gost mewn perthynas â'r costau ymadael wedi'i chronni mewn cyfnod blaenorol. Felly, cyflwynir y data yma ar sail wahanol i gostau a gwariant staff eraill a nodir yng nghyfrifon blynyddol y Bwrdd Iechyd.

	2021-22				2020-21
<u>Niferodd y Staff</u>					
Band cost pecynnau ymadael (gan gynnwys unrhyw elfen talu arbennig)	Nifer y diswyddiadau gorfodol	Nifer yr ymadawiadau eraill	Cyfanswm y pecynnau ymadael	Nifer yr ymadawiadau lle gwnaed taliadau arbennig	Cyfanswm y pecynnau ymadael
llai na £10,000	0	0	0	0	0
£10,000 i £25,000	0	0	0	0	0
£25,000 i £50,000	0	0	0	0	0
£50,000 i £100,000	0	0	0	0	0
£100,000 i £150,000	0	0	0	0	0

	2021-22				2020-21
£150,000 i £200,000	0	0	0	0	0
mwyr na £200,000	0	0	0	0	0
Cyfanswm	0	0	0	0	0
<u>Costau Pecynnau Ymadael</u>					
Band cost pecynnau ymadael (gan gynnwys unrhyw elfen talu arbennig)	Cost diswyddiadau gorfodol	Cost ymadawiadau eraill	Cyfanswm cost pecynnau ymadael	Cost yr elfen arbennig wedi'i chynnwys mewn pecynnau ymadael	Cyfanswm cost pecynnau ymadael
	£	£	£	£	£'
llai na £10,000	0	0	0	0	0
£10,000 i £25,000	0	0	0	0	0
£25,000 i £50,000	0	0	0	0	0
£50,000 i £100,000	0	0	0	0	0
£100,000 i £150,000	0	0	0	0	0
£150,000 i £200,000	0	0	0	0	0
mwyr na £200,000	0	0	0	0	0
Cyfanswm	0	0	0	0	0

Pan fydd y BILI wedi cytuno ar ymddeoliadau cynnar, mae'r BILI yn talu'r costau ychwanegol ac nid gan Gynllun Pensiynau'r GIG. Mae Cynllun Pensiynau'r GIG yn cwrdd â chostau ymddeol oherwydd afiechyd ac nid ydynt yn cael eu cynnwys yn y tabl.

Talwyd £0 o gostau ymadael yn 2021-22, y flwyddyn ymadael (2020-21, £73,922). Talwyd y pecyn ymadael a dalwyd yn 2020/21 ym mis Ebrill 2020 ac roedd yn ymwneud â thaliad a wnaed i'r cyn Gyfarwyddwr Cyllid a adawodd y Bwrdd Iechyd ar 29 Chwefror 2020 ac a gofnodwyd felly fel y cytunwyd ym flwyddyn ariannol 2019/20. Roedd y pecyn yn cynnwys taliadau yn lle rhybudd, am wyliau blynyddol heb eu cymryd a thaliad ex-gratia wrth ei derfynu.

Tueddiadau Gwariant Hirdymor

Tueddiadau Gwariant Hirdymor

Sefydlwyd Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe ar 1 Ebrill 2019 o dan offeryn statudol 2019 Rhif 349 (Cy.83), Gorchymyn Byrddau Iechyd Lleol (Newid Ardal) (Cymru) (Diwygio Amrywiol) 2019.

Roedd yr offeryn statudol hwn yn trosglwyddo prif ardal llywodraeth leol Pen-y-bont ar Ogwr o Fwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg i Fwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf hefyd yn cadarnhau y byddai Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg yn cael ei ailenwi'n Fwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe.

Mae Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe yn gyfrifol am ddarparu gwasanaethau gofal iechyd ar gyfer y poblogaethau sy'n dod o dan ardaloedd llywodraeth leol Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot.

Sefydlwyd Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg, sef sefydliad rhagflaenol y Bwrdd Iechyd, ar 1 Hydref 2009 yn dilyn uno hen Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg, Bwrdd Iechyd Lleol Abertawe, Bwrdd Iechyd Lleol Castell-nedd Port Talbot a Bwrdd Iechyd Lleol Pen-y-bont ar Ogwr, gan ddarparu gwasanaethau i ardaloedd llywodraeth leol Abertawe, Castell-nedd Port Talbot a Phen-y-bont ar Ogwr.

Mae'r gwariant yr adroddir arno yn yr adroddiad hwn ar gyfer blynyddoedd ariannol 2019-20, 2020-21 a 2021-22 yn ymwneud â Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe tra bod gwariant mewn blynyddoedd blaenorol yn ymwneud â hen Fwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg a rhaid cofio hyn. wrth gymharu gwariant rhwng blynyddoedd. Er mwyn helpu i ddeall y gostyngiad mewn gwariant rhwng blynyddoedd mae'n bwysig nodi bod y dyraniad adnoddau gwaelodlin i Fwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe 28% yn is na'r dyraniad gwaelodlin ar gyfer Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg gynt.

Parhaodd blwyddyn ariannol 2021-22 i roi heriau i'r bwrdd iechyd oherwydd y pandemig Covid-19 parhaus a'r adferiad o'r pandemig gydag ailgyflwyno'n raddol y gwasanaethau a ataliwyd yn ystod 2020-21. I gydnabod yr heriau a wynebwyd a'r costau cynyddol sy'n gysylltiedig â'r pandemig, derbyniodd y bwrdd iechyd gyllid refeniw Covid-19 ychwanegol penodol o £130.407m, ar ôl cael cyllid Covid-148.887m yn 2020/21. Derbyniodd y Bwrdd Iechyd hefyd gyllid cyfalaf ychwanegol o £7.038m o gymharu ag £8.549m yn 2020-21. Mae'r costau uwch sy'n gysylltiedig â'r pandemig yn amlygu eu hunain yn y tueddiadau gwariant hirdymor yn 2020-21 a 2021-22 fel yr amlinellir yn ddiweddarach yn yr adran hon

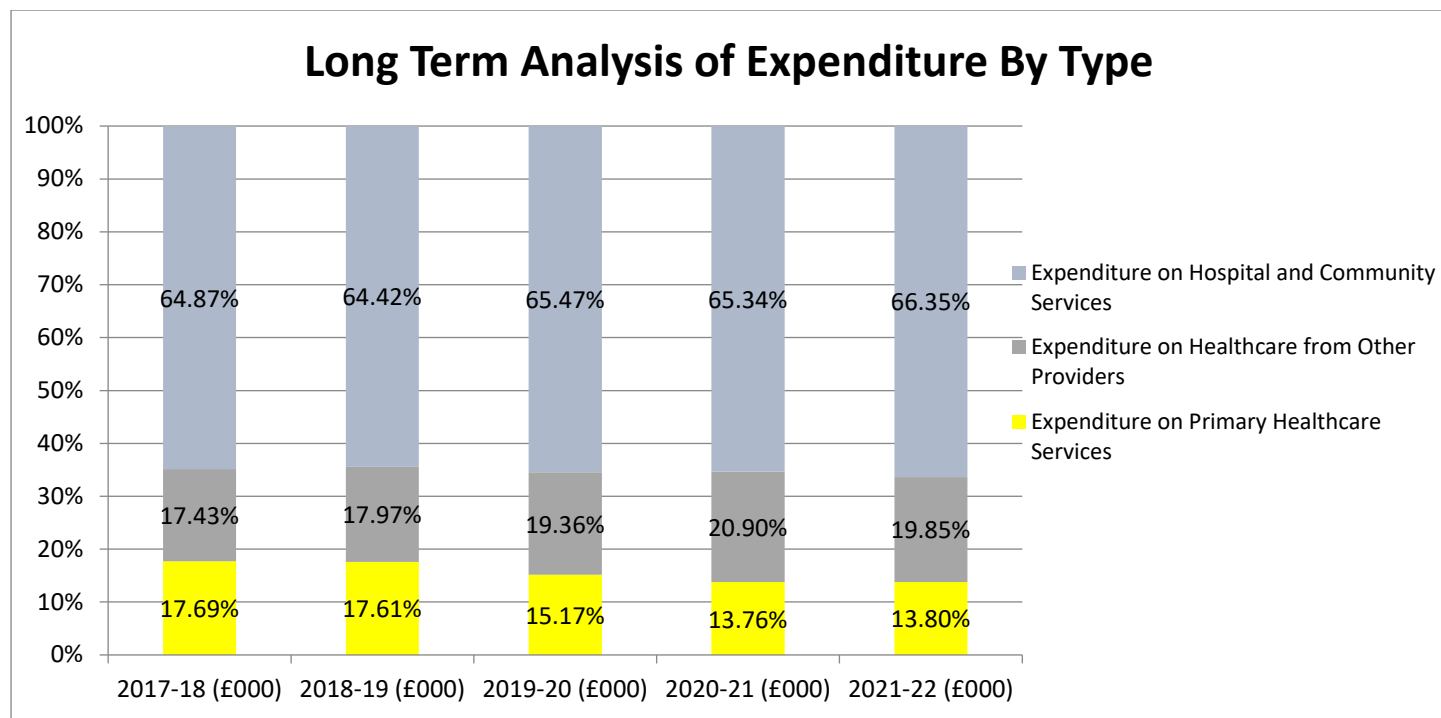
Mae'r symudiadau mewn gwariant ar gyfer blynyddoedd ariannol 2017-18 i 2021-22 wedi'u dogfennu isod gan y prif benawdau gwariant:

- Gwariant ar Wasanaeth Gofal Iechyd Sylfaenol
- Gwariant ar Ofal Iechyd gan Ddarparwyr Eraill
- Gwariant ar Wasanaethau Ysbyty ac Iechyd Cymunedol

Fel y dangosir yn y tabl isod, er bod symudiadau wedi bod ym mhob un o'r penawdau hyn dros y 5 mlynedd diwethaf, mae dadansoddiad o'r gwariant yn dangos bod y cymysgedd o wariant wedi bod yn weddol gyson yn ystod y flwyddyn hyd at y newid yn y bwrdd iechyd ar 1 Ebrill 2019 pan oedd sef gostyngiad o 2.44% yng nghyfran gwariant y Gwasanaethau Gofal Iechyd Sylfaenol fel canran o gyfanswm gwariant y bwrdd iechyd, gyda chynnydd o 1.39% ar gyfer Gofal Iechyd gan Ddarparwyr Eraill ac 1.05% ar gyfer Gwasanaethau Ysbyty ac Iechyd Cymunedol. Yn ystod 2021/22 dim ond mân symudiadau a fu yn nosbarthiad gwariant gyda chynnydd o 1% mewn gwasanaethau ysbyty a chymunedol yn cael ei wrthbwyso gan ostyngiad mewn gwariant ar ofal iechyd gan ddarparwyr eraill.

	2017-18 £000	2018-19 £000	2019-20 £000	2020-21 £000	2021-22
Gwasanaethau Gofal Iechyd Sylfaenol	242,052	245,546	181,823	189,358	194,075
Gofal Iechyd gan Ddarparwyr Eraill	238,469	250,518	232,061	287,515	279,082
Gwasanaethau Ysbyty a Chymuned	887,423	898,238	784,902	898,889	933,099

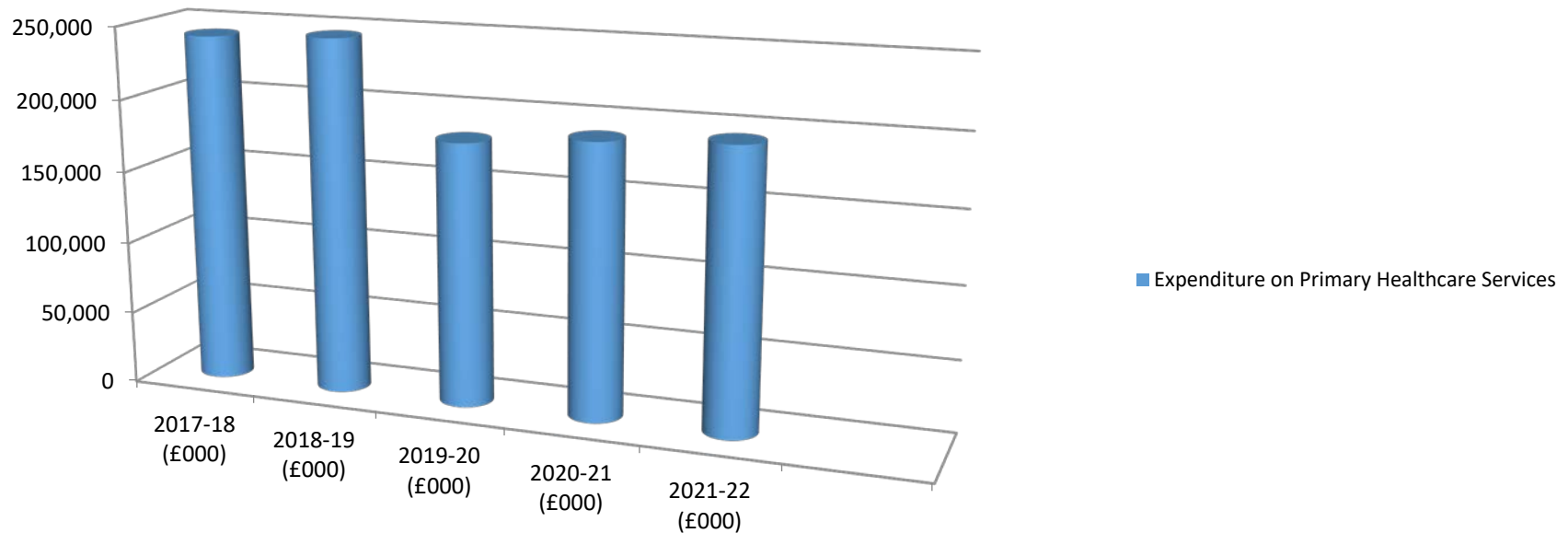

❖ Gwariant ar Wasanaeth Gofal Iechyd Sylfaenol

Mae gwariant ar wasanaethau gofal iechyd sylfaenol yn cynnwys gwariant ar y contractau gofal sylfaenol ar gyfer gwasanaethau meddygol cyffredinol, gwasanaethau fferyllol, gwasanaethau deintyddol cyffredinol, gwasanaethau offthalmig cyffredinol, cyffuriau a chyfarpar ar bresgripsiwn a gwariant arall ar ofal iechyd sylfaenol.

Expenditure on Primary Healthcare Services

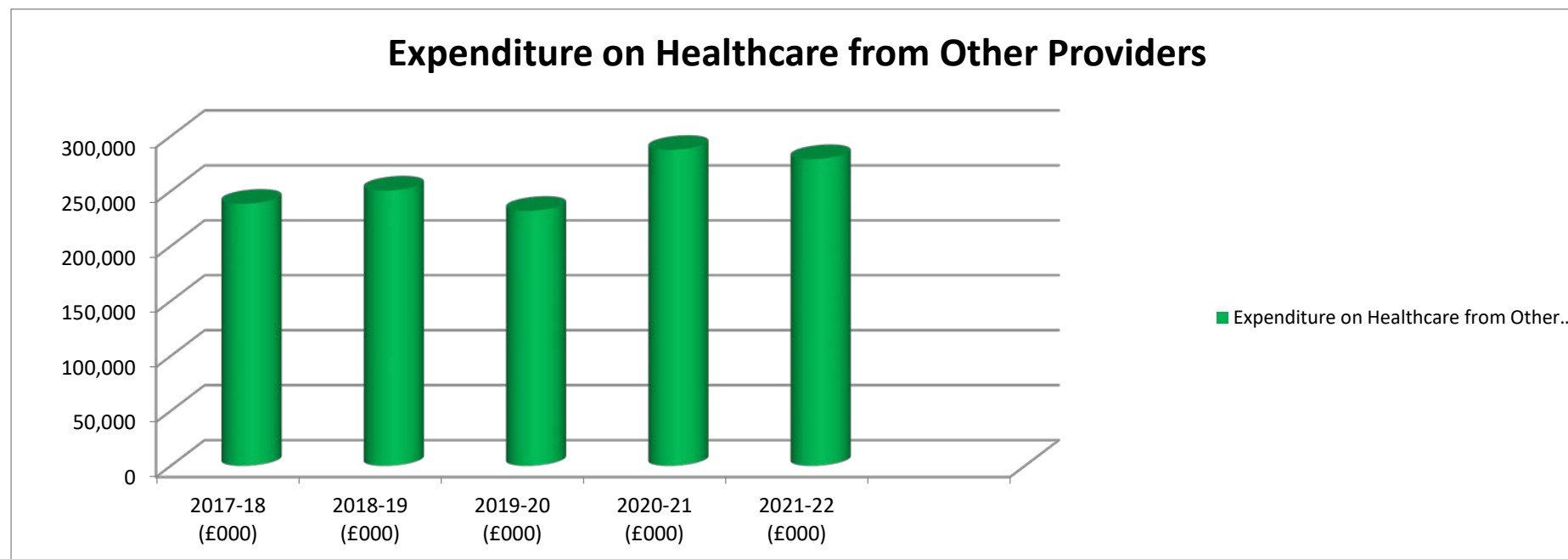
Yn ystod 2018-19 cynyddodd gwariant ar wasanaethau gofal iechyd sylfaenol o £242m i £246m. Roedd y cynnydd o ganlyniad i wasanaethau meddygol cyffredinol o £8.4m yn ymwneud yn bennaf â'r cynnydd yn y contract gwasanaethau meddygol cyffredinol, costau uwch gwasanaethau gwell a'r ffaith na chafodd gwariant ei leihau gan apelïadau sgôr fel yn 2017-18. Roedd yna hefyd gynnydd o £1.6m yng ngwariant gwasanaethau deintyddol yn gysylltiedig â chynnydd yn y contract gwasanaethau deintyddol cyffredinol. Gwrthbwysswyd y codiadau hyn gan ostyngiad o £4.5m yng nghostau cyffuriau a chyfarpar ar bresgripsiwn.

Ar gyfer 2019-20, gostyngodd gwariant i £181.823m, gostyngiad o 26% sydd yn fras yn unol â'r gostyngiad yn nyraniad Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe newydd o'i gymharu â hen Fwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg. Roedd y gostyngiad yn gyson ar draws pob maes gwariant gofal sylfaenol.

Yn 2020-21 cynyddodd gwariant i £189m, gyda chynnydd o 3% yn y codiad swm byd-eang ar gyfer gwasanaethau meddygol cyffredinol, taliadau ffioedd proffesiynol i fferyllwyr a chynnydd o £5m mewn costau rhagnodi ym maes gofal sylfaenol. Cafodd y codiadau hyn eu gwrthbwysu'n rhannol gan leihad mewn gwasanaethau deintyddol cyffredinol oherwydd llai o daliadau contract deintyddol yn ystod y pandemig Covid.

Yn 2021-22 cynyddodd gwariant eto gan godi i £294m, sy'n cynnwys cynnydd o £2m mewn gwasanaethau meddygol cyffredinol o ganlyniad i'r codiad o 3% i'r taliad swm byd-eang, gyda chynnydd o £4m mewn gwasanaethau deintyddol cyffredinol oherwydd cynnydd mewn y contract gwasanaethau deintyddol cyffredinol gyda dyfarniad cyflog o 3% i ddeintyddion ac ailgyflwyno gwasanaethau yn dilyn Covid.

❖ Gwariant ar Ofal Iechyd gan Ddarparwyr Eraill

Mae gwariant ar ofal iechyd gan ddarparwyr eraill yn cynnwys gwariant gyda sefydliadau eraill y GIG, awdurdodau lleol, sefydliadau gwirfoddol, darparwyr preifat ac ar gyfer nyrsio a gofal iechyd parhaus a ariennir gan y GIG. Yn 2019-20 gostyngodd gwariant yn y maes hwn yn dilyn i £232m yn dilyn creu Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe newydd. Yn sgil effaith Covid a'r taliadau uwch i awdurdodau lleol mewn perthynas â sefydlu'r ysbytai maes, cyfleusterau profi olrhain a diogelu a'r canolfannau brechu torfol, cynyddodd y gwariant hwn yn sylweddol i £287m yn 2020/21, gan ostwng yn ôl i £279m yn 2021-22.

Ym mlwyddyn ariannol 2017-18 gwelwyd cynnydd mewn gofal nyrsio wedi'i ariannu o ganlyniad i ddyfarniad y Goruchaf Lys ar yr hyn a olygir gan ofal nyrsio yn amgylchedd y cartref gofal gyda'r cynnydd mewn cost o £3.444m ar gyfer taliadau ôl-ddyddiedig hyd at 2014 yn cael ei ariannu gan Lywodraeth Cymru. Roedd gostyngiad mewn gwariant gyda darparwyr preifat yn gwrthbwysu'r cynnydd mewn gwariant yn y maes hwn oherwydd llai o gontractau allanol ar gyfer gweithgareddau.

Yn 2018-19, parhaodd y Bwrdd Iechyd i weld cynnydd mewn costau gofal iechyd parhaus yn ogystal â chynnydd pellach mewn gwariant gydag awdurdodau lleol drwy'r gronfa gofal canolraddol (ICF) fel rhan o raglen Bae'r Gorllewin a ariennir gan Lywodraeth Cymru. Er mwyn lleihau nifer y cleifion sy'n aros yn hir ac er mwyn cyrraedd ei dargedau rhwng atgyfeirio a thriniaeth (RTT), cynyddodd y Bwrdd Iechyd ei ddefnydd o ddarparwyr preifat drwy roi gweithgarwch trin cleifion ar gontract allanol. Cynyddodd hyn wariant yn y maes hwn yn ystod y flwyddyn £4m. Bu cynnydd hefyd mewn gwariant gyda PGIAC yn gysylltiedig â datblygiadau gwasanaeth a thwf gweithgaredd yn y gwasanaethau triniaeth arbenigol a gomisiynir gan WHSSC.

Yn 2019-20 cafwyd gostyngiad o 7.4% yn y gwariant o ganlyniad i newid y bwrdd iechyd. Ffactor arwyddocaol yng ngwariant 2019/20 oedd bron i ddyblu gwariant gyda chyrff eraill GIG Cymru o £21.9m yn 2018-19 i £42m yn 2019/20. Roedd hyn oherwydd y cytundebau lefel gwasanaeth clinigol a roddwyd ar waith ar gyfer gwasanaethau yn Ysbyty Castell-nedd Port Talbot gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg gan fod nifer sylweddol o wasanaethau yn yr ysbyty yn cael eu darparu gan staff clinigol ym Mhen-y-bont ar Ogwr a drosglwyddodd i Iechyd Cwm Taf Morgannwg. Bwrdd fel rhan o newid ffin Pen-y-bont ar Ogwr ar 1 Ebrill 2019. Gostyngodd gwariant gyda'r mwyafrif o ddarparwyr gofal iechyd allanol yn ystod y flwyddyn o ganlyniad i'r newid i'r bwrdd iechyd ac eithrio awdurdodau lleol a sefydliadau gwirfoddol oherwydd y gronfa gofal canolraddol (ICF).

Yn 2020-21 cynyddodd gwariant 23.9% i £287m ac roedd yn ymwneud yn bennaf â Covid, yn fwyaf arwyddocaol gydag Awdurdodau Lleol. Cafwyd gwariant gyda Dinas a Sir Abertawe a Chyngor Sir Castell-nedd Port Talbot yn ymwneud ag Ysbyty Maes y Bae (£29.1m), Ysbyty Maes Llandarcy (£3.9m) a Phrofi Cymunedol (£3.9m). Gwelodd gwariant gofal iechyd parhaus wariant ychwanegol gyda chartrefi gofal o ganlyniad i'r pandemig Covid-19 yn ychwanegol at yr hyn a delir fel arfer i dalu am wagleodd (gwelyau na ellid eu llenwi oherwydd cyfyngiadau Covid). gyda chyllid yn cael ei ddarparu gan Lywodraeth Cymru i

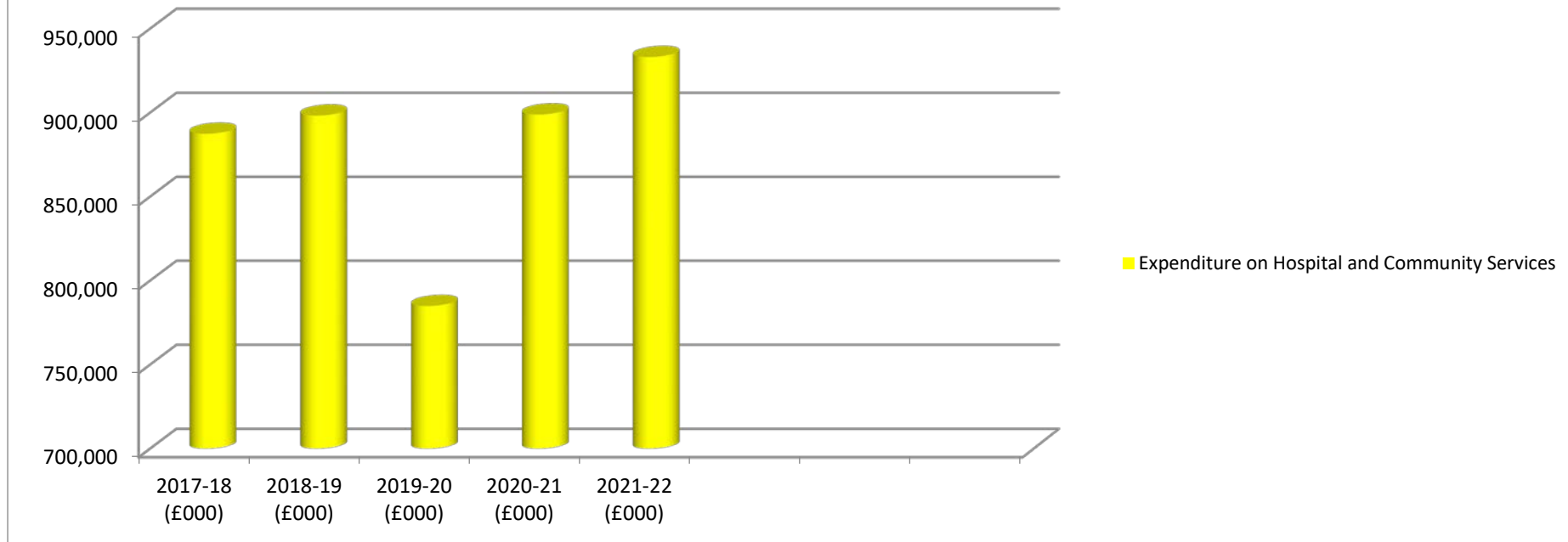
gefnogi'r taliadau hyn. Cafodd y codiadau hyn eu gwrthbwysu gan ostyngiad mewn gwariant gyda darparwyr preifat ganlyniad i'r anallu i roi gweithgarwch ar gontract allanol i ddarparwyr preifat yn ystod y pandemig Covid.

Mae'r costau untro sy'n gysylltiedig â sefydlu'r ysbytai maes yn 2021-21 yn anochel wedi arwain at leihad mewn gwariant yn 2021-22 gyda gostyngiad o £30m mewn gwariant gydag awdurdodau lleol. Fodd bynnag, gwrthbwyswyd y gostyngiad hwn gan gynnydd o £8.5m gyda Chomisiwn Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru (WHSSC) drwy gyllid twf a chwyddiant. Cynnydd o £5m mewn costau gofal iechyd parhaus gyda chostau uwch ym maes iechyd meddwl ac anableddau dysgu a chyflwyniad tîm Nyrsio Cartref yn Gyntaf a gynlluniwyd i ganiatáu rhyddhau cleifion sy'n ffit i'w rhyddhau i gartrefi gofal nes bod modd gosod pecynnau car i ryddhau gwelyau ysbyty a chynnydd o £5m mewn gwariant gyda darparwyr preifat i helpu i glirio'r ôl-groniad o gleifion sy'n aros am driniaeth o ganlyniad i'r pandemig Covid.

❖ **Gwariant ar Wasanaethau Ysbyty ac Iechyd Cymunedol**

Mae'r maes hwn yn cynrychioli'r rhan fwyaf o wariant y bwrdd iechyd ac felly mae'n gweld yr amrywiadau mwyaf dros amser.

Expenditure on Hospital and Community Services

Yn 2017-18 gwelwyd cynnydd mewn gwariant ar wasanaethau ysbyty a chymunedol yn ymwneud â thri phrif faes. Roedd y cynnydd mwyaf o £8.343m mewn amhariadau asedau o ganlyniad i ailbrisiad pum mlynedd o ystad y GIG gan y prisiwr dosbarth. Bu cynnydd hefyd o £5.1m mewn costau staff o ganlyniad i'r dyfarniad cyflog, y lwfans cyflog byw a chyflwyno'r ardoll prentisiaethau, er bod y bwrdd iechyd wedi llwyddo i sicrhau £7.5m o arbedion costau staff drwy ailgynllunio a lleihau gwasanaethau mewn tâl amrywiol megis costau staff asiantaeth. Roedd y trydydd cynnydd mewn costau yn ymwneud â chyflenwadau a gwasanaethau clinigol o £3.248m gyda chynnydd yng nghostau nwyddau traul meddygol a llawfeddygol.

Roedd y cynnydd mewn gwariant yn 2018-19 wedi'i ysgogi'n bennaf gan gynnydd mewn costau staff o £29.9m. Prif elfen y cynnydd hwn oedd y dyfarniad cyflog i staff y GIG a gynyddodd costau staff £20m. Cynyddodd costau staff asiantaeth £5m yn ystod y flwyddyn yn bennaf ym meysydd staff nyrsio a meddygol tra bod y bwrdd iechyd hefyd wedi buddsoddi mewn staff ychwanegol o ganlyniad i gyflwyno'r Ddeddf Staff Nyrsio, i gefnogi'r gwaith o ddarparu gwasanaethau drwy gyfnod y gaeaf ac mewn meysydd gofal critigol. Cafodd y cynnydd mewn costau staff ei wrthbwyso gan ostyngiad o £13.7m mewn amhariadau ar asedau, gyda ffigur

2017-18 yn cael ei effeithio gan yr ailbrisiad 5 mlynedd o ystâd y GIG gan y prisiwr dosbarth. Yn ystod 2018-19 cadwodd y Bwrdd Iechyd reolaeth ariannol gref dros ei wariant nad yw'n ymwneud â staff heb unrhyw gynnydd sylweddol mewn costau o ganlyniad i'r gwaith parhaus sy'n cael ei wneud o dan y rhaglen adfer a chynaliadwyedd.

Yn 2019-20 gostyngodd gwariant i £784.902m sy'n cynrychioli gostyngiad o 12.6% (£113.3m) sy'n adlewyrchu'r newid o Fwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg i Fwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe. Gostyngodd gwariant staff £90.2m (13.7%) gyda chostau nad ydynt yn ymwneud â staff yn gostwng £23.1m (9.6%). Yn gynwysedig o fewn costau staff mae cynnydd o £23.584m mewn perthynas â'r cynnydd o 6.3% yng nghyfraniadau pensiwn y cyflogwr ac £8.8m mewn perthynas â dyfarniad cyflog 2019/20. Gostyngodd costau nad ydynt yn staff ym mhob maes ar wahân i gynnydd o £3.262m mewn amhariadau asedau, £2.468m mewn colledion, taliadau arbennig a dyledion anadferadwy a £1.181m mewn taliadau amorteiddio mewn perthynas ag asedau sefydlog anniriaethol.

Yn 2020-21 cynyddodd gwariant 14.5% i £899m. Yn fwyaf arwyddocaol, cynyddodd costau staff £80m. O hyn amcangyfrifir bod £67m yn gysylltiedig â'r pandemig COVID gyda chynnydd mewn gwariant mewn oriau ychwanegol a chostau staff banc (£27m), costau staff asiantaeth (£4.3m), staff dros dro ychwanegol (£2.7m) a chostau meddygol a myfyrwyr deintyddol a nyrsio (£4.8m). Roedd y cynnydd hefyd yn cynnwys £13.28m yn ymwneud â gwylliau blynyddol nas cymerwyd ac amcangyfrif o £14.4m mewn perthynas â'r taliad bonws o £500 (£735 gros) fesul aelod o staff a gyhoeddwyd gan Weinidog Iechyd Cymru ac a ariennir gan Lywodraeth Cymru. Cynyddodd costau nad ydynt yn staff mewn meysydd fel offer amddiffynnol personol (PPE), nwyddau traul clinigol, costau rhedeg canolfan frechu torfol gan gynnwys costau diogelwch a chynnal a chadw a deunyddiau glanhau oherwydd y trefniadau glanhau gwell sydd eu hangen trwy gydol y pandemig.

Yn 2021-22 cynyddodd gwariant o £34m, cynnydd o 3.78%. Cynyddodd costau staff £19m o ganlyniad i'r dyfarniad cyflog o 3% i'r holl staff, £9.8m ar gyfer staff ychwanegol i gefnogi adferiad Covid, £5.8m ar gyfer staff canolfan frechu torfol ac £1.1m ar gyfer profi ac olrhain costau staff, gyda lleihawyd y cynnydd trwy gynnwys y bonws Covid unwaith ac am byth yn 2020-21. Cynyddodd costau nad ydynt yn staff £15m, gyda £9m mewn costau cyffuriau, brechlynnau a chynhyrchion gwaed uwch gyda'r cynnydd sy'n weddill yn ymwneud â chostau ymchwil a datblygu ac mewn colledion a thaliadau arbennig.

Datganiadau Ariannol a Nodiadau 2021-20